

Algemeen bestuur

Juli 2022

Gemeenten GR Stadsbank Oost Nederland
Leden van het Algemeen Bestuur

datum: 24 juni 2022
kenmerk: AB/2022/HR/
behandeld door: mw. I. de Vries (06-53948390)
betreft: Uitnodiging vergadering AB

Geachte heer, mevrouw,

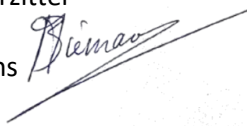
Namens de voorzitter nodig ik u uit voor de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland op: donderdag 7 juli 2022 van 11.30 tot 13.30 uur. De vergaderlocatie is de Stadsbank Oost Nederland, Spelbergsweg 35 in Enschede. Tijdens de vergadering wordt een lunch geserveerd.

De agenda voor de vergadering ziet er als volgt uit:

1. Opening
2. Kennismaking
  - a. Introductie nieuwe bestuursleden
3. Ingekomen stukken en mededelingen
Ter kennisname:
  - a. Verslag Financiële rechtmatigheid & risicomanagement 2021 (bijlagen)
  - b. Quick scan gemeenschappelijke regelingen 2021 (bijlage)
  - c. Berichten van zienswijzen gemeenten m.b.t. primitieve begroting 2023 (bijlage)
4. Vaststellen uitgebreide besluitenlijst vergadering AB 17 november 2021 (bijlage)
5. Voorstel en verslag Benoemingscommissie (bijlagen)
6. Voorstel en concept strategische agenda:
samen naar een betere schuldhelpverlening (bijlagen)
7. Voorstel procesoptimalisatie Budgetbeheer (bijlage)
8. Voorstel Vaststellen Jaarstukken 2021 (bijlagen)
De Jaarrekening is 8 april 2022 toegezonden.
9. Voorstel Primitieve begroting Stadsbank 2023 en meerjarenraming 2024 t/m 2026.
De Primitieve begroting is 8 april 2022 toegezonden. (bijlagen)
10. Voorstel Voorjaarsnota (bijlage)
11. Voorstel uittreding gemeente Aalten uit GR SON (bijlage)
12. Personele aangelegenheden, o.a.
  - a. Proces vacature directeur
13. Rondvraag
14. Sluiting

Met vriendelijke groet,
namens de voorzitter

Mw. M. Biemans
secretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Biemans', with a long, sweeping horizontal line extending to the right.

BESLUITENLIJST ALGEMEEN BESTUUR SON

Datum: 7 juli 2022

Tijd: 11.30 – 13.30 uur

Locatie: Stadsbank Oost Nederland, Enschede

Aanwezig: de dames A. van der Ham (AvdH, Twenterand), H. Berning (HB, Tubbergen), J. Freriksen (JF, Hengelo), J. Smit (JS, voorzitter Platform) en heren A. Kampman -voorzitter- (AK, Enschede), R. Christenhusz (RC, Oldenzaal), L. Koopman (LK, Haaksbergen), H. Ter Keurst (HtK, Wierden), J. Nordkamp (JN, Losser) P. Lage Venterink (PIV, Hellendoorn), C. Severijn (CS, Dinkelland), G. Teselink -vicevoorzitter- (GT, Berkelland) en B. Tijhof (BT, Rijssen-Holten).

Van de Stadsbank Oost Nederland: de heren H. Rupert (HR, directeur) en R. Hondeveld (manager bedrijfsvoering) en mevr. E. Lansink (EL, strategisch adviseur)

Afwezig m.k.: de dames M. Biemans (secretaris), E. Dusseldorp (Oost Gelre), W. Goodin (Lochem), I. Wolsing (Montferland) en E. Schepers (Winterswijk) en de heren H. Scholten (Hof van Twente), E. Blaauw (Bronckhorst), J. Wikkerink (Aalten), M. Kottelman (Borne), E. van Mierlo (Almelo) en J. Haverdil (JH, Oude IJsselstreek),

Verslaglegging: mevr. E. Lansink (Stadsbank Oost Nederland).

1. Opening
2. Kennismaking
3. Ingekomen stukken en mededelingen
- 4.

Agendapunt	Besluit
5. Vaststellen uitgebreide besluitenlijst AB	De leden van het AB hebben kennis genomen van de uitgebreide besluitenlijst d.d. 17 november 2021, keuren goed en besluiten tot vaststelling.
6. Voorstel en verslag Benoemingscommissie	De leden van het AB hebben kennis genomen van het 'Voorstel benoemingscommissie', keuren goed en besluiten tot vaststelling.
7. Voorstel en concept strategische agenda: Samen naar een betere schuldhelpverlening	De leden van het AB hebben kennis genomen van het 'Voorstel strategische agenda: samen naar een betere schuldhelpverlening', keuren goed en besluiten tot vaststelling.
8. Voorstel procesoptimalisatie Budgetbeheer	De leden van het AB hebben kennis genomen van het 'Voorstel procesoptimalisatie budgetbeheer', keuren goed en besluiten tot vaststelling.
9. Voorstel vaststellen jaarstukken 2021	De leden van het AB hebben kennis genomen van het 'Voorstel vaststellen jaarstukken 2021', keuren goed en besluiten tot vaststelling.
10. Voorstel primitieve begroting Stadsbank 2023 en meerjarenraming 2024 t/m 2026	De leden van het AB hebben kennis genomen van het 'Voorstel primitieve begroting Stadsbank 2023 en meerjarenraming 2024 t/m 2026', keuren goed en besluiten tot vaststelling.
11. Voorstel voorjaarsnota	De leden van het AB hebben kennis genomen van het 'Voorstel voorjaarsnota', keuren goed en besluiten tot vaststelling.
12. Voorstel uittreding gemeente Aalten uit GR SON	De leden van het AB hebben kennis genomen van het 'Voorstel uittreding gemeente Aalten uit GR SON, keuren goed en besluiten tot vaststelling.

Agendapunt	Besluit
13. Personele aangelegenheden	-
14. Rondvraag	-
15. Sluiting	-

Toetsing externe en interne wet- en regelgeving, richtlijnen en aanbevelingen

Toetsingsjaar: **2021**

Dit overzicht betreft een toetsing op (financiële) rechtmatigheid van de externe en interne wet- en regelgeving, richtlijnen en aanbevelingen waaraan de Stadsbank Oost Nederland moet voldoen, dan wel zich aan conformeert.

Het overzicht bestaat uit 3 onderdelen:

- Externe wet- en regelgeving
- Interne regelgeving
- Richtlijnen en aanbevelingen

Per onderdeel is per item aangegeven tot welke categorie (aandachtsgebied) deze behoort, waarmee tevens de aandachtsfunctionaris is bepaald.

Toelichting categorie indeling:

Code	Categorie (aandachtsgebied)	Aandachtsfunctionaris
F	Financiën	Adviseur Planning & Control
B&P	Beveiliging en Privacy	CISO en FG
J	Juridische Zaken	Adviseur Juridische Zaken
HR	Human Resource	Adviseur HR
K	Kwaliteit van processen	Medewerker Interne Controle

Aan	Algemeen Bestuur
Van	Dagelijks Bestuur
Datum	7-7-2022
Betreft	Verslag financiële rechtmatigheid en risicomanagement 2021

Ter kennisname: het Verslag financiële rechtmatigheid en risicomanagement 2021, inclusief bijlagen.

Verslag financiële rechtmatigheid en risicomanagement 2021

In deze nota wordt verslag gedaan van de financiële rechtmatigheid en het risicomanagement van de Stadsbank in 2021. Bij de financiële rechtmatigheid wordt nader ingegaan op de toetsing van de externe en interne wet- en regelgeving, richtlijnen en aanbevelingen en op de interne controle op de rechtmatigheid. Bij het risicomanagement wordt aandacht geschonken aan de integrale risicoanalyse 2021, de impact van de Corona-crisis, fraudepreventie en informatiebeveiliging en privacy.

Financiële rechtmatigheid

De Stadsbank Oost Nederland volgt als gemeenschappelijke regeling het Besluit Begroting en Verantwoording Provincie en Gemeenten (BBV), zoals dat geldt voor de gemeenten. In dit kader moet de controlerend accountant een uitspraak doen over de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde financiën (volgens de huidige planning moet vanaf 2022 het Dagelijks Bestuur dit doen). De accountant dient zich hierbij te houden aan het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol. Over de bevindingen wordt gerapporteerd in het jaarverslag 2021.

Daarnaast geeft de accountant aanbevelingen in de Managementletter, naar aanleiding van de interim controle in het najaar van 2021. Deze zijn met name gericht op het

optimaliseren van processen en het inspelen op nieuwe ontwikkelingen en de daarbij behorende regelgeving. De Managementletter is gericht aan het Dagelijks Bestuur.

In deze paragraaf worden de uitkomsten weergegeven van de interne toetsing van de van toepassing zijnde externe en interne wet- en regelgeving voor de Stadsbank (bijlage 1). Daarna worden de resultaten vermeld van de interne controle op de rechtmatigheid in 2021.

Toetsing externe en interne wet- en regelgeving, richtlijnen en aanbevelingen

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de interne toetsing van de van toepassing zijnde externe en interne wet- en regelgeving voor de Stadsbank. Uit de toetsing blijkt dat de Stadsbank voldoet aan de geldende wet- en regelgeving, richtlijnen en aanbevelingen.

Interne controle rechtmatigheid

Alle bedrijfsprocessen worden zo efficiënt mogelijk en volgens de voorschriften uitgevoerd. De medewerkers van de bank maken hierbij gebruik van diverse instructies en handleidingen. De kwaliteitscontrole vindt op verschillende inputgegevens en sturingsindicatoren plaats. Afwijkingen van de norm worden geregistreerd en hierover wordt gerapporteerd naar de betrokkenen. Naar aanleiding hiervan kunnen herstelacties plaatsvinden. Indien van toepassing worden de (werk)processen hierop aangepast.

Gedurende het jaar worden steekproefsgewijs controles verricht door het team Interne Controle van de afdeling Bedrijfsvoering & Advies. In onderstaande tabel zijn de resultaten weergegeven van de interne controle op de rechtmatigheid in 2021.

Rechtmatigheidscontrole

		2021		2020	
		t/m december		t/m december	
		Aantal	%	Aantal	%
Bankproducten	V	986	97,1%	898	93,3%
	H	29	2,9%	64	6,7%
	X	0	0,0%	0	0,0%
	Totaal	1015	100,0%	962	100,0%

V-voldoet aan wet- en regelgeving

H-voldoet niet aan wet- en regelgeving, is herstelbaar door de organisatie

X-voldoet niet aan wet- en regelgeving en is niet te herstellen

Er zijn in 2021 in totaal 1015 rechtmatigheidscontroles uitgevoerd. Het foutenpercentage is gezakt van 6,7% naar 2,9%. Er zijn geen onrechtmatigheden aangetroffen die niet te herstellen zijn door de organisatie. In 29 gevallen zijn onrechtmatigheden geconstateerd, die inmiddels zijn hersteld. Vaak voorkomende bevindingen zijn documenten die niet goed worden opgeslagen of het ontbreken van een handtekening op het document. Dit heeft voornamelijk een relatie met het ook in 2021 weer regelmatig op afstand werken als gevolg van de Corona-crisis die als sinds maart 2020 aanhoudt.

Risicomanagement

Integrale risicoanalyse 2021

In 2021 is de integrale risicoanalyse uitgevoerd volgens de kaders van het weerstandsvermogen en de risicobeheersing, door het Algemeen Bestuur vastgesteld in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing Stadsbank Oost Nederland'. Per risico is bepaald welke beheersmaatregelen worden toegepast. Op basis van de risicoanalyse hebben we het bestaande verzekeringspakket in zijn geheel doorgelopen en aangepast. Hierbij laten we ons door externe verzekeringspecialisten adviseren. Ook is aangegeven in welke gevallen risico's worden geaccepteerd en een claim op het weerstandsvermogen wordt gedaan om deze af te kunnen dekken. De integrale risicoanalyse is opgenomen in bijlage 2.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Dat is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller bij de

Stadsbank direct door de deelnemende gemeenten moet worden opgevangen. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden binnen de weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio wordt afgezet tegen een norm om een conclusie te kunnen trekken over het niveau van het weerstandsvermogen van de Stadsbank.

De Algemene Reserve vormt het weerstandsvermogen van de Stadsbank en komt - na verwerking van het jaarresultaat - uit op € 971.100 en blijft de weerstandsratio met 1.11 binnen de bandbreedte 'voldoende'. In de Primaire Begroting 2022 is besloten om het nadelig saldo van € 79.000 als gevolg van de uitvoering van het Businessplan Bewind ten laste te brengen van de Algemene Reserve, conform de gemaakte afspraken in het Businessplan. De Algemene Reserve komt daarmee uit op € 892.100 bij een ratio van 1.02. Het beschikbare weerstandsvermogen wordt hiermee nog steeds gekwalificeerd als voldoende (tussen 1,0 en 1,4).

Impact Corona-crisis

Hieronder wordt een nadere toelichting gegeven op de impact van de Corona-crisis op de bedrijfsvoering en financiële positie van de Stadsbank, met name gericht op de risico's voor afname en toename van de dienstverlening als gevolg van de crisis.

De Stadsbank heeft in de bedrijfsvoering passende maatregelen getroffen om de dienstverlening naar klanten en gemeenten op een goed kwaliteitsniveau te continueren in geval van een mogelijke afname/toename van de aantallen op termijn. Door het aannemen of inhuren van tijdelijke krachten (flexibele schil) kan worden meebewogen op een daling/stijging van het aantal klanten in de dienstverlening. Het huidige bekostigingsmodel van de SON voorziet in de financiële dekking. De toename in de variabele personeelskosten wordt gedekt uit het tarief per klant per product ($p \times q$).

De personele afschaling bij afname van de dienstverlening zal evenwel niet direct maar met vertraging plaatsvinden, waardoor er een risico op tekorten optreedt. Voor zover dit niet in de bedrijfsvoering kan worden opgevangen moet een beroep worden gedaan op de Algemene Reserve. De Algemene Reserve vormt het weerstandsvermogen van de Stadsbank.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om de daling van de dienstverlening in 2021 door Corona niet voor rekening van de SON zelf te laten komen. In lijn met het bestuursbesluit in de Najaarsnota wordt de daling van de gemeentelijke bijdrage in de standaard dienstverlening in 2021 als gevolg van Corona bij de Stadsbank niet verrekend

met de gemeenten. De totale terugval van de gemeentelijke bijdrage in de standaard dienstverlening ten opzichte van de Primaire Begroting 2021 (laatste raming exclusief de Corona-effecten) bedraagt bij de jaarafsluiting afgerond € 438.900 (zie specificatie per gemeente in de bijlage). Door het achterwege laten van de verrekening van dit bedrag met de gemeenten komt de Algemene Reserve - na verwerking van het jaarresultaat - uit op € 971.100 en blijft de weerstandsratio met 1.11 binnen de bandbreedte 'voldoende'. In de Primaire Begroting 2022 is besloten om het nadelig saldo van € 79.000 als gevolg van de uitvoering van het Businessplan Bewind ten laste te brengen van de Algemene Reserve, conform de gemaakte afspraken in het Businessplan. De Algemene Reserve komt daarmee uit op € 892.100. Hiermee correspondeert een weerstandsratio van 1.02, die in de bandbreedte 'voldoende' ligt.

In de jaarlijkse risicoparagraaf bij de begroting en jaarrekening wordt nader ingegaan op de actuele ontwikkelingen van de risico's in de bedrijfsvoering - waaronder de impact van de Corona-crisis - en de gevolgen voor de financiële positie van de Stadsbank in relatie tot de beschikbare weerstandscapaciteit. Gedurende het verslagjaar bieden de Voorjaarsnota en Najaarsnota de mogelijkheid voor bijstelling van het beroep op het weerstandsvermogen aan de hand van de laatste actuele ontwikkelingen. De Voorjaarsnota 2022 is de eerstvolgende mogelijkheid om de impact van de Corona-crisis op het verdere verloop van de dienstverlening in 2022 te analyseren.

Fraudepreventie

Fraude en fraudepreventie staan op de agenda van de directie en het managementteam. De Stadsbank heeft een integriteitsbeleid, een klokkenluidersregeling en functiescheiding in het betalingsverkeer geïmplementeerd. Er wordt continue aandacht besteed aan het vergroten van de bewustwording rondom fraudepreventie bij de medewerkers binnen de organisatie, waarbij gedrag en cultuur nadrukkelijk aan de orde komen. In de bedrijfs- en gedragscode, waaraan elke medewerker bij de Stadsbank zich moet conformeren, is een passage opgenomen over integriteit en het omgaan met vertrouwelijke informatie.

De aandacht voor communicatie over risicobewustwording, gedrag en motivatie van de medewerkers is een doorlopend proces, mede in het kader van het informatiebeveiligingsbeleid en privacy van (persoons)gegevens. De prioriteit bij fraudepreventie ligt op het verder intensiveren en automatiseren van de controles in de processen.

Op basis van de interne frauderisicoanalyse zijn frauderisico's geïdentificeerd en relevante interne controlemaatregelen gedefinieerd om deze frauderisico's te mitigeren. Het gaat hierbij met name om de volgende frauderisicofactoren:

- Het management doorbreekt maatregelen van interne beheersing;
- Corruptierisico's in zakelijke relaties met klanten, leveranciers en tussenpersonen;
- Onrechtmatige betalingen naar/van/door klanten, leveranciers of eigen medewerkers;
- Onrechtmatige declaraties;
- Kosten worden doorgeschoven;
- Europese en interne aanbestedingsrichtlijnen worden niet nageleefd om gunning aan een bevriende partij over te maken.

Ter voorkoming van de hierboven vermelde frauderisicofactoren zijn in de bedrijfsvoering onder meer de volgende maatregelen genomen:

- Integriteit is een absolute voorwaarde in het aannamebeleid van personeel en is opgenomen in de bedrijfs- en gedragscode;
- Meldplicht voor nevenactiviteiten van directie, management en/of werknemers;
- Zero-tolerance beleid ten aanzien van bewuste niet-naleving van wet- en regelgeving;
- Voorlichting over fraude-awareness aan personeel in team-overleggen, bankbijeenkomsten en in praktijksimulaties;
- Faciliteren van mogelijkheden voor medewerkers om veilig en anoniem integriteitsmeldingen of klachten te melden bij een onafhankelijk vertrouwenspersoon;
- Controle en functiescheiding in de geautomatiseerde verwerking van declaraties door personeel;
- Hanteren van 2-factor authenticatie voor toegang tot de werkomgeving van de Stadsbank (waaronder systemen en applicaties);
- Controle op de toepassing van functiescheiding in processen met de (grootste) integriteitsrisico's, waaronder het betalingsverkeer en inkoopproces en het hierbij hanteren van het 4-ogen principe;
- Beperkingen in het delegatie- en mandaatbesluit en het proces van het betalingsverkeer waarborgen dat niet zelfstandig (grote) bedragen naar derden of zichzelf kunnen worden overgemaakt;

- Hanteren van een inkoopdossier per inkoop/aanbesteding en het volgen van een checklist met bijbehorende documenten op basis van de geldende wet- en regelgeving en toepassen van interne controle hierop;
- Functiescheiding in het contractenbeheer, de geautomatiseerde verwerking van facturen en de matching hiertussen.

Informatiebeveiliging en privacy

De Stadsbank voldoet aan de wijzigingen in de relevante landelijke en Europese wet- en regelgeving op het terrein van de informatiebeveiliging en bescherming van (persoons)gegevens. Hierbij wordt aangesloten bij de modellen die door de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) zijn opgesteld.

Er wordt structurele capaciteit ingezet voor de verplicht in te stellen functies, waaronder de Chief Information Security Officer (CISO), de Security Officer (SO) en de Functionaris Gegevensbescherming (FG).

De CISO legt in de 'verklaring van toepasselijkheid BIO' jaarlijks verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur over de implementatie van maatregelen die passend zijn voor de Stadsbank, als ook om restrisico's goed te keuren en formele goedkeuring te verkrijgen voor de implementatie van de passende maatregelen. Er wordt een digitale tool ingezet om de informatiebeveiliging en privacy permanent structureel te kunnen beheersen, monitoren, evalueren en aan te passen/actualiseren.

De Stadsbank voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Met partners die persoonsgegevens verwerken zijn verwerkingsovereenkomsten gesloten, waarvan een verwerkingsregister wordt bijgehouden. Ook wordt een procedure gehanteerd voor het optreden van calamiteiten, het melden van incidenten en datalekken. Indien van toepassing worden datalekken gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens.

De medewerkers van de Stadsbank worden continue bewust gemaakt van de risico's die kunnen optreden bij het onzorgvuldig omgaan met persoons- en bedrijfsgegevens en de gevolgen die dit met zich meebrengt. Dit gebeurt onder meer door voorlichtingssessies en praktijksimulaties (mystery guest, phishing mails).

Met de leveranciers van de ICT-omgeving zijn afspraken gemaakt over het beschermen van data en (persoons)gegevens tegen cybercriminaliteit en datalekken. Daarbij worden ook de dragers van persoons- en bedrijfsgegevens beschermd tegen datalekken (denk

aan mobiele telefoons en laptops). Voor schade door cybercriminaliteit is een cyberrisicoverzekering afgesloten.

Controle en bewaking van de juiste toepassing van de AVG vindt plaats door de FG.

In 2021 zijn in totaal 55 meldingen van een mogelijk beveiligingsincident gedaan. Het betrof in alle gevallen een datalek, beoordeeld met 'verwaarloosbaar risico'. Dit wil zeggen dat niet wordt verwacht dat hier risico's uit voortvloeien. Deze hebben dan ook niet geleid tot een melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De betrokkenen zijn over het betreffende datalek geïnformeerd. Op basis van de voorvallen zijn intern enkele verbetervoorstellen gedaan.

Bijlagen

1. Toetsing externe en interne regelgeving 2021
2. Integrale risicoanalyse SON 2021

Integrale risicoanalyse Stadsbank Oost Nederland Jaarrekening 2021

Invalshoek	Risico		Grootte		Beheersmaatregel		Weging	Claim weerstand	Verantwoordelijke
	Onderwerp	ongewenste situatie	Frequentie/omvang	Risicobedrag	Aard	Maatregel			
financieel/economisch	omzet	Dalende opbrengsten door wegvallende dienstverlening	1 keer per 1 of 2 jaar	€ 530.000	accepteren	weerstandsvermogen	70%	€ 371.000	directeur
juridisch/wettelijk	aansprakelijkheidsstelling	Schade en verliezen als gevolg van risico's van materieel belang	1 keer per 2 tot 5 jaar	€ 159.000	accepteren	weerstandsvermogen	50%	€ 79.500	directeur
organisatorisch	personeel	Ziekte, langer dan verwachte doorlooptijden	1 keer per jaar of vaker	€ 159.000	accepteren	weerstandsvermogen	90%	€ 143.100	manager BA
financieel/economisch	kapitaalgoederen	De kosten voor het onderhoud zijn hoger dan verwacht	1 keer per 2 tot 5 jaar	€ 159.000	accepteren	weerstandsvermogen	50%	€ 79.500	manager BA
financieel/economisch	externe factoren (prijzen/rente/calamiteiten)	Hoger dan verwachte inflatie of rentekosten, calamiteiten	1 keer per 5 tot 10 jaar	€ 80.000	accepteren	weerstandsvermogen	30%	€ 24.000	manager BA
juridisch/wettelijk	wijzigingen in wet- en regelgeving	Extra werkzaamheden voor aanpassing werkprocessen, administratieve werkzaamheden en planning & control	1 keer per 1 of 2 jaar	€ 159.000	accepteren	weerstandsvermogen	70%	€ 111.300	manager BA
financieel/economisch	kosten	Verrekeningen btw-afrek beschermingsbewind 2015-2019	1 keer per jaar of vaker	€ 37.000	accepteren	weerstandsvermogen	90%	€ 33.300	manager BA
financieel/economisch	kosten	Juridische kosten afwikkeling voormalig dienstverband	1 keer per jaar of vaker	€ 37.000	accepteren	weerstandsvermogen	90%	€ 33.300	directeur
financieel/economisch	informatiebeveiliging en privacy	Risico's op het terrein van personele beveiliging en bewustwording	omvang vastgesteld		verminderen	Budget in begroting			manager BA
financieel/economisch	Afwaardering leningen zonder borg	Verliezen op verstrekte leningen (oninbaarheid, overlijden)	omvang op basis van nieuwe methodiek		verminderen	voorziening			manager DV
juridisch/wettelijk	bescherming persoonsgegevens	Weglekken persoonsgegevens, claims	incidenteel		verminderen	maatregelen AVG, verwerkingsregister, melding incidenten			FG
juridisch/wettelijk	informatiebeveiliging en privacy	Weglekken data, onderbreken voortgang bedrijfsvoering, claims	incidenteel		verminderen	Maatregelen BIO, ISMS systeem, IST-team, bewustwording personeel			CISO
juridisch/wettelijk	frauderisico	Fraude en schuldige nalatigheid door personeel	incidenteel	€ 1.000.000	overdragen	verzekeren			directeur
juridisch/wettelijk	beroepsaansprakelijkheid	Vermogensschade door beschermingsbewind, BBR en schuldbemiddeling	incidenteel	€ 1.000.000	overdragen	verzekeren			directeur
juridisch/wettelijk	bedrijfsaansprakelijkheid	Schade bij personeel of zaken, waarbij bedrijf kan worden aangesproken	incidenteel	€ 5.000.000	overdragen	verzekeren			directeur
financieel/economisch	gebouwen/inboedel	Brand, schade aan panden en inboedel	incidenteel	€ 8.113.310	overdragen	verzekeren			directeur
financieel/economisch	gebouwen/inboedel	Inbraak, diefstal	incidenteel		verminderen	beveiligen			manager BA
financieel/economisch	bedrijfsstagnatie	Stagnatie als gevolg van brand, inbraak, diefstal, vandalisme, storm, overige dekkingen gebouw/inhoud	incidenteel	€ 500.000	overdragen	verzekeren			directeur
juridisch/wettelijk	ongevallen personeel	Ongevallen van personeel tijdens diensttijd	incidenteel	€ 10.000.000	overdragen	verzekeren			directeur
juridisch/wettelijk	werkgeversaansprakelijkheid	Aansprakelijkheid verkeersdeelnemers personeel	incidenteel	€ 2.500.000	overdragen	verzekeren			directeur
technisch	ICT	Storingen, uitval, etc.	incidenteel		overdragen	contract leverancier			manager BA
technisch	cybercriminaliteit	Cyberaanval	incidenteel	€ 3.000.000	overdragen	verzekeren			manager BA
Weerstandscapaciteit:									
benodigd								€ 875.000	
stand per 1-1-2021		Algemene Reserve						€ 1.183.300	
dekkingsgraad per 1-1-2021		weerstandratio						1,35	

Verloop Algemene Reserve 2022	Stand	Weerstandratio
Stand per 1-1-2021	€ 1.183.300	1,35
Onttrekking "Kwaliteitsimpuls afdeling beschermingsbewind"	€ -95.000	1,24
Onttrekking saldo jaarrekening 2021	€ -117.200	
Stand na verwerking saldo jaarrekening 2021	€ 971.100	1,11
Onttrekking 2022 businessplan bewind	€ -79.000	
Stand 2022 na onttrekking businessplan bewind	€ 892.100	1,02

Weerstandratio		
Norm 'voldoende'	benodigd normbedrag	
1,0	€ 875.000	minimum
1,4	€ 1.225.000	maximum

Quick scan gemeenschappelijke regelingen 2022

In opdracht van de Rekenkamer(commissie)s van Almelo, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal en Tubbergen alsmede van de gemeenteraden van Borne, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Twenterand en Wierden.

J.A.M. de Kruijf

4 mei 2022

1	INLEIDING.....	3
2	KERNPUNTEN.....	4
2.1	Algemeen.....	4
2.2	GBTwente.....	4
2.3	Omgevingsdienst Twente	4
2.4	Recreatieschap Twente.....	4
2.5	Samen Twente	5
2.6	Stadsbank	5
2.7	Veiligheidsregio	5
2.8	Businesspark XL Almelo	5
2.9	SWB Midden Twente.....	5
2.10	Technology Base Twente.....	5
3	REGIONALE TAAKUITVOERING	6
3.1	Organisatie van taakuitvoering.....	6
3.2	Verbonden partijen.....	7
3.3	Gemeenteraad en GR.....	8
4	ALGEMENE BEVINDINGEN	10
5	GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN MET VEEL DEELNEMERS.....	11
5.1	GBTwente.....	11
5.2	Omgevingsdienst Twente (ODT)	12
5.3	Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT)	13
5.4	Recreatieschap Twente.....	14
5.5	Samen Twente	15
5.6	Stadsbank Oost Nederland (SON)	17
5.7	Veiligheidsregio Twente (VRT)	18
6	GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN MET ENKELE DEELNEMERS	20
6.1	Businesspark XL Almelo	20
6.2	SWB Midden Twente.....	21
6.3	Technology Base Twente (TBT)	22

1 Inleiding

Jaarlijks maakt de financieel deskundige van de Rekenkamer Enschede in opdracht van de gezamenlijke Twentse Rekenkamers een rapport bij de concept begrotingen en jaarrekeningen van de zogenaamde Gemeenschappelijke Regelingen [hierna: GR(n)]. Dit rapport heet een *quick scan*. De naam zegt het al: het gaat om een snelle beoordeling van de documenten die u zijn voorgelegd. Dat betekent dat een quick scan niet vergelijkbaar is met een regulier rapport van een rekenkamer dat op basis van onderzoek tot stand komt. Het is ook niet vergelijkbaar met een accountantsrapport dat is gebaseerd op de onderliggende cijfers uit een organisatie of gemeenschappelijke regelingen. In een accountantsrapport staat een uitspraak over de juiste weergave van cijfers (getrouwheid) en correcte toepassing van regelgeving (rechtmatigheid).

Doel van een quick scan is om u als raadsleden handreikingen en suggesties te geven zodat u via het college vragen kunt stellen over de dienstverlening en de financiële resultaten van een GR. Volgens de wet heeft u de gelegenheid om een zogenaamde 'zienswijze' in te dienen bij de begroting. Het bestuur van de GR dient daar bij de vaststelling van de begroting rekening mee te houden. De vragen die u naar aanleiding van de quick scan zou kunnen stellen zijn een bijdrage aan het debat in uw raad over die zienswijze. Uiteraard kunt u ook vragen stellen of uw mening geven over zaken met betrekking tot GRn die niet in de quick scan aan de orde komen.

Over de jaarstukken heeft u geen zeggenschap: deze documenten dienen als verantwoording over de taakuitvoering in het afgelopen jaar. Jaarstukken kunnen wel aanknopingspunten bieden voor vragen over de toekomstige taakuitvoering en in die zin zijn ze ook relevant voor de beoordeling van de voorliggende begrotingen.

De inhoud van deze quick scan is iets uitgebreider dan normaal. Na deze inleiding is in kernpunten een samenvatting van de bevindingen opgenomen. Na de verkiezingen van maart 2022 zijn veel nieuwe raadsleden beëdigd. Daarom vervolgt deze quick scan in hoofdstuk 3 met een korte inleiding over de positie van uitvoeringsorganisaties waar uw gemeente mee samenwerkt en zeggenschap over heeft. Hoofdstuk 4 bespreekt een aantal algemene, GR overstijgende, onderwerpen. Daarna volgt in hoofdstuk 5 voor elk van de gemeenschappelijke regelingen waarin de meeste Twentse gemeenten samenwerken een paragraaf met bevindingen. In een aantal gevallen werkt slechts een klein deel van de Twentse gemeenten samen met een GR. Op verzoek van sommige gemeenten is ook voor die GRn in hoofdstuk 6 een korte paragraaf met bevindingen opgenomen.

2 Kernpunten

In dit hoofdstuk staan per GR de belangrijkste opmerkingen samengevat. Andere punten dan hier genoemd kunt u uiteraard ook overnemen in een zienswijze. De besturen van de Gemeenschappelijke Regelingen kunnen eveneens op alle in de tekst genoemde punten reageren.

2.1 Algemeen

- Vraag als gemeenteraden om vroegtijdige betrokkenheid bij keuzes die voortvloeien uit de bij diverse GRn te ontwikkelen strategische notities.
- Vraag uw college een proces in gang te zetten dat zienswijzen op kadernota's ter voorbereiding op begrotingen van GRn mogelijk maakt.
- Vraag uw college in de paragraaf verbonden partijen bij de gemeentelijke begroting en rekening aandacht te besteden aan regionale taken die via een specifieke gemeente namens meerdere gemeenten worden uitgevoerd.
- Bij Samen Twente is sprake van kosten voor pensioen van voormalig DB-leden. Bij welke GRn kan zich dit ook voordoen?
- Overweeg de aanpak rondom de 'Begroting in een Oogopslag' en de scenario-analyse bij het weerstandsvermogen zoals Samen Twente dat toepast elders over te nemen.
- Wordt er nagedacht over een rol voor bibliotheken om digitaal minder vaardige burgers te helpen bij hun contact met GRn?

2.2 GBTwente

- Vraag GBTwente meer inzicht te laten geven in de kosten die verband houden met commerciële bureaus die bezwaarschriften indienen.
- Vraag om meer helderheid over de ambitie om 99% foutloos te werken en de verbetering van dienstverlening: wanneer is goed goed genoeg?

2.3 Omgevingsdienst Twente

- Welke maatregelen denkt ODT te gaan nemen om de productie beheersbaar en binnen de begroting te houden?
- Overweeg het bestuur van ODT mee te geven om het rekeningresultaat 2021 aan de deelnemende gemeenten uit te keren.

2.4 Recreatieschap Twente

- Op welke termijn verwacht het Recreatieschap de bestaande beleidsnota's te gaan actualiseren?
- Welke argumentatie heeft het bestuur voor de inschatting dat de baten in 2023 duidelijk hoger liggen dan in de jaren daarvoor en daarna?

2.5 Samen Twente

- Wat is de relatie tussen de groei van het aantal contractpartijen in de zorg, het additioneel gevraagde budget voor OZJT en eventuele besparingen in de zorgkosten?
- Vraag aandacht voor inhoudelijke prestatiegegevens op het domein van Veilig Thuis, bijvoorbeeld rondom uit huis plaatsingen.
- Op welke termijn verwacht Samen Twente het koersdocument voor OZJT uit 2016 te kunnen actualiseren?

2.6 Stadsbank

- Is er aanleiding om als gevolg van hoge energieprijzen en inflatie rekening te houden met extra beroep op de Stadsbank in 2022 en volgende jaren?
- Hoe verhoudt een claim voor extra personeel in 2023 zich tot de afbouw van de formatie ten opzichte van de formatie per eind 2021?

2.7 Veiligheidsregio

- Welke gevolgen heeft de verschuiving in hulpverlening van traditioneel brand bestrijden naar hulp bij water- en stormschade voor de organisatie van VRT en de financiën?
- Waar komt het initiatief voor het benoemen van het thema cyberweerbaarheid vandaan en welke inbreng van gemeenteraden acht de Veiligheidsregio daarbij mogelijk?

2.8 Businesspark XL Almelo

- Wat zijn de voor- en nadelen van een gedeeltelijke verlaging van de schuldenpositie van businesspark XL als aanvullend risicobeheersingsinstrument?

2.9 SWB Midden Twente

- Vraag SWB om gemeenteraden actief te betrekken bij het vraagstuk van de afbakening van de doelgroepen waarvoor SWB in de toekomst gaat werken.
- Vraag het bestuur van SWB om het ontbreken van een voorziening voor onderhoud kapitaalgoederen te heroverwegen.

2.10 Technology Base Twente

- Vraag een toelichting op de gevolgen van een eventuele vertraging van investeringen in het onderdeel bedrijventerrein, gegeven de huidige inflatie en de verwachting dat gronduitgifte pas vanaf 2026 betekenisvol is.
- Welke gevolgen hebben de nieuwe ontwikkelingen rondom de landingsbaan (onderhoud en standpunt ILT over bermen) gezien vanuit de al lopende evaluatie over de luchthaven?

3 Regionale taakuitvoering

Deze paragraaf bevat een inleiding op de wijze waarop gemeenten onderling samenwerken. In paragraaf 3.1 volgt een toelichting op samenwerkingsvormen. Paragraaf 3.2 gaat in op het begrip 'verbonden partijen' zoals u dat in de gemeentebegroting en -rekening tegenkomt. Paragraaf 3.3 gaat in op het verband tussen verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen en uw rol als gemeenteraad bij de besluitvorming over deze organisaties.

3.1 Organisatie van taakuitvoering

Gemeenten zorgen op allerlei verschillende manieren ervoor dat diensten voor de burgers beschikbaar komen. Veel doet de gemeente zelf, maar er kunnen redenen zijn om taken door andere partijen te laten uitvoeren. Zo zijn diensten voor jeugdzorg en WMO op contractbasis ingekocht bij zorgdienstverleners.

De brandweer is op grond van de Wet Veiligheidsregio's op regionaal niveau georganiseerd. Voor omgevingsdiensten geldt hetzelfde, maar dan op basis van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht. Andere samenwerkingsverbanden zijn vrijwillig tot stand gekomen, bijvoorbeeld de Stadsbank Oost Nederland. Voor zowel brandweer, omgevingsdienst en Stadsbank geldt dat het in alle drie de gevallen gaat om een zogenaamde Gemeenschappelijke Regeling op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR). Het bestuur van een GR bestaat uit een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. In de regel bestaat het bestuur uit wethouders van de betrokken gemeenten. In uitzonderingsgevallen hebben raadsleden zitting in een Algemeen Bestuur. Het bekendste voorbeeld daarvan is de in 2022 opgeheven Drechtraad.

Een andere vorm van samenwerken is dat gemeenten samen een bedrijf oprichten en aandeelhouder van dat bedrijf zijn. Dat geldt in Twente bijvoorbeeld voor Twente Milieu en Twence. De wettelijke basis hiervoor ligt in de gemeentewet en het burgerlijk wetboek. De gemeentewet (artikel 160, lid 2) bepaalt dat een college van B&W een privaatrechtelijke rechtspersoon mag oprichten nadat u als gemeenteraad in de gelegenheid bent gesteld daar 'wensen en bedenkingen' over te delen met het college. Een bedrijf kan voor meerdere gemeenten werken, maar dat hoeft niet zoals uit het voorbeeld van het Sportbedrijf Almelo of Sportaal in Enschede blijkt.

De laatste vorm van samenwerken gaat formeel ook op grond van de WGR, met als onderscheidend kenmerk ten opzichte van de andere vormen dat er nu geen organisatie is opgericht. Een gemeente vervult de rol van penvoerder namens alle gemeenten. Zo doet Enschede dat sinds 2022 voor arbeidsmarktvraagstukken en verzorgt Hengelo de regionale taken voor verkeer en vervoer.¹ Deze vorm van samenwerken gold tot en met 2021 ook voor beschermd wonen en krijgt op termijn een groter

---

¹ Zie jaarverslag Samen Twente, p. 23.

belang wanneer het Rijk met regio's meer zogenaamde regio-deals gaat afsluiten. Voor die deals is voor zover nu bekend het idee dat er geen organisatie wordt opgericht. Gemeenten zorgen onderling voor afstemming. Het toezicht van gemeenteraden op regio-deals is punt van discussie en nog niet uitgekristalliseerd.

3.2 Verbonden partijen

In de gemeentelijke financiële voorschriften (BBV)² is vastgelegd dat gemeenten bepaalde informatie over verbonden partijen in de begroting en de jaarrekening moeten opnemen. Het doel daarvan is om u een overzicht te geven van organisaties waar de gemeente een financieel én bestuurlijk belang bij heeft. Daarnaast krijgt u informatie over de financiële middelen van die verbonden partijen en eventuele risico's die zich voor kunnen doen bij een verbonden partij.

Het voert te ver om alle details te bespreken. Een organisatie die enkel subsidie van de gemeente ontvangt is geen verbonden partij omdat de gemeente geen bestuurlijke zeggenschap heeft. Pas wanneer er sprake is van een vorm van bestuurlijke zeggenschap - bijvoorbeeld door benoemingsrechten - én een financieel belang, voldoet een organisatie aan de definitie van een verbonden partij. Dat betekent dat samenwerking in andere vormen dan via een afzonderlijke organisatie ook niet binnen de definitie van verbonden partij valt. In algemene zin zijn er drie groepen organisaties die binnen de definitie verbonden partij kunnen vallen:

1. Organisaties opgericht op grond van de WGR, zogenaamde openbare lichamen.
2. NV's en BV's waar de gemeente aandeelhouder is én opdrachten aan verstrekt
3. Stichtingen waar de gemeente benoemingsrechten voor het bestuur heeft én betalingen aan verricht, al dan niet gekoppeld aan prestaties.

Elke gemeente rapporteert op een eigen manier over verbonden partijen. De minimaal vereiste informatie is in het eerder genoemde BBV opgenomen. De rapportages die de gemeente opstelt zijn gebaseerd op de rapportages die de verbonden partijen zelf maken. In Twente bestaat een ambtelijke werkgroep die intensief contact houdt met verbonden partijen om tijdig signalen over prestaties te kunnen opvangen. Deze werkgroep zorgt ook voor onderlinge afstemming tussen gemeenten over uitgangspunten bij de beoordeling van de prestaties van verbonden partijen.

Het verantwoordings- en begrotingsproces voor verbonden partijen is voor Stichtingen en NV's en BV's anders dan voor Gemeenschappelijke Regelingen. Kort gezegd is de jaarvergadering voor Stichtingen, NV's en BV's het moment voor het college om eventueel invloed uit te oefenen op het gevoerde beleid. Idealiter betreft het college de raad bij de voorbereiding daarvan, mochten er

---

² Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV), artikel 1 sub b. en artikel 15.

belangrijke kwesties spelen. Het verantwoordingsproces rondom Gemeenschappelijke Regelingen kent wel een directe rol voor de gemeenteraad. De volgende deelparagraaf licht dat toe.

3.3 Gemeenteraad en GR

Gemeenteraden zijn bij de oprichting van GRn betrokken. Is een GR eenmaal opgericht, dan kent die een planning en control cyclus waarin ook een rol voor de individuele gemeenteraden is voorzien. De beschrijving die hieronder volgt is gebaseerd op de huidige WGR, tussen haakjes zijn data genoemd die in een inmiddels gepubliceerde wijzigingswet zijn opgenomen. Die wet is nog niet van kracht.³

Het begrotingsproces begint voor de gemeenteraden met de voor 15 april (30 april) t-1⁴ aan de gemeenteraden toe te sturen 'algemene financiële en beleidsmatige kaders'. Die kaders zijn formeel ter kennisname maar er zijn regio's waar deze kaders al eerder voor de gemeenteraden beschikbaar komen. In die gevallen kunnen gemeenteraden ook voorafgaand aan een ontwerp begroting zienswijzen geven. In Twente is dat niet het geval. Op 1 augustus (15 sept.) moet het bestuur van de GR de goedgekeurde begroting hebben ingediend bij de provincie die de rol van toezichthouder, net zoals voor gemeenten, heeft. Het bestuur van de GR moet 8 weken (12 weken) voorafgaand aan de besluitvorming over de begroting de begroting voor zienswijze naar de gemeenteraden sturen. In de praktijk komt dat er nu neer op dat u omstreeks 1 mei documenten ontvangt. Gedurende die 8 weken heeft u de tijd om een zienswijze ofwel een commentaar bij de voorstellen in te dienen. Dat commentaar moet het bestuur van de GR meenemen in de besluitvorming en zo nodig er gemotiveerd van afwijken. De nieuwe wet is op dit punt overigens iets scherper geformuleerd dan de huidige wet.

Het begrotingsproces van een GR is zo vroeg in het jaar om te zorgen dat de individuele gemeenten hun eigen begroting en de benodigde uitgaven daarop kunnen afstemmen. Nadeel van het proces is dat de informatie voor de begroting eigenlijk zo vroeg in de tijd ligt dat sommige zaken nog niet bekend zijn. De praktijk laat zien dat vaak tussentijdse begrotingswijzigingen (meestal prijsontwikkelingen) bij GRn nodig zijn om actuelere informatie te verwerken. Daar heeft u als gemeenteraad geen invloed op. U wordt er in de praktijk mee geconfronteerd bij de begrotingswijzigingen van uw eigen gemeente.

Het begrotingsproces van een GR eindigt bij de jaarrekening. U krijgt de concept jaarrekening uiterlijk 15 april (30 april) t+1 ter informatie. Die informatie helpt u om de zienswijze bij de nieuwe begroting van de GR op te stellen. Het bestuur van de GR zorgt er voor dat de formele jaarrekening uiterlijk 15 juli, net zoals bij gemeenten, bij de provincie ligt.

---

³ *Kamerstukken II* 35513, Staatsblad 2022 nr. 18

⁴ T-1 staat voor het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, T+1 voor het jaar na afloop van het begrotingsjaar.

Het belangrijkste onderdeel van uw rol als gemeenteraad in het proces is het indienen van een zienswijze bij de begroting. In de praktijk bereidt het college een zienswijze voor op basis van de kennis vanuit de ambtelijke werkgroep en de eigen ambtelijke organisatie. In de meeste gevallen leidt dat tot een voorstel om geen zienswijze in te dienen. Op het moment dat een gemeente – meestal het college - de indruk heeft dat de plaatselijke belangen of gemaakte kanttekeningen onvoldoende recht zijn gedaan volgt vaak wel een zienswijze. Dat kan zijn omdat de gemeentelijke vertegenwoordiger in het bestuur van de GR een minderheidsstandpunt innam bij de voorbereiding van de stukken en dat zwaarwegend genoeg vindt om dat ook aan u voor te leggen. Het is ook mogelijk dat u als raad zelf een zienswijze opstelt, al dan niet ondersteund door de griffie, het college en de ambtelijke organisatie. Dan is er waarschijnlijk een politieke aanleiding om ergens aandacht voor te vragen.

De quick scan die de gezamenlijke rekenkamers maken is bedoeld om u informatie te geven die aanleiding kan zijn voor het indienen van een zienswijze. Het gaat dan om meer strategische onderwerpen rondom de taakuitvoering van een GR. Sturen op de dagelijkse gang van zaken is voorbehouden aan het dagelijks bestuur van de GR en daar heeft u geen directe invloed op. U kunt wel uw eigen wethouder vragen om in het bestuur van de GR kritische vragen over de bedrijfsvoering te stellen mocht dat nodig zijn.

Tot zover deze korte toelichting op regionale samenwerking, verbonden partijen en uw rol als gemeenteraad bij het toezicht op in het bijzonder gemeenschappelijke regelingen. Het vervolg van deze quick scan bespreekt per GR enkele opmerkelijke bevindingen.

4 Algemene bevindingen

De begroting van een GR wordt door de GR opgesteld waarbij een ambtelijke werkgroep van diverse gemeenten algemene kaders over bijvoorbeeld prijsontwikkeling stelt. In deze quick scan is daar niet veel aandacht voor, prijsontwikkeling is min of meer een gegeven in het proces en geborgd via de ambtelijke werkgroep. Wel blijft van belang dat de huidige inflatie her en der in begrotingen, ook die van uw eigen gemeente, gevolgen kan hebben.

Bij de Omgevingsdienst Twente, GBTwente, Stadsbank Oost Nederland, SWB Midden Twente en Veiligheidsregio Twente zijn in de teksten passages te vinden die duiden op het opstellen van nieuwe strategische notities in de loop van 2022/2023. Dergelijke notities kunnen gevolgen hebben voor de taakuitvoering van de organisaties en daarmee ook voor de financiën en het budgetrecht van gemeenteraden. Alhoewel er geen formele regels zijn rondom strategische keuzes van GRn zou een proces rondom zienswijzen op dergelijke documenten passen omdat ze uiteindelijk de basis zijn voor de toekomstige begrotingen van de GRn.

In de begroting van ODT staat een opmerking (p. 55) over een wijziging van de WGR die de planning & control cyclus van GRn in relatie tot de gemeentelijke planning & control cyclus raakt. De wetswijziging is bedoeld om gemeenten meer tijd te geven zienswijzen bij de begrotingen van GRn in te dienen en in paragraaf 3.3 toegelicht. ODT plaatst de kanttekening dat de wetswijziging de gemeentelijke P&C cyclus verstoort omdat gegevens later beschikbaar zijn en benoemt een op te stellen kadernota als oplossingsrichting. Het instrument kadernota staat nu al in de wet, maar wordt door Twentse GRn nog niet gebruikt. Alhoewel nog niet van kracht, betekent de nieuwe wettelijke termijn voor zienswijzen op begrotingen van GRn dat wanneer het bestuur van de GR na de zomervakantie over een begroting zou besluiten, dat betekent dat begrotingen omstreeks midden juni aan gemeenteraden moeten zijn aangeboden. Effectief betekent dit dat er dan ongeveer 4 weken overblijven om een zienswijze in de gemeenteraad te behandelen. Dat is een kortere tijdsperiode dan die nu gebruikelijk is. Om die reden lijkt het van belang dat u via uw colleges aandringt op het ontwikkelen van een proces rondom kadernota's voor GRn waarbij u evenals bij de begrotingen een recht van zienswijze krijgt.

In breder verband is van belang dat er een ontwikkeling gaande is waarbij via regiodeals middelen vanuit het Rijk beschikbaar komen. De besluitvorming over die middelen is niet altijd zichtbaar voor gemeenteraden. Het is te overwegen om om de paragraaf verbonden partijen uit te breiden met een passage over de taken die uw gemeente in samenwerking met of namens andere gemeenten uitvoert zodat u als gemeenteraad op één plaats overzicht houdt over alle vormen van regionale samenwerking.

5 Gemeenschappelijke regelingen met veel deelnemers

In dit hoofdstuk staan per gemeenschappelijke regeling waar vrijwel alle gemeenten aan deelnemen enkele opmerkingen gebaseerd op het jaarverslag 2021 en de meerjarenbegroting 2023-2026. Sommige GRn hebben vorig jaar in een brief aan de gemeenteraden gereageerd op bevindingen in de toen opgestelde quick scan. Indien daar aanleiding toe is, is een verwijzing daarnaar opgenomen. De doorlooptijd tussen beschikbaarheid van documenten, opstellen van de quick scan en aanbieden aan gemeenteraden laat geen ruimte voor formeel hoor en wederhoor zoals bij een rekenkamerrapport gebruikelijk. In de bestuurlijke reactie van de stadsbank was daar vorig jaar om gevraagd. Mocht er aanleiding toe zijn dan zou het denkbaar zijn dat de directie van de organisatie op basis van de opmerkingen een voorlopige reactie aan de gemeenteraden aanbiedt, eventueel in afstemming met de voorzitter van het DB.

Waar nodig zijn verwijzingen naar paginanummers zoals vermeld op de documenten opgenomen, waarbij <JV> verwijst naar het jaarverslag en <Begr> naar de meerjarenbegroting.

5.1 GBTwente

GBTwente verzorg voor een groot aantal gemeenten de inning van de lokale belastingen. De begroting is in 2023 ruim € 13 mln. en in 2021 is een positief resultaat van € 0,2 mln. gerealiseerd. Een en ander is in een compacte aanbiedingsbrief met de hoofdlijnen van de begrotingsvoorstellen opgenomen.

In de jaarrekening meldt GBTwente dat men een systeem heeft ontwikkeld om via QR-codes het indienen van bezwaren te vergemakkelijken (JV, p. 3). Op die manier wil de organisatie proberen de kosten die ontstaan door commerciële bezwaarbureau's te beperken. In de stukken is geen informatie te vinden over de aantallen (gehonoreerde) bezwaren, kosten die ontstaan door commerciële bureau's en andere aan het bezwaarproces gerelateerde informatie. Het punt van hoge kosten door commerciële bezwaarbureau's speelt landelijk. In Limburg maakt zusterorganisatie BsGW de kosten van bezwaren wel publiek.⁵ Los van het kostenaspect speelt bij dit onderwerp ook de vraag wanneer diensten van GBTwente als goed genoeg zijn te kwalificeren. In de begroting (p. 10) staat de ambitie om 99% foutloos te werken, maar hoe verhoudt dat zich dan tot de discussie over bezwaarschriften of de ambities rondom de verbetering van de dienstverlening (Begr., p. 17)? Immers, bij nagenoeg foutloos werken zou naar verwachting het aantal bezwaarschriften ook vrij klein moeten zijn

In de gegevens over de nog openstaande vorderingen op belastingplichtigen (JR, p. 13-14) valt op dat in Almelo, Hengelo, Oldenzaal en Twenterand de openstaande vorderingen ten opzichte van vorig

⁵ <https://www.nvrr.nl/rekenkamerrapport/9267/rekenkameronderzoek-bsgw/>

jaar zijn opgelopen. Dat kan op lokaal niveau aanleiding zijn om nader onderzoek te doen naar die openstaande vorderingen, mogelijk gecombineerd met gegevens over ontwikkelingen bij schuldhelpverlening bij de Stadsbank.

Zowel in de begroting (p. 5 en 18) als in de jaarrekening (p. 26 en 52) zijn aanwijzingen te vinden over de kosten van ingehuurd personeel. GBTwente probeert die kosten terug te dringen door meer in te zetten op personeel in ambtelijke dienst. Vanuit kostenperspectief is deze ambitie begrijpelijk, maar lijkt te staan gepland voor 2023. In de begroting 2022 stond een dergelijke ambitie niet zo expliciet. Het roept de vraag op of er geen aanleiding is om gelet op de huidige arbeidsmarkt al in 2022 stappen te zetten in de gewenste richting, eventueel ten laste van het financieel resultaat 2022.

De begroting 2023 en ook de meerjarenbegroting laat telkens een klein overschot zien (Begr., p. 14). Op dezelfde pagina staat ook dat in 2022 naar verwachting de Algemene Reserve het toegestane maximum van 5% van het begrotingstotaal zal overschrijden. De tekst gaat verder met een opmerking dat bekeken wordt hoe de overschotten in de tarieven te verwerken. De overschrijding van het maximum van de Algemene Reserve is iets eenmaligs. Verwerken van die overschrijding in de tarieven wekt de suggestie dat de tarieven permanent omlaag kunnen. Het geraamde positieve resultaat in de meerjarenbegroting ligt tussen 0,3% en 0,1%. Dat zou een zeer beperkte tariefaanpassing betekenen, met daarbij de vraag of dat voor alle tarieven of voor enkele tarieven geldt. U zou het bestuur in uw zienswijze kunnen meegeven om bij eventueel teruggeven van een bedrag uit de Algemene Reserve een eenvoudiger en eenmalige oplossing te zoeken.

5.2 Omgevingsdienst Twente (ODT)

De Omgevingsdienst Twente (ODT) is de organisatie die voor alle gemeenten vergunningverlening en toezicht in het ruimtelijk domein verzorgt. De begroting voor 2023 is ongeveer € 13 mln. met daarbinnen een bezuinigingsopdracht voor ruim € 0,3 mln.. Gemeenten betalen vanaf 2023 anders voor de dienstverlening omdat de grondslag verschuift van ingebrachte capaciteit (Begr., p. 8) naar geleverde prestaties. Dat kan per gemeente leiden tot verschillen ten opzichte van de tot nu toe betaalde jaarlijkse bijdragen, zeker wanneer de te leveren prestaties hoger zijn dan vooraf gedacht (Begr., p. 8).

Rode draad in zowel begroting als jaarrekening is de stijgende productie (JV, p. 7) en de werkvoorraden. Dat roept vragen op over stuurbaarheid van het takenpakket. Het hele idee achter de per 1 januari 2023 in te voeren Omgevingswet is dat er meer samenhang is en dat procedures eenvoudiger worden. De stukken van de Omgevingsdienst Twente stralen eerder het omgekeerde uit: meer en complexere taken. De centrale vraag bij de nu voorliggende stukken is daarom hoe de Omgevingsdienst denkt te kunnen sturen op de vraag naar diensten en de benodigde inzet. De opdracht die bij bureau Seinstra & Partners (Begr., p. 3) is neergelegd lijkt volgens de tekst eerder te suggereren

dat een opdracht naar benodigde capaciteit is gegeven dan een vraag hoe de productie beheersbaarder te houden.

In de jaarrekening 2021 is € 0,9 mln. extra opdrachten verwerkt (JV, p. 7) die nog bij gemeenten in rekening moeten worden gebracht. Tegelijkertijd is het financieel resultaat van ODT in 2021 € 1,0 mln. positief. Over dat overschot moet nog besluitvorming plaatsvinden. ODT zegt in de begroting (p. 45) dat de Algemene Reserve eind 2022 toereikend is. Elders blijkt dat ook het weerstandsvermogen op orde is (Begr., p. 50). Dat kan voor u aanleiding zijn om als zienswijze aan te geven dat het positieve rekeningresultaat 2021 aan de deelnemende gemeenten moet worden uitgekeerd.

Op pagina 13 van de begroting staat een verwijzing naar rapporten van de Algemene Rekenkamer over handhaving. ODT geeft aan te verwachten dat de bevindingen uit die rapporten⁶ ook effect gaan hebben op de taakuitvoering van de organisatie. De vraag hierbij is: wat kan de organisatie inhoudelijk nog aan? De invoering van de omgevingswet vraagt aandacht, de werkvoorraad is hoog en is het dan realistisch om te veronderstellen dat er nog meer nieuwe taken bijkomen in een organisatie die ook zegt te kampen met problemen rond het vinden van gekwalificeerd personeel (Begr., p. 12)?

Tot slot twee meer technische kanttekeningen. In de eerste plaats zou het helpen om in de meerjarenraming (Begr., p. 46) ook de cijfers van het laatst afgesloten boekjaar en de lopende begroting voor vergelijkingsdoeleinden mee te nemen. In de tweede plaats staat op p. 11 van de begroting een passage over kostprijsberekening bij output-financiering. Hier bestaat een risico dat de organisatie op zoek gaat naar steeds nauwkeuriger en daardoor ook complexere rekenmodellen. De vraag is of de inspanningen die daarvoor noodzakelijk zijn opwegen tegen de te maken kosten. Onduidelijk is verder hoe zich de passage over kostprijsberekening verhoudt tot de eerder genoemde opdracht over de benodigde capaciteit aan Seinstra & Partners.

5.3 Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT)

Het OLCT is een GR die de onderneming Crematoria Twente B.V. bestuurt. De begroting en jaarrekening van OLCT bevatten een overzicht van bestuurskosten en het ontvangen dividend uit de onderneming.

De ambitie van de GR is om jaarlijks € 375.000 dividend te ontvangen uit de BV en die, na aftrek van kosten, uit te keren aan de deelnemende gemeenten. In 2021 is de realisatie € 150.000 en in 2020 was er geen dividend. Opvallend in de voorliggende documenten is dat er geen toelichting is waarom OLCT verwacht in 2022 weer op het niveau van € 375.000 dividend uit te komen. Verder valt op dat de jaarrekening een negatieve Algemene Reserve van bijna € 25.000 laat zien die per eind 2022 (Begr., p. 11) is omgezet naar een positief bedrag van ruim € 3.000. Gegeven de bron van inkomsten en de kosten

⁶ De titels van de rapporten spreken voor zich: "Een onzichtbaar probleem, gebrek aan kwaliteit van data over milieucriminaliteit en -overtredingen" en "Handhaven in het duister, de aanpak van milieucriminaliteit en overtredingen, deel 2", beide uit 2021

van OLC T kan dit niet zonder dat in 2022 de uitkering aan gemeenten daalt. Aannemende dat de dividenduitkering van de onderneming in 2022 inderdaad € 375.000 zal zijn, zou op basis van de balansprognose 2022 de uitkering aan de gemeenten in de orde van grootte van € 330.000 moeten liggen in plaats van de nu genoemde € 360.000 (Begr, p. 8).

Tot slot stond in de vorige quick scan dat de ambtelijke verwachting was dat in 2021 een notitie aan de gemeenteraden zou worden voorgelegd over de toekomst van OLC T. Daar is in het nu voorliggende jaarverslag niets over terug te vinden.

5.4 Recreatieschap Twente

Per 2022 is een afzonderlijke GR ontstaan die verantwoordelijk is voor de drie recreatiegebieden Hulsbeek, Lageveld en Rutbeek, de recreatieve routes en recreatieve fietspaden in de regio. De organisatie is formeel een Bedrijfsvoeringsorganisatie waar de colleges van B&W in vertegenwoordigd zijn, in de praktijk is er weinig verschil met een Gemeenschappelijke Regeling waar ook raadsleden in vertegenwoordigd kunnen zijn. Het Recreatieschap is een afsplitsing uit de voormalige Regio Twente. De overige taken van de Regio Twente zijn grotendeels overgegaan naar de nieuwe organisatie Samen Twente. De begroting van het Recreatieschap is ongeveer € 4 mln. per jaar. Voor de prestaties in 2021 is het nodig om de jaarrekening van Samen Twente (als min of meer opvolger van de Regio Twente) te raadplegen.

In deze quick scan ligt het accent vooral op de nu voorliggende begroting omdat er geen integrale jaarrekening bestaat. In de eerste plaats valt op dat de belangrijkste beleidsnota's die betrekking hebben op de recreatieparken ten minste 7 jaar oud zijn (Begr., p.6). Wellicht is dit aanleiding om op termijn na te denken over een actualisatie van beleidsnota's wanneer de organisatie de doorstartfase die nu aan de orde is heeft afgerond. Dat kan bijvoorbeeld ook gevolgen hebben voor het op p. 7 van de begroting genoemde bungalowpark waar de stikstofproblematiek voor vertraging zorgt. Dat laatste is des te meer van belang omdat het Recreatieschap, ook in reactie op opmerkingen bij de quick scan in 2021, meldt dat de resterende taakstelling mede ingevuld zou kunnen worden door erfpachtopbrengsten uit dat bungalowpark.

Een tweede onderwerp raakt hieraan. In de financiële begroting (p. 24) zijn meerjarig baten opgenomen van ongeveer € 1,0 mln. per jaar. Terugblikkend op de afgelopen jaren⁷ is een daling van de baten te zien van € 1,3 mln. in 2019 naar € 1,0 mln. in 2021. De begroting 2022 kent een raming voor baten van € 0,9 mln. Des te opvallender is de verwachte stijging van de baten in 2023 naar ongeveer € 1,25 mln. De variatie in de verwachte baten roept de vraag op welk deel van de baten nu structureel is

---

⁷ Op basis van de jaarrekeningen van de regio Twente 2019 en 2020 waar vergelijkbare informatie is opgenomen

en waarom het Recreatieschap duidelijk en kennelijk eenmalig meer baten in 2023 verwacht dan voor 2022 zijn geraamd.

Op pagina 29 staat een overzicht van voorgenomen investeringen. Daar valt op dat de investeringen in 2025 circa € 0,5 mln. hoger zijn dan in de andere jaren. Een verklaring ontbreekt. Zoiets zou kunnen passen in de hierboven benoemde actualisatie van de beleidsnota's.

Tot slot een opmerking rondom presentatie. Net zoals de meeste andere GRn laat het Recreatieschap een begroting op kostensoorten zien. Dat vergemakkelijkt het inzicht in de ontwikkeling van kostencomponenten. Wat hier opvalt is dat de kosten voor salarissen op € 1,4 mln. zijn geraamd en dat voor € 0,8 mln. inhuur plaatsvindt. In de beeldvorming gaat het bij inhuur veelal over consultants. Is dat hier ook het geval? Hoe verhouden de kosten voor inhuur zich tot bijvoorbeeld de inzet van vrijwilligers en mogelijk ook tot de inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt waarover in de jaarstukken 2020 van de Regio Twente (p. 37) werd gesproken?

5.5 Samen Twente

Samen Twente komt voort uit de voormalige Regio Twente. In de kern bestaat de organisatie uit drie onderdelen: GGD, Veilig Thuis Twente (VTT) en de inkooporganisatie voor zorg OZJT. Daarnaast faciliteert zij wat kleinere taken van de voormalige Regio Twente die niet elders konden worden ondergebracht. De corona-pandemie heeft veel invloed gehad op het werk van de organisatie, in het bijzonder de GGD. In financiële zin waren in 2021 € 46 mln. van de € 122 mln. lasten van Samen Twente benodigd voor corona-gerelateerde activiteiten. In een normale situatie zijn de lasten van de GGD ongeveer € 25 mln. tegenover € 73 mln. in 2021. De begroting 2023 gaat uit van een zich normaliserende situatie.

Ongebruikelijk is dat naast de begroting van de GR een addendum voor zienswijze wordt voorgelegd. Samen Twente ziet daar aanleiding toe omdat de inkooporganisatie OZJT het kerntakenpakket volgens het bestuur niet aankan. Het concrete voorstel is (zie adviesnota) om € 1,2 mln. structureel aan de begroting van OZJT toe te voegen. Daarmee zou de begroting 2023, inclusief het addendum, uitkomen op circa € 3,6 mln. (Begr p. 16), ten opzichte van € 4,6 mln. in de jaarrekening 2021 (p. 18). In de adviesnota staat op p. 4 nog wel een opmerking dat niet-kerntaken nu niet in het verzoek voor verhoging van het budget zijn opgenomen.

Inhoudelijk is de opmerking in het jaarverslag over de groei van het aantal contractpartijen naar ruim 400 (p. 15) van belang. Het ligt in de rede te veronderstellen dat daling van uitvoeringskosten bij OZJT vooral haalbaar is bij een kleiner aantal contractpartijen. Hoe zich dat verhoudt tot beheersbaarheid van de zorgkosten is daarbij een politieke afweging.

Dan de begroting en de jaarrekening. In de eerste plaats is de 'Begroting in een Oogopslag' samen met de toelichting een voorbeeld voor andere GRn. Bestuurlijk is er op basis van de toelichting wel een kanttekening te maken. Er staat voor het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag en de Jeugdbeschermingstafels (p. 7) dat het AB heeft besloten om de projecten om te zetten in structurele activiteiten. Dat roept de vraag op of gemeenteraden hier niet over zijn geïnformeerd c.q. een zienswijze op hadden mogen indienen.

Op pagina 19 van het jaarverslag is aandacht voor Veilig Thuis Twente. Opvallend is dat hier vooral over werkprocessen is gerapporteerd, niet over de inhoud. Omdat er in de publiciteit nogal veel aandacht is (geweest) voor gedwongen uit huis plaatsingen zou het in de lijn der verwachting liggen dat in het jaarverslag hier aandacht voor is. Aandacht voor wachttijden is belangrijk, maar het achterliggende doel van een veilige leefomgeving verdient ook aandacht.

Over OZJT is al wat gezegd. In de jaarstukken staat (p. 15) dat het koersdocument van de organisatie uit 2016 stamt. Dat is wellicht niet meer helemaal actueel op basis van huidige inzichten over jeugdzorg en discussies over zorgfraude. Wellicht een reden om na te denken over actualisering van het koersdocument, voor zover de capaciteit van de organisatie dat toestaat.

Onder gebeurtenissen na balansdatum staat een opmerking over het GGID project (JV, p. 118). Dit lijkt een signaal dat het niet goed gaat met dit IT-project. Hoe zorgt het bestuur van Samen Twente er voor dat dit project beheersbaar blijft?

Samen Twente heeft de paragraaf weerstandsvermogen in de begroting aangevuld met een vorm van scenario-analyse: wat gebeurt er met het weerstandsvermogen bij een eenmalige tegenvaller (Begr., p. 35). Een mooi initiatief dat navolging verdient, omdat het inzicht geeft in de onzekerheden waarmee het weerstandsvermogen is omgeven. Bij structurele tegenvallers ontstaat discussie met gemeenten over aanvullende middelen of bezuinigingen. Daarom lijkt een scenario met structurele tegenvallers in het weerstandsvermogen bij GRn minder noodzakelijk.

Tot slot nog enkele kleinere financiële opmerkingen. In de eerste plaats staat in de aanbiedingsbrief bij de jaarstukken dat een bedrag van € 0,3 mln. nodig is voor pensioenvoorziening van voormalige DB-leden. Dat is opmerkelijk, omdat meestal wethouders en burgemeesters DB-lid zijn en voor hun rol – in ieder geval de laatste jaren – geen bezoldiging ontvangen. Dan zou een pensioenvoorziening niet nodig zijn. Maar als dat wel het geval is: wat betekent deze bevinding dan bij andere Gemeenschappelijke Regelingen?

Ten tweede is een suggestie om alle bedragen, ten minste in de tabellen, in € *1.000 uit te drukken. Dat voorkomt verwarring bij het doorlezen van de documenten. Verder zou nog een verfijning kunnen zijn om de kosten van inhuur personeel (bijvoorbeeld tabel OZJT op p. 83 Jaarverslag) af te zonderen

van de inkoop van diensten. Op die manier zijn alle personeelskosten inzichtelijk. Als laatste lijkt bij de hiervoor bedoelde toelichtende tabel niet altijd consequent met toelichtingen te zijn omgegaan. Zo is het programmaresultaat bij OZJT (p. 83) € 65.000 en is wel toegelicht en bij VTT (p. 84) met een resultaat van € 84.000 niet, met als argument dat het programmasaldo lager is dan € 0,1 mln..

5.6 Stadsbank Oost Nederland (SON)

De Stadsbank Oost Nederland verzorgt voor 22 gemeenten in Twente en de Achterhoek schuldhelpverlening. In 2021 is op een begroting van € 11,4 mln. een tekort van € 0,1 mln. gerealiseerd. Vanuit financieel perspectief is er over de jaarrekening 2021 weinig op te merken. Wel zijn er inhoudelijke aandachtspunten waar u als gemeenteraad lokaal aandacht voor kunt vragen. In de eerste plaats is positief dat de gemiddelde schuld van burgers die bij de Stadsbank aankloppen daalt (p. 63). Het kan zijn dat hier net als vorig jaar vertekening in zit als gevolg van corona. Hoe dat doorwerkt zal de toekomst leren. De Stadsbank gaf vorig jaar in reactie op een soortgelijke opmerking aan dat zij de ontwikkelingen als gevolg van corona actief volgt en daarover de colleges informeert. Uit de beschikbare informatie is ook af te leiden dat er een verschuiving lijkt op te treden naar jongere generaties (tot 40 jaar) met schulden (p. 65). De laatste bevinding is dat er sprake is van een daling van het percentage burgers dat na 3 jaar weer zelfredzaam is (p. 16). Deze trend zet zich ten opzichte van 2020 door. Deze bevindingen tezamen roepen de vraag op of er wellicht lokaal aanleiding is om aanvullende beleidsmaatregelen te nemen.

De Stadsbank zegt in de paragraaf over bedrijfsvoering in te zetten op digitalisering van processen. In de reactie op de quick scan van 2021 stelt de Stadsbank dat de organisatie altijd zorgt voor alternatieve mogelijkheden voor dienstverlening, op basis van een scan van iemands vaardigheden. Van onder andere de Sociale Verzekeringsbank is bekend dat zij afspraken hebben gemaakt met bibliotheken om mensen die minder digitaal vaardig zijn te helpen in hun contact met de SVB.⁸ Is er aanleiding om bij SON en mogelijk ook andere GRn over soortgelijke aanpak na te denken of is de politieke keuze dat de desbetreffende GR daar zelf verantwoordelijkheid voor moet nemen?

Rondom de begroting van de Stadsbank zijn drie opmerkingen te maken. In de eerste plaats het uittreden van Aalten. Aalten betaalt in een keer een bedrag van € 0,4 mln. om te kunnen uittreden. In de begroting (p. 5) staat dat de uittreding is verwerkt in de meerjarenbegroting, maar dat is niet echt transparant gemaakt. Kort gezegd: krijgen gemeenten eenmalig een meevaller in 2023 in de gemeentelijke bijdrage vanwege de betaalde compensatie of is de compensatie in de tijd gespreid verwerkt?

---

⁸ <https://pers.svb.nl/bibliotheekloket-help-t-mensen-bij-contact-met-digitale-overheid/>

Ten tweede valt op dat nergens in de begroting iets is gezegd over actuele ontwikkelingen rondom energiearmoede en of gevolgen van inflatie. Het ligt in de rede dat juist een organisatie als SON hier direct de gevolgen van gaat zien. Wellicht een punt voor tussentijdse terugkoppeling vanuit het Algemeen Bestuur later in 2022.

De laatste opmerking raakt de personele bezetting. In 2021 was de formatie volgens het jaarverslag (p. 25) 137 fte. In de meerjarenbegroting is de geraamde formatie 125 fte (Begr., p. 24). Elders in de begroting staat een claim voor € 0,3 mln. extra personeel (Begr., p. 9). Dat lijkt niet te sporen met de hiervoor genoemde krimp in de formatie. Bovendien lijkt met deze claim een soort van voorschot te worden genomen op de op pagina 4 genoemde vernieuwing van het financiële model van de organisatie.

5.7 Veiligheidsregio Twente (VRT)

Net als Samen Twente heeft de Veiligheidsregio een visuele samenvatting van prestaties gemaakt. Dat werkt richting burgers en ook raadsleden om snel inzicht te krijgen. In dit geval is die samenvatting pas aan het slot in plaats van aan het begin van de jaarrekening geplaatst en is er nog ruimte voor verbetering door ook kort iets over financiën te zeggen.

De VRT heeft in 2021 een positief resultaat gerealiseerd van € 1,3 mln. op een totale begroting van € 61 mln.. Het overgrote deel van die middelen (circa € 53 mln. exclusief safety campus) zijn bestemd voor de brandweer. In de toelichting bij de verschillende onderdelen van de jaarrekening is het incidentele of structurele karakter van mee- en tegenvallers duidelijk gemaakt. Dit kan als inspiratiebron dienen voor andere GRn. Inhoudelijk is relevant dat in de jaarrekening is gerapporteerd dat er bij de brandweer sprake is van een verschuiving in de hulpverlening van traditioneel brand bestrijden naar andere vormen van hulpverlening zoals rondom water- en stormschade (JV, p. 23). Wellicht is dat een punt om nader bij stil te staan en de consequenties op termijn daarvan voor de organisatie en de betrokken gemeenten te doordenken.

In de begroting valt op dat de meerjarenbegroting een andere doorlooptijd kent dan de investeringsplanning. De meerjarenbegroting voldoet aan de wettelijke eisen en kijkt tot en met 2026, de investeringsbegroting gaat niet verder dan 2024. De vraag is op welke manier deze keuze gevolgen heeft voor de kapitaallasten in het meerjarendeel van de begroting vanaf 2025. Daarnaast valt op dat de investeringsambities hoger liggen dan de realisatie: er is sprake van vertraagde levering van voertuigen en ook van vertraagde oplevering van gebouwen (JV, p. 70).

Op pagina 27 van de begroting staat het voornemen om een aanbesteding voor natuurbrandvoertuigen voor te bereiden. Dat valt op omdat in 2019 zes soortgelijke nieuwe voertuigen

in gebruik zijn genomen (JV2019, p. 22). Is hier sprake van uitbreidings- of vervangingsinvesteringen en wat betekent dit dan voor toekomstige begrotingen?

Op pagina 8 van de begroting staat een passage over cyberweerbaarheid. Onduidelijk is of dit een beleidswens van het bestuur van VRT is of dat er landelijke richtlijnen voor zijn om hier ook in veiligheidsregio's aan te werken. Verderop komt bij GHOR dit thema ook terug (Begr., p. 18) maar lijkt het meer over de interne organisatie dan over hulpverlening te gaan. Het roept de vraag op of dit onderwerp een thema is voor het wettelijk voorgeschreven beleidsplan en hoe zich dit verhoudt tot de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's. Hoe ziet de VRT de rol van de gemeenteraden in de besluitvorming over aanpassingen in het takenpakket van de organisatie?

Bij ODT is al iets gezegd over de invoering van de Omgevingswet. Op p. 44 van de begroting van VRT staat een claim van structureel € 0,8 mln. opgenomen voor de taken van VRT in relatie tot de Omgevingswet. Mede in het licht van de toenemende werkzaamheden van ODT en de financiële gevolgen daarvan is het te overwegen om afstemming te zoeken tussen ODT en VRT over de benodigde financiële middelen.

6 Gemeenschappelijke regelingen met enkele deelnemers

Tot slot, op dezelfde manier als in het vorige hoofdstuk, enkele opmerkingen bij de gemeenschappelijke regelingen waar slechts een beperkt aantal gemeenten bij betrokken is.

6.1 Businesspark XL Almelo

De provincie en de gemeenten Almelo, Borne, Hengelo en Enschede werken samen bij de totstandkoming van een groot bedrijventerrein tussen de A35 en de zijtak Almelo van het Twentekanaal. Dit project loopt al sinds 2005 en kende veel aanloopproblemen. In 2017 publiceerde de Rekenkamer Oost-Nederland een rapport over dit bedrijvenpark. Destijds waren de vooruitzichten niet positief en werden verbetermaatregelen voorgesteld. Per 1 januari 2017 was nog een verlies van ruim € 24 mln. op Netto Contante Waarde (NCW)⁹ berekend en zou het project doorlopen tot 2036.

Per 1 januari 2022 ziet de wereld er heel anders uit. Inmiddels is 62% van het gebied uitgegeven aan bedrijven, voor 35% is sprake van overeenkomsten tot uitgifte in de komende jaren en voor de resterende 3% zijn gesprekken gaande. In financiële termen van een verlies van € 24 mln. NCW in 2017 (jaarverslag 2016 Businesspark XL) naar een geraamde winst van ruim € 7 mln. bij laatste gronduitgifte in 2025 met een marge van plus of min € 4 mln. In het accountantsrapport dat bij de stukken is gevoegd kunt u lezen dat de accountant deze berekeningen aanvaardbaar acht (p. 10).

In 2021 moet op grond van boekhoudregels een deel van de genoemde € 7 mln. winst in de rekening van baten en lasten terechtkomen. De berekening daarvan vindt u terug op pagina 23 van de jaarrekening. Het bestuur van de GR stelt voor om de winst uit te keren aan de samenwerkingspartners.

Het belangrijkste risico bij de toekomstige exploitatie van het bedrijventerrein is het feit dat een belangrijk deel van de grond op basis van jaarlijkse erfpacht-betalingen is uitgegeven. In de nu voorliggende begroting 2023 is de boekwaarde van de erfpachtgronden voor het jaar 2023 € 5 mln. hoger dan bij de begroting 2022. Het bestuur stelt desondanks dat het risicoprofiel voor grondexploitatie erfpacht en de daarvoor opgebouwde reserve € 1 mln. voldoende is (p. 19 begroting 2023).

In de begroting zijn geen verwijzingen te vinden naar de onzekerheden door de oorlog in Oekraïne die mogelijk invloed kunnen hebben op bedrijvigheid op middellange termijn. Dit kan betekenen dat het risico op tekorten bij bedrijfsbeëindiging groter is dan voorheen ingeschat. Omdat de financiering van het bedrijventerrein volledig met geleend geld plaatsvindt, zou een risicobeheersingsmaatregel kunnen zijn om de winst die op basis van de NCW-berekening is of wordt gerealiseerd te gebruiken om

⁹ Dit is simpel gezegd een methode om in de toekomst uit te geven of te ontvangen geld terug te rekenen naar de euro van dit moment, in dit geval dus 2017.

een deel van de schulden af te lossen in plaats van uit te keren aan de deelnemende partijen. Iets verder in de tijd volgen dan de winstuitkeringen uit de jaarlijkse erfpacht exploitatie die nu ook in de meerjarenbegroting staan. U zou op dit punt een zienswijze kunnen indienen om het bestuur van de GR te vragen de voor en nadelen van gedeeltelijke verlaging van de schulden als risico-beheersingsinstrument in het licht van de actuele politiek omstandigheden te heroverwegen.

6.2 SWB Midden Twente

SWB Midden Twente is de organisatie waar mensen met afstand tot de arbeidsmarkt al dan niet onder begeleiding deel kunnen nemen aan het arbeidsproces. SWB is een GR van Borne, Hengelo en Hof van Twente en heeft daarnaast mensen uit Dinkelland en Haaksbergen in dienst.

Met de invoering van de participatiewet en het afsluiten van de toegang tot de Wet Sociale Werkvoorziening in 2015 verandert de doelgroep van SWB. Volgens het bestuur vraagt de nieuwe doelgroep 'beschut werk' intensievere begeleiding (JV, p. 7) en wellicht andere verdienmodellen. Dit sluit aan bij opmerkingen in de quick scan die in 2021 is gemaakt.

Het bestuur van SWB kondigt een nieuwe strategienota (JV, p. 6) aan. De begroting 2023-2026 is nog wel gebaseerd op de nog lopende strategienota uit 2018. In de begroting is op dit punt ook een relevante verwijzing terug te vinden: SWB vraagt zich af of de organisatie ook andere doelgroepen moet bedienen (Begr. p. 7). Voor u als raad geldt hier dat u uw college en SWB kunt vragen via een zienswijze of zelfs eerder actief betrokken te worden bij de te maken keuzes rondom de nieuwe strategienota.

Het financiële resultaat is bij de jaarrekening voldoende toegelicht: ondanks corona een positief resultaat van € 0,6 mln. bij een begroting van € 37 mln., duidelijk beter dan de oorspronkelijke begroting. In de toelichtende paragrafen zijn twee opmerkelijke zaken te benoemen. In de eerste plaats benoemt SWB de samenwerkingspartners die van belang zijn bij de dienstverlening maar niet formeel als verbonden partij kwalificeren (JV, p. 8-9). Dat past bij de opmerkingen in hoofdstuk 4 waarin aandacht is gevraagd voor bestuurlijk relevante samenwerkingen die buiten de definitie van verbonden partij vallen. Het tweede punt gaat over de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen'. In de tekst staat (JV, p. 8) dat er geen voorziening voor onderhoud kapitaalgoederen bestaat. Uit de balans valt af te leiden dat er voor circa € 2,4 mln. vastgoed en installaties (JV, p. 18) in bezit van SWB is. Dat roept de vraag op of de keuze voor onderhoud uit de lopende budgetten betalen houdbaar is. In 2019 heeft de commissie BBV een notitie over vaste activa geschreven met regels over dit onderwerp. Wellicht aanleiding om die notitie mede te gebruiken bij de keuzes die SWB bij de komende strategische nota gaat maken.

In financiële zin zijn er twee opmerkingen bij de begroting te plaatsen. In de eerste plaats is dat het signaal van het bestuur van SWB dat onduidelijk is hoe hoog de budgetten voor de participatiewet volgend jaar zullen zijn (Begr., p. 8) en het bijbehorende signaal van de oplopende inflatie die extra

onzekerheid met zich meebrengt (Begr., p. 13). Gegeven dat er voor 2023 al een tekort van € 0,6 mln. is ingeboekt en voor 2024 nog een keer € 0,4 mln. (Begr., p. 16) kunnen extra tegenvallers het eigen vermogen verder aantasten. Het bestuur brengt de tekorten in 2023 en 2024 ten laste van de algemene reserve (Begr., p. 17). Terugkijkend op de begroting 2022 stond er destijds voor 2022 een tekort van € 0,4 mln. geraamd. Dat tekort is volgens de inschatting in de begroting 2023 opgelopen naar € 1,4 mln. (Begr., p. 17). Mocht een soortgelijke ontwikkeling zich ook in 2023 voordoen, dan blijft er relatief weinig van de algemene reserve en weerstandsvermogen over. De jaarrekening 2021 liet overigens zien dat het resultaat in dat jaar uiteindelijk beter was dan verwacht. Wellicht is er vanwege de grote verschillen tussen oorspronkelijke begroting en de nu verwachte realisatie 2022 aanleiding voor tussentijdse informatievoorziening van de colleges richting gemeenteraden.

Het tweede financiële punt betreft de investeringen. SWB maakt zoals het zelf zegt (Begr., p. 17) geen integrale meerjarenbalans. Hierboven is al gebruik gemaakt van de meerjarenprognose voor het eigen vermogen. Uit de meerjareengegevens is ook af te leiden dat op jaarbasis tot en met 2024 investeringen van € 1,8 mln. zijn geraamd en daarna jaarlijks € 1,2 mln. (Begr., p. 22). Uit meerjareengegevens bij de begroting is ook af te leiden dat de afschrijvingen op jaarbasis onder de bedragen voor investeringen liggen. Dat betekent dat er geld van elders moet komen om de investeringen te financieren. Onduidelijk blijft hoe SWB dat denkt te realiseren en welke gevolgen dat voor de voorliggende begroting heeft.

Tot slot een opmerking over presentatie. De begroting (Begr., p. 15-16) en de jaarrekening maken in de kosten een onderscheid tussen ambtelijk (professioneel) personeel en WSW-personeel. De verhouding tussen die twee is ongeveer € 13 mln. professionals en € 13 mln. WSW. De gekozen opstelling roept vragen op over de kosten van de medewerkers die onder 'nieuw beschut' kwalificeren. Daarnaast wekt deze opstelling de indruk dat er veel ondersteunend personeel binnen SWB beschikbaar is. Pas uit de verdeling naar taakvelden blijkt dat de zogenaamde overhead (JV, p. 32) en de bijlage A in de begroting is iets terug te vinden over de verhouding directe en indirecte kosten en personeelsleden. Wellicht is hier ruimte voor verdieping op het onderdeel 'beschut werk'.

6.3 Technology Base Twente (TBT)

Enschede en de provincie Overijssel zijn partners in de ontwikkeling van het gebied rond het voormalige militair vliegveld in Enschede. Het project bestaat feitelijk uit drie onderdelen:

- Grondexploitatie voor woningbouw;
- Grondexploitatie voor bedrijven;
- Luchtvaart gerelateerde diensten.

Het onderdeel grondexploitatie woningbouw verloopt goed. Uit de stukken blijkt dat de verwachting is dat in 2025 het laatste perceel zal zijn verkocht (Grondexploitatie, openbaar, p. 17; Begr., p. 29).

De grondexploitatie voor bedrijventerreinen kent knelpunten. In het programmaplan (Begr, p. 6-7) is vermeld dat het bestemmingsplan zoals het er nu ligt geen productie-activiteiten toestaat. Daarnaast is er sprake van problemen rondom het verwerven van rechten om stikstof uit te stoten (Begr, p.7) en zijn andere bestemmingsplannen vernietigd of liggen nog bij de rechter. Het bestuur van TBT heeft in 2021 besloten om de looptijd van de grondexploitatie voor het bedrijventerrein met twee jaar te verlengen naar 2031 (Begr, p. 17). Uit de meerjarenraming bij de grondexploitatie (p. 9-10) blijkt dat het merendeel van de opbrengsten pas in dat laatste jaar is ingeboekt. De accountant noemt in haar verslag (p. 22) die inschatting van het bestuur optimistisch, maar wel onderbouwd met een extern rapport van een vastgoedspecialist.

Het derde onderdeel bestaat uit de aan de luchtvaart gerelateerde diensten. Enerzijds is er meer vliegverkeer in 2021 geweest dan in het jaar daarvoor (JV, p. 14), anderzijds speelt hier ook het stikstof debat en andere juridische kwesties. Uit de begroting (p. 12) blijkt dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) niet kan instemmen met de kwaliteit van de bermen naast de landingsbaan. Dat punt is een nieuwe ontwikkeling – dat de kwaliteit van de bermen object van onderzoek is, was wel bekend – en is niet opgenomen in de risicoparagraaf. Ook het signaal dat de landingsbaan dringend onderhoud nodig heeft is een tegenvaller. Enkele jaren geleden (Begr, p. 12) werd nog verwacht dat pas in 2032 een investering in de orde van grootte van € 4,2 mln. nodig zou zijn. Wat dit gaat betekenen is volgens het bestuur van TBT nu nog niet te zeggen. Daarnaast loopt nog een juridische procedure rondom zogenaamde turnpads. Dit is een uitvloeisel van het tijdelijk parkeren van grote vliegtuigen ten tijde van de corona pandemie. De betrokken partijen ILT en TBT hebben afgesproken zich in deze zaak te houden aan de uitspraak van de bestuursrechter.

Vorig jaar is naar aanleiding van de financiële resultaten in 2020 versneld een evaluatie van het toekomstperspectief voor de luchthaven opgestart. Uit de nu voorliggende begroting blijkt dat bestuurlijke besluitvorming daarover eind 2022 is gepland (Begr, p. 10). Opvallend is dat in dezelfde begroting staat vermeld dat de directie zorgen heeft dat dit besluitvormingsproces leidt tot het mislopen van kansen voor de luchthavenontwikkeling (Begr, p. 6).

Vanuit de positie van de gemeenteraad (en Provinciale Staten) is een zienswijze bij het begrotingsvoorstel TBT denkbaar. Op de deelbegroting woningbouw is geen zienswijze nodig. Op het onderdeel bedrijventerrein zou u TBT kunnen vragen welke gevolgen een vertraging in investeringen zou hebben, rekening houdend met de inflatie van dit moment en het verwachte perspectief van gronduitgiftes, mede gezien de nog openstaande juridische procedures. Rondom de luchthaven zou u

kunnen vragen de signalen over noodzakelijk onderhoud aan de landingsbaan en het standpunt van ILT rondom de bermen van de landingsbaan mee te nemen in het nog lopende evaluatie-onderzoek. Daarbij lijkt ook een vraag passend of nu alle mogelijke technische tegenvallers in kaart zijn gebracht.

Overzicht ingekomen stukken Algemeen Bestuur t.b.v. de vergadering op 7 juli 2022

Datum	Van	Onderwerp
25 mei 2022	Gem. Almelo	Men heeft kennis genomen van de begroting 2023 en de jaarstukken 2021 en besluit van de raad om geen zienswijze op de ontwerpbegroting 2023 van de Stadsbank Oost Nederland in te dienen.
1 juni 2022	Gem. Borne	Men heeft kennis genomen van de begroting 2023 en de jaarstukken 2021 en besluit van de raad om geen zienswijze op de ontwerpbegroting 2023 van de Stadsbank Oost Nederland in te dienen.
9 juni 2022	Gem. Hengelo	Men heeft kennis genomen van de begroting 2023 en de jaarstukken 2021 en besluit van de raad om geen zienswijze op de ontwerpbegroting 2023 van de Stadsbank Oost Nederland in te dienen.
9 juni 2022	Gem. Wierden	Men heeft kennis genomen van de begroting 2023 en de jaarstukken 2021 en heeft besloten een zienswijze in te dienen: We lezen dat de dienstverlening is afgenomen vanwege coronaperikelen. Landelijk zal de vraag naar schuldhelpverlening toenemen. Er is sprake van reguliere kostenstijging (door inflatie) die acceptabel zijn. onze vraagteken zetten we echter bij de extra uitbreiding Fte die benodigd is om de continuïteit van de dienstverlening te kunnen borgen. Hiermee kunnen we alleen akkoord gaan indien de Stadsbank de komende jaren betere bedrijfsvoering (prestatie-indicatoren) en bestendinging van de dienstverlening met de daarom samenhangende kwaliteit ervan, laat zien.
14 juni 2022	Gem. Hellendoorn	De raad van de gem. Hellendoorn heeft besloten de jaarstukken 2021 en de begroting 2023 voor kennisgeving aan te nemen en een zienswijze voor de begroting 2023 in te dienen: • dat de voorgenomen formatie-uitbreiding zal moeten leiden tot een verlaging van de kosten voor externe inhuur. • De financiële consequenties te betrekken bij het opstellen van de bestuursrapportage 2022 en de programmabegroting 2023

UITGEBREIDE BESLUITENLIJST ALGEMEEN BESTUUR SON

Datum: 17 november 2021

Tijd: 11.30 tot 13.30

Locatie: via Microsoft Teams

Aanwezig: de dames M. van Abbema (MVA, Twenterand), H. Berning (HB, Tubbergen), I. Duursma (ID, Dinkelland), M. ten Heuw (MTH, Hengelo), M. Overmeen (MO, Hellendoorn), A. Prins (AP, Losser) en heren A. Kampman -voorzitter- (AK, Enschede), E. Blaauw (EB, Bronckhorst), R. Christenhusz (RC, Oldenzaal), J. Hoenderboom (JH, Oost Gelre), A. Peppelman (AP, Haaksbergen), H. Ter Keurst (HTK, Wierden), M. Kottelman (MK, Borne), B. Kuster (BK, Oude IJsselstreek), P. Lage Venterink (PLV, secretaris), A. Maathuis (AM, Almelo), M. Som (MS, Montferland), G. Teselink -vicevoorzitter- (GT, Berkelland), B. Tijhof (BT, Rijssen-Holten), H. van Zeijts (HVZ, Lochem) en P. van Zwanenburg (PVZ, Hof van Twente).

Van de Stadsbank Oost Nederland: de heren C. Luttikhuis (CL, directeur) en Vincent Peters (senior adviseur planning en control, t.b.v. agendapunt 4 en 5) en E. Lansink (strategisch adviseur).

Afwezig m.k.: de heren H.J. Tannemaat (Winterswijk) en J. Wikkerink (Aalten). **Afwezig z.k.:** de heer H. Smits (Almelo, voorzitter Platform).

Verslaglegging: mevr. E. Lansink (Stadsbank Oost Nederland).

1. Opening
2. Mededelingen
  - a. AK: 5 november heeft het DB in een strategiesessie stil gestaan bij belangrijkste toekomstopgaven van de Stadsbank en gemeenten. In de verbinding van de gemeentelijke regie met excellente regionale expertise zit de essentie voor de doorontwikkeling van de dienstverlening van de Stadsbank. Dit vraagt een adaptieve samenwerking van gemeenten en Stadsbank, waarbij de menselijke maat, impact en wederzijds vertrouwen voorop staat. En een bekostiging die deze elementen in zich draagt en stimuleert. De Stadsbank gaat dit uitwerken en als bestuur zullen we dit vastleggen in een overdrachtsdocument. Het was een plezierige en open sessie, goed ook om dit jaarlijks te doen.
  - b. CL:
    - M.b.t. de nieuwe coronamaatregelen werken de medewerkers van de Stadsbank we weer zoveel mogelijk vanuit huis, maar het direct klantcontact houden we zoveel mogelijk in de lucht.
    - Het formele verzoek voor uittreding van de gemeente Aalten is ontvangen. Een eerste vergadering van de commissie uittreding wordt gepland.
    - We gaan in gesprek met 9 Twentse gemeenten over het financieel ontzorgen van statushouders in het kader van de nieuwe Wet Inburgering.

Agendapunt	Besluit	Aanvulling
3. Vaststellen uitgebreide besluitenlijst AB 30 juni 2021	De leden van het AB hebben kennis genomen van de uitgebreide besluitenlijst van de vergadering van het AB van 30 juni 2021, keuren goed en besluiten tot vaststelling.	HTK: aanpassen aanwezigheid (geen sprake van vervanging). De leden van het AB hebben verder geen verdere opmerkingen of aanvullingen op de uitgebreide besluitenlijst.
4. Voorstel najaarsnota 2021	De leden van het AB hebben kennis genomen	CL: geeft een korte toelichting op deze nota.

UITGEBREIDE BESLUITENLIJST ALGEMEEN BESTUUR SON

Agendapunt	Besluit	Aanvulling
	van het voorstel 'Najaarsnota 2021', keuren goed en besluiten tot vaststelling.	MVA: begrip voor maatregel om de niet benutte gemeentelijke bijdrage bij de bank te laten. Stemt hiermee in, maar moet wel echt eenmalig zijn. MK: kan het jaarresultaat al ingeschat worden? CL: peildatum van deze nota is 1 september. We zien niet dat de dienstverlening toeneemt. We lopen niet in op hetgeen in de Najaarsnota is gemeld. AP: in het voorstel gaat de Stadsbank uit van absolute bedragen, maar dit zou op basis van inwoneraantal moeten zijn. Voor nu akkoord. CL: we nemen dit mee naar het ambtelijk platform hoe we dit voor de toekomst, mocht het weer optreden, vorm en inhoud geven. AK: goed om het op deze manier te doen, waarbij als het zich ontwikkelt naar de positieve kant, dit ook teruggaat naar gemeenten. Het DB wordt periodiek meegenomen in het verloop en de ontwikkelingen van de dienstverlening. MS: hoe is de relatie met het weerstandsvermogen? AK: als het weerstandsvermogen twee jaar boven de bandbreedte uitkomt, wordt het meerdere terug gestort naar gemeenten.
5. Voorstel Primaire begroting 2022	De leden van het AB hebben kennis genomen van het voorstel 'Primaire begroting 2022', keuren goed en besluiten tot vaststelling.	CL: geeft toelichting op de begroting en de gehanteerde uitgangspunten. MK: Begroting is sluitend door een uitname uit de algemene reserve. Is er overwogen om dit in meerjarenperspectief te zetten? CL: Dit nemen wij mee in de primitieve begroting, die in juni voorligt bij AB. Het meerjarenperspectief daarvan was sluitend. Door de Corona context blijft een meerjarenperspectief lastig.
6. Voortgangsrapportage bewind	De leden van het AB hebben kennis genomen van het voorstel 'Voortgangsrapportage bewind'.	CL: geeft toelichting op de voortgangsrapportage. AK: meldt vanuit DB dat we de ontwikkelingen goed hebben gevolgd en vraagstukken hebben besproken en we met een genormeerde omvang een balans creëren tussen publieke en private uitvoering. Er zijn verder geen vragen hierover.
7. Voorstel 'instellen commissie leden Dagelijks bestuur	De leden van het AB hebben kennis genomen van het voorstel 'Instellen commissie leden dagelijks bestuur', keuren goed en besluiten tot vaststelling.	AK: de vorige keer zaten in de commissie: Hengelo, Losser, Berkelland, Winterswijk en Montferland. Nu nemen zitting: Almelo Twenterand, Oost Gelre, Dinkelland en Lochem.
8. Voorstel vergaderdata SON 2022	De leden van het AB hebben kennis genomen van het voorstel 'Vergaderdata SON 2022',	-

UITGEBREIDE BESLUITENLIJST ALGEMEEN BESTUUR SON

Agendapunt	Besluit	Aanvulling
	keuren goed en besluiten tot vaststelling.	
9. Rondvraag		BT: Rijssen-Holten heeft een informatieve raadsavond over schulddienstverlening en armoedebeleid gehouden. Ook de Stadsbank was hierbij aanwezig en gaf een presentatie. Complimenten over de wijze waarop de Stadsbank hier invulling aan heeft gegeven en als aanbeveling voor andere gemeenten.
10. Sluiting		AK: Peter Lage Venterink is voor het laatst aanwezig als secretaris van het bestuur. Spreekt woord van dank aan Peter voor de prettige en constructieve samenwerking en inzet. Peter geeft aan het met heel veel plezier te hebben gedaan en prijst de professionaliseringsslag die is gemaakt bij de Stadsbank. Hij dankt allen voor de samenwerking, het vertrouwen en de attenties en wens bestuur, Coen en medewerkers van de Stadsbank heel veel succes.

Benoemingscommissie Stadsbank Oost Nederland

Verslag bijeenkomst 9 juni en 23 juni 2022

Aanwezig 9 juni: de heer Arjen Maathuis (Almelo), mevrouw Wendy Goodin (Lochem), mevrouw Margit Biemans (Hengelo), de heer Harry Rupert (Stadsbank Oost Nederland), mevrouw Ellen Lansink (Stadsbank Oost Nederland).

Afwezig met kennisgeving 9 juni: de heer Cel Severijn (Dinkelland), de heer Jos Hoenderboom (Oost-Gelre), mevrouw Martha van Abbema (Twenterand).

Aanwezig 23 juni: de heer Arjen Maathuis (Almelo), de heer Cel Severijn (Dinkelland), mevrouw Margit Biemans (Hengelo), de heer Harry Rupert (Stadsbank Oost Nederland), mevrouw Ellen Lansink (Stadsbank Oost Nederland).

Afwezig met kennisgeving 23 juni: mevrouw Wendy Goodin (Lochem), mevrouw Aimee van der Ham (Twenterand), de heer Jos Hoenderboom (Oost-Gelre).

1. Opening

Voorzitterschap en opening door Arjen Maathuis. De commissie is voor twee data gepland, rekening houdende met de collegevorming die in veel gemeenten nog loopt.

De commissie is samengesteld door het oude Algemeen Bestuur met als doel te komen tot een voorstel voor de samenstelling van een nieuw Dagelijks Bestuur. Dit wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur in de vergadering van juli 2022.

2. Samenstelling van de vertegenwoordigende gemeenten in het Dagelijks Bestuur

Statutair zijn Enschede, Hengelo en Almelo vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur.

Andere criteria zoals aangegeven door het Algemeen Bestuur zijn:

- Geografische spreiding over het werkgebied
- Grootte van de vertegenwoordigende gemeenten
- Continuïteit binnen het Dagelijks Bestuur

De benoemingscommissie werkt deze als volgt uit:

Het DB bestaat uit 8 leden. Vanuit Twente zijn er drie statutaire DB-leden: Enschede, Almelo en Hengelo. Van de 19 overige GR-SON gemeenten zijn er 8 uit de Achterhoek en 11 uit Twente. Een evenredige verdeling van deze gemeenten leidt tot de toevoeging van 2 leden in het DB uit de Achterhoek (Oost en West) en 3 leden in het DB uit Twente (Oost, Midden en West).

Rekening houdend met het continuïteitscriterium komt de commissie tot de volgende overwegingen en samenstelling:

Achterhoek Oost: i.h.k.v. borging continuïteit voorstel Berkelland (Gerjan Teselink), vervult nu ook de rol van vice voorzitter.

Achterhoek West: voorstel Lochem of Bronckhorst. Bestuurders hebben dit onderling afgestemd. Keuze voor Bronckhorst (Evert Blaauw).

Twente Oost: i.h.k.v. borging continuïteit voorstel Oldenzaal (Rob Christenhusz)

Twente Midden: voorstel Hof van Twente (Harry Scholten). In Borne is collegevorming nog niet rond.

Twente West: i.h.k.v. borging continuïteit en kennis voorstel Hellendoorn (Peter Lage Venterink, was secretaris van het bestuur). Hij heeft zijn belangstelling voor zitting in het DB kenbaar gemaakt en een aantal omliggende gemeenten daarover gesproken.

Met de beoogde bestuursleden is contact geweest over hun bereidheid voor deelname aan het Dagelijks Bestuur.

Samenvattend stelt de commissie voor de volgende gemeenten en personen te benoemen voor het Dagelijks Bestuur:

De gemeente Almelo	Eugène van Mierlo
De gemeente Enschede	Arjan Kampman
De gemeente Hengelo	Jacqueline Freriksen
De gemeente Berkelland	Gerjan Teselink
De gemeente Bronckhorst	Evert Blaauw
De gemeente Oldenzaal	Rob Christenhusz
De gemeente Hof van Twente	Harry Scholten
De gemeente Hellendoorn	Peter Lage Venterink

3. Functieverdeling Dagelijks Bestuur

De commissie stelt voor het voorzitterschap te beleggen bij de gemeente Enschede en het vice voorzitterschap bij de gemeente Berkelland. Deze samenwerking verliep goed. De commissie stelt voor vanuit Hengelo de secretaris te benoemen (huidige secretaris is hiervoor beschikbaar). Gebruikelijk is dat de voorzitter van het Platform wordt geleverd door Almelo. Bestuurlijk wordt hier door Almelo nu afstand van gedaan om hen moverende redenen. De Stadsbank komt met een voorstel hoe dit in te vullen en bespreekt dat met het platform en het Dagelijks Bestuur.

Verder was vanuit het DB een bestuurslid specifiek belast met de verbinding vanuit het DB met de organisatie/het personeel van de Stadsbank. De invulling hiervan, met aandacht voor rolscheiding, en eventuele andere additionele taken worden in het nieuwe Dagelijks Bestuur besproken.

4. Participatie in de geschillencommissie

Artikel 14 van het Geschillenreglement bepaalt dat er door het Algemeen Bestuur een commissie dient te worden benoemd belast met de behandeling van geschillen. Er is sprake van een geschil als een klant van de Stadsbank zich niet kan verenigen met een beslissing op een aanvraag voor een krediet of budgetbeheerrekening. Deze commissie bestaat uit drie leden, te weten 1 lid uit het Algemeen Bestuur, 1 lid uit het Dagelijks Bestuur en de secretaris. Het is mogelijk plaatsvervangende leden te benoemen.

De commissie heeft gekeken naar de voordracht van bestuursleden voor deze commissie. De commissie stelt, naast de secretaris van het bestuur, de volgende gemeenten en personen als lid van de geschillencommissie voor:

Lid geschillencommissie vanuit DB: Rob Christenhusz van de gemeente Oldenzaal.

Plaatsvervangend lid: Eugène van Mierlo van de gemeente Almelo.

Lid geschillencommissie vanuit AB: Wendy Goodin van de gemeente Lochem.

Plaatsvervangend lid: de heer Cel Severijn van de gemeente Dinkelland.

De leden en plaatsvervangende leden worden benoemd door het Algemeen Bestuur.

De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de commissie wordt door de geschillencommissie uit haar midden benoemd.

Samen lossen we schulden op

Stadsbank
Oost Nederland

Strategische agenda voor een klant- en resultaatgerichte dienstverlening

1. Samen naar een integrale en betere schuldhulpverlening

Het speelveld van schuldhulpverlening is in beweging

De dynamiek in het sociaal domein en in de schuldhulpverlening is groot. De rol van gemeenten verandert, integrale toegang en regie is of wordt ontwikkeld en er is meer aandacht van Rijk en gemeenten voor armoede en de impact van schulden. Zie ook figuur 1. Digitale technologie en toepassingen nemen toe en de verhouding tussen overheid en inwoner schuift naar meer werken vanuit vertrouwen en werken aan eigenaarschap en duurzame (gedrags-)verandering.

Naar een nieuw toekomstprofiel

Samen met gemeenten hebben we in meerdere strategiesessies met het bestuur en het platform stappen gezet naar een gezamenlijke, vernieuwde strategie voor de toekomst van de Stadsbank. Het toekomstprofiel van de Stadsbank is een klant- en resultaatgerichte expertise organisatie in optimale verbinding met en faciliterend naar gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Daarmee vergroten we de impact van de dienstverlening van de Stadsbank in het gemeentelijk sociaal domein.

De bestuurlijke ambities zijn binnen de Stadsbank vertaald in een strategische agenda waarmee we een doorontwikkeling inzetten van proces- en productgericht werken naar klant- en resultaatgericht werken. Met meer integrale samenwerking en aansluiting tussen de financiële dienstverlening van de Stadsbank en de overige maatschappelijke ondersteuning van de klant. Hoe dat er uit ziet is lokaal verschillend. We zetten in op langdurige financiële stabiliteit voor de klant en financiële rust en ruimte voor aanpalende problematiek. Daarbij concentreren we ons op drie thema's die nauw met elkaar zijn verweven:

- Klant- en resultaatgerichte financiële hulpverlening;
- In optimale verbinding met gemeenten;
- Met een passende bekostiging.

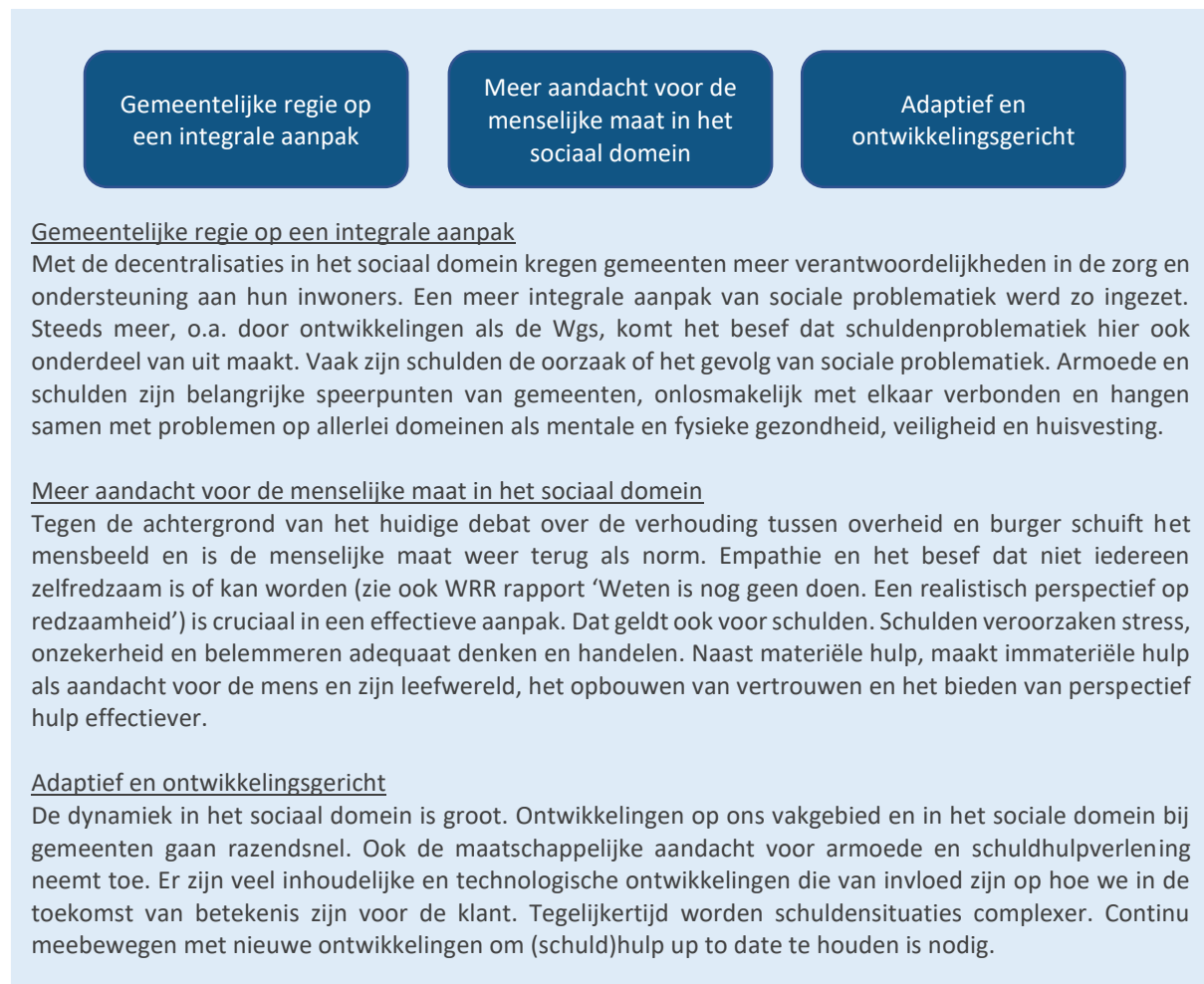
We schetsen op hoofdlijnen hoe dat er uit ziet, wat daarvoor nodig is, waar extra inzet noodzakelijk is, wat dat oplevert en hoe we dit gaan uitwerken en ontwikkelen.

De publieke waarde van de Stadsbank: samen sterk

De GR Stadsbank Oost Nederland is vanuit verlengd lokaal bestuur een uitvoeringsorganisatie voor de schuldhulpverlening voor 22 gemeenten in Twente en de Achterhoek. De SON wordt ingezet om gemeentelijke doelen en wettelijke taken (Wet gemeentelijke schuldhulpverlening Wgs) te realiseren.

Gemeenten zijn op basis van de Wgs verantwoordelijk voor de gehele keten van schuldhulpverlening waarvan de Stadsbank een deel verzorgt als financieel specialist. Het bestaansrecht van de Stadsbank zit in een professionele uitvoering van schuldhulpverlening in een publieke setting. Deze regionale samenwerking en stabiele basis is en blijft nodig, omdat elke individuele gemeente te klein is om dit vanuit expertise goed en professioneel te organiseren. In die zin verandert in de basis de rol van de Stadsbank niet naar de toekomst toe, maar is bestuurlijk wel de wens voor het door ontwikkelen van en excelleren in deze rol. Daarbij ligt de focus op het verbinden van de expertise van de Stadsbank met gemeentelijke regie en daarmee op adaptieve samenwerking.

Figuur 1 – Maatschappelijke ontwikkelingen

2. Klant- en resultaatgerichte dienstverlening in optimale verbinding met gemeenten

Samen voor langdurige financiële stabiliteit voor klant en financiële rust en ruimte voor aanpalende problematiek

De huidige dienstverlening is niet meer actueel

In het licht van de genoemde maatschappelijke ontwikkelingen is de productgerichte en solitaire dienstverlening van de Stadsbank niet meer actueel en te weinig effectief op de lange termijn. In de huidige situatie is er onder meer sprake van tijdgebrek voor de menselijke maat door een strakke en lage normering. Dit leidt tot uitval van klanten in de route van start naar een stabiel financieel beheer. De dienstverlening staat nog veel op afstand van gemeenten en is weinig adaptief, terwijl een schuldprobleem meestal niet solitair is. Daarmee draagt de huidige hulpverlening van de Stadsbank niet voldoende bij aan een integrale oplossing van sociale problematiek.

Samen naar een duurzaam resultaat

Een klant- en resultaatgerichte dienstverlening is alleen te realiseren in optimale verbinding met gemeenten en daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Afstemming van ieders inzet vergroot de effectiviteit van de totale klantreis en draagt daarmee bij aan een integrale aanpak van sociale problematiek. Daarbij vervult de Stadsbank de rol van financieel specialist (expertiserol) en zijn we gericht op directe financiële rust voor onze klanten en het bereiken van optimale financiële redzaamheid.

Extra inzet van de Stadsbank

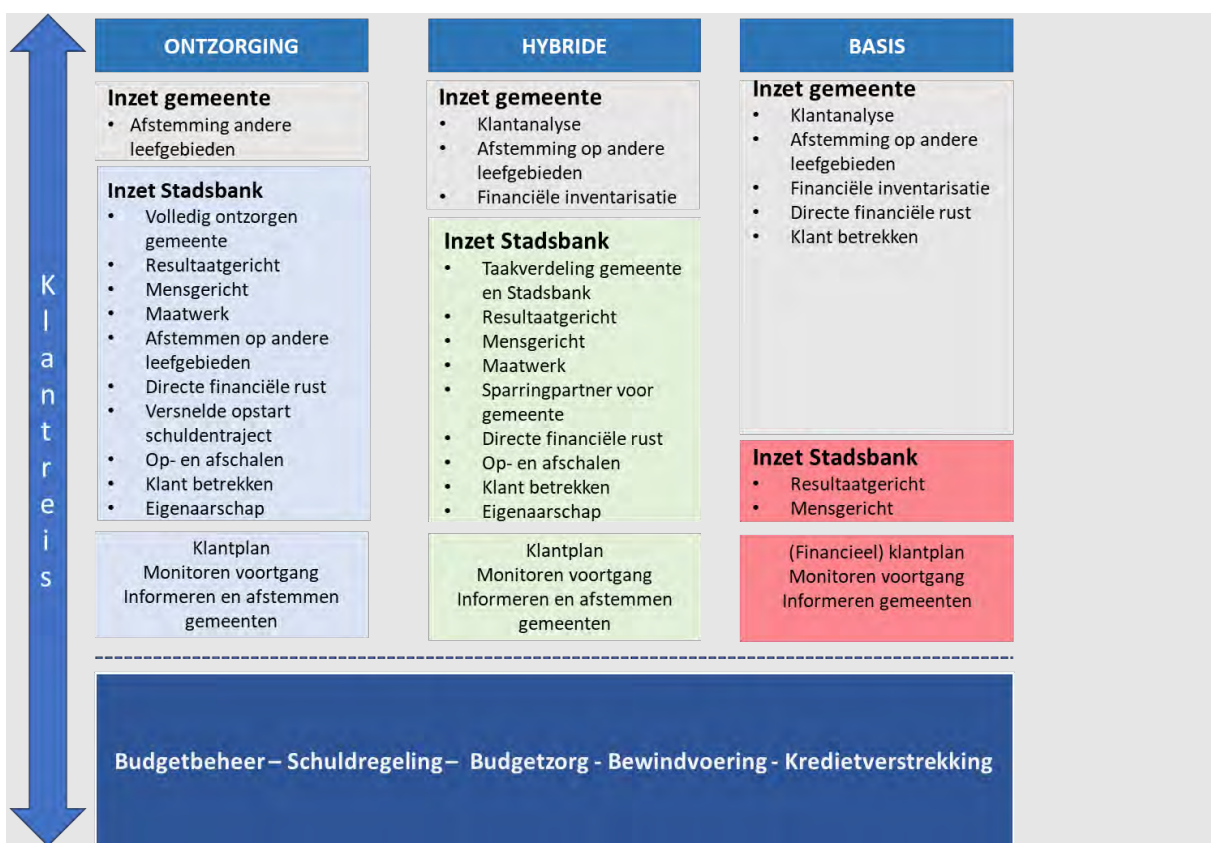
Dit betekent extra inzet van de Stadsbank vanuit het perspectief van de menselijke maat op:

- Intensief contact met de klant en snel handelen aan de kop van het proces;
- Klantplan gericht op resultaten en eigenaarschap van de klant voor zijn financiële situatie;
- Op- en afschalen door de klant te volgen en te sturen op redzaamheid en uitstroom op basis van vermogen en ontwikkeling van de klant;
- Terugkoppeling en afstemming met gemeenten over voortgang en benutten van voorzieningen;
- Optioneel: versterken financiële vaardigheden voor een duurzaam effect en intensiveren nazorg.

Gezamenlijke inzet gemeenten en Stadsbank: hoe ziet dat eruit?

Gemeenten hebben beleidsvrijheid in de vormgeving van het brede sociale domein en schuldhelpverlening hierbinnen. De bij de Stadsbank aangesloten gemeenten verschillen in hoe zij hun regierol invullen en wat zij daarin vragen van de Stadsbank. De stabiele basis en dienstverlening van de Stadsbank als bodem onder de GR blijft. Om aan te sluiten bij de lokale variatie in uitvoering is de klant- en resultaatgerichte schuldhelpverlening van de Stadsbank uitgewerkt in drie varianten. Deze drie varianten zijn met de beleidsadviseurs van de gemeenten besproken. Het gaat hierbij om de varianten 'Ontzorging (blauw)', 'Hybride (groen)' en 'Basis (rood)', zie figuur 2.

Figuur 2 - In optimale verbinding met gemeenten

Ontzorging

De Stadsbank ontzorgt de gemeente geheel, signaleert en stemt af met gemeente als er op andere leefgebieden inzet nodig lijkt. Aandacht voor mens, maatwerk, directe financiële rust, versnelde opstart schuldtraject en zicht op oorzaak financiële problemen en regelen WGS-beschikking. Optioneel kan de Stadsbank werken aan ontwikkeling van financiële vaardigheden door actieve begeleiding en een meer intensieve nazorg. Het klantplan vormt de basis met concrete doelen en prestatieafspraken tussen klant en Stadsbank.

De gemeente is beschikbaar voor afstemming indien inzet op andere leefgebieden nodig is.

Hybride

De gemeente zet de financiële diensten van de Stadsbank in als onderdeel van een breder traject. De Stadsbank is sparringpartner/adviseur bij financiële vraagstukken van de klant en voert hier regie op vanuit de expertrol. Aandacht voor mens, maatwerk en direct financiële rust. Optioneel: versnelde opstart schuldtraject en zicht op oorzaak financiële problemen en/of regelen WGS-beschikking. Optioneel kan de Stadsbank werken aan ontwikkeling van financiële vaardigheden door actieve begeleiding en een meer intensieve nazorg. Het klantplan vormt de basis met concrete doelen en prestatieafspraken tussen klant, Stadsbank en de gemeente.

De gemeente heeft regie op het totale klantraject. Cruciaal is afstemming over en met de klant. De gemeente verzorgt een warme overdracht naar de Stadsbank en blijft op de hoogte van het verloop/beëindiging van het traject.

Basis

De Stadsbank levert een financieel product en monitort de voortgang hiervan waarover de gemeente geïnformeerd wordt. Aandacht voor mens en inzet aan de voorkant. Optioneel kan de Stadsbank werken aan ontwikkeling van financiële vaardigheden door actieve begeleiding. Het financiële klantplan vormt de basis met concrete doelen en prestatieafspraken tussen klant, Stadsbank en de gemeente.

De gemeente heeft regie op het totale klantraject, de Stadsbank zet ondersteunende financiële producten in. De gemeente maakt de klantanalyse en verzorgt financiële informatie zodat de Stadsbank direct het best passende product in kan zetten. De gemeente houdt zicht op ontwikkelingen en behoefte van de klant(situatie) en zet bijpassende acties in gang. Voor een schuldregeling levert de gemeente een volledig en actueel schuldenoverzicht aan.

Bijdrage van gemeenten

In de doorontwikkeling naar een klant- en resultaatgerichte dienstverlening gaan inhoud en bekostiging hand in hand. Wil de Stadsbank de bestuurlijke ambitie kunnen waarmaken, dan moet daar ook de financiële ruimte voor zijn. Binnen de huidige context is deze financiële ruimte er niet en dus wordt een extra structurele bijdrage van gemeenten gevraagd. Deze is vanzelfsprekend afhankelijk van hoe de gemeente zelf haar regierol en -activiteiten heeft ingevuld en welke variant zij kiest.

In bijlage 1 is een financiële indicatie per variant en per gemeente weergegeven. Afgezet tegen de totale gemeentelijke bijdrage betekent dit een uitzetting van ca. 3,5% voor het basismodel, ca. 7,4% voor het hybride model en ca. 14,6% voor het ontzorgingsmodel.

In alle varianten is de dienstverlening intensiever en klantgerichter (meer tijd en inzet voor de klant en stimuleren en monitoren voortgang) en adaptiever naar gemeenten (informerende van gemeenten en doen wat nodig is). De uitzetting zit met name in het aantal uren dat wordt ingezet ten behoeve van de klant en de gemeente. Dit verschilt per model en is uiteraard afhankelijk van de inzet van gemeenten.

De maatschappelijke impact van deze extra bijdrage zit in de velden zoals in onderstaand kader op een rij is gezet. Het goed doorlopen van de klantreis in het hybride en basismodel kan alleen vanuit een gezamenlijke inzet van gemeente en Stadsbank. De meetbaarheid van de impact en de vertaling in indicatoren is een ontwikkelopgave die samen met gemeenten wordt opgepakt.

Maatschappelijke impact

1. Structureel terugdringen financiële problematiek (door te werken aan redzaamheid)
2. Rust en ruimte voor aanpalende hulpverlening door financiële rust bij de klant
3. Reductie maatschappelijke problematiek (financiële rust voor integrale aanpak, korte en lange termijn)
4. Minder klanten onder bewind
5. Minder uitval en minder recidive
6. Snellere doorlooptijd door intensieve opstart, mede afhankelijk van inzet van gemeenten op een ander terrein
7. Geslaagde schuldbemiddelingen

Procesoptimalisatie

Hoewel de omslag in het basismodel op dit moment niet gemaakt kan worden in een budgetneutrale vorm zijn er binnen de Stadsbank wel mogelijkheden voor procesoptimalisaties. Deze hebben een tweeledig doel: een betere dienstverlening voor de klant én een efficiëntere uitvoering met als inzet het verlagen van de structurele bijdrage van gemeenten. Dit is al in gang gezet met schuldregelen (collectief schuldregelen) en bewind (naar een kwalitatieve en kostendekkende uitvoering). Ook met budgetbeheer gaan we aan de slag. Dit is ook cruciaal voor de continuïteit en stabiliteit van de uitvoeringskracht op korte termijn. Een nieuwe applicatie en meer klantgerichte en efficiënte werkwijze voor budgetbeheer wordt tegelijkertijd met deze agenda aan het bestuur voorgelegd in de vorm van een maatschappelijke businesscase. Hierin is de vraag om een eenmalige investering

opgenomen met een zekere terugverdiencapaciteit. Deze terugverdiencapaciteit kan over enkele jaren vertaald worden in een lagere bijdrage voor gemeenten.

De ontwikkelopgave

De noodzaak voor doorontwikkeling van dienstverlening, de extra inzet die dat vraagt, de impact die dit maakt en de lokale variatie in rolverdeling die dit kan hebben zijn in deze agenda op hoofdlijnen beschreven. Dit is de invulling van het toekomstprofiel dat bestuurlijk is neergezet.

Dit wordt uitgewerkt in een voorstel waarbij we ingaan op:

- Vormgeving van de dienstverlening; meer in verbinding met klant (meer aandacht) en gemeente (beter in aansluiting);
- Differentiatie naar lokale situaties volgens de drie neergelegde varianten;
- De maatschappelijke impact die wordt beoogd en hoe deze gemonitord wordt;
- De financiële impact; rekening houdend met variantkeuze en afschaalmogelijkheden en -termijnen voor gemeenten en rekening houdend met stabiliteit en continuïteit van de bedrijfsvoering bij de Stadsbank.

3. Een passende bekostiging

Met bewegingsruimte en borging van expertise

De basis van het huidige bekostigingsmodel

Het huidige bekostigingsmodel van de Stadsbank kent solidariteit, flexibiliteit en stabiliteit als uitgangspunt en is opgebouwd uit twee pijlers: bestaanskosten en kosten voor dienstverlening. Grofweg is de verdeling als volgt:

- 50 % van de kosten bestaan uit indirecte kosten (personeelskosten en overhead) die over gemeenten worden verdeeld naar aantal huishoudens (25%) en omvang van de standaard dienstverlening (75%);
- 50 % van de kosten bestaan uit directe kosten die worden verdeeld op basis van kostprijs en aantallen per product ($P \text{ maal } Q$).

De invulling van dit model is tot stand gekomen in een periode van forse bezuiniging en een focus op een zo laag mogelijke prijs. Met een productenboek dat stamt uit 2009, waarin tot op de minuut normtijden voor diverse handelingen per product zijn opgenomen, is de kostprijs te krap neergezet en ontbreekt noodzakelijke bewegingsruimte en handelingsvrijheid. Dit zorgt voor een sterke focus op efficiënte uitvoering van standaardproducten, een gebrek aan adaptief handelen (flexibiliteit) en daarmee minder aandacht voor de verbinding met gemeenten.

Denkrichting voor aanpassing van het bekostigingsmodel

Vooralsnog is de denkrichting om de vormgeving van het bekostigingsmodel in de pijlers bestaanskosten en kosten voor dienstverlening te handhaven, maar wel systeem-aanpassingen te doen om bestaande nadelen te ondervangen. Die aanpassingen hebben een relatie met de volgende aspecten:

Meer voorspelbaarheid en minder variabiliteit (bandbreedte)

De af te nemen dienstverlening is variabel zonder enige bandbreedte en wordt maandelijks afgerekend, maar dit matcht niet met de flexibiliteit van de kostprijs (die grotendeels uit personeelskosten bestaat). Binnen de verantwoordelijkheid van een goede bedrijfsvoering is uiteraard vast personeel niet direct af te schalen, maar ook in de flexibele schil werken we, mede gezien de huidige arbeidsmarkt en benodigde expertise, niet met maandcontracten. Afschaling in fte vindt meestal later plaats (halfjaarlijks) dan de afname van de dienstverlening. Dit is een ongewenste situatie voor de Stadsbank en gemeenten.

Borging van kwalitatieve en kwantitatieve inzetbaarheid van personeel

De Stadsbank is een expertise organisatie waarbij de beschikbaarheid van mensen met de juiste kennis cruciaal is voor de dienstverlening. Daarbij is de benodigde kennis expliciet en niet of nauwelijks in de markt beschikbaar. In het huidige model is er te beperkt ruimte om fluctuaties in beschikbare versus benodigde capaciteit op te vangen. Deze gaat uit van strak gelimiteerde inzet per activiteit, uitgedrukt in minuten uitgaande van volledige productiviteit. Er wordt in de kostprijs geen rekening gehouden met tijdelijke extra kosten voor inwerken, opleiden en productieverlies als gevolg van vertrek of langdurige uitval van mensen terwijl

een toename van klanten direct om extra prestatiecapaciteit vraagt (open einde). Zowel vanuit kwaliteit als vanuit goed werkgeverschap is dat onhoudbaar.

Deze aanpassing is urgent en randvoorwaardelijk in de kwaliteitsslag naar een klant- en resultaatgerichte dienstverlening. Daarom is deze -na bestuurlijke consultatie- verwerkt in de begroting 2023 die nu voorligt.

Ruimte voor innovatie

De bestaande bekostiging kent geen ontwikkel- of innovatiebudget. Voor de toekomstbestendigheid van de Stadsbank en vanuit de regionale expertiserol is het belangrijk om nieuwe (digitale) ontwikkelingen in de schuldhelpverlening op te pakken en te implementeren in de dienstverlening. Dit is in te vullen door innovatiebudget toe te voegen aan het model of hiervoor separaat op basis van een concrete maatschappelijke businesscase financiële middelen te vragen in de bestuurlijke lijn.

Vanuit urgentie ligt een maatschappelijke businesscase voor procesoptimalisatie van budgetbeheer nu voor.

Adaptief werken (optioneel)

Om aan te sluiten bij de lokale variatie in uitvoering is de klant- en resultaatgerichte schuldhelpverlening van de Stadsbank, samen met het platform, uitgewerkt in drie varianten. Dit is beschreven in hoofdstuk 2 en vindt financieel zijn weerslag in een verschuiving van bekostiging op basis van P maal Q naar een bekostiging op basis van beschikbaarheid vanuit een optimale en adaptieve verbinding met gemeenten. De concrete uitwerking hiervan in een aangepast financieel model is afhankelijk van besluitvorming over de doorontwikkeling van dienstverlening.

Minder productdifferentiatie

Door de ver doorgevoerde differentiatie in het productenboek, de bijbehorende onderlinge interne verrekeningen en het her modelleren en actualiseren van taken sinds de start is sprake van een ingewikkeld, tijdrovend en weinig transparant bekostigingsmodel met een bijbehorende complexe interne sturing. Daarnaast maken de verschillen in begrotings- en afrekenmethoden het ook complex. We zetten in op technische vereenvoudiging, waarbij ook de vierjaarlijkse herijking wordt meegenomen.

De ontwikkelopgave

Een nieuw toekomstprofiel van de Stadsbank vraagt om een vorm en omvang van bekostiging die het zetten van de noodzakelijke stappen mogelijk maakt. De richting is op hoofdlijnen in deze agenda beschreven.

Dit wordt uitgewerkt in een voorstel waarbij we ingaan op:

- Vormgeving van een toekomstgerichte bekostiging;
- Verdere analyse van de bestaande basis en genoemde systeemaanpassingen;
- De financiële impact voor gemeenten, zoals mogelijke herverdeeleeffecten.

Deze werkwijze past binnen het eerder door het bestuur besproken procesvoorstel om te komen tot herijking van de bestaanskosten en een nieuw bekostigingsmodel.

Bijlage 1 - Gemeentelijke bijdrage voor de nieuwe ambities

De totale gemeentelijke bijdrage voor de nieuwe ambities bestaat uit een bijdrage aan de borging van de continuïteit van dienstverlening en de doorontwikkeling naar een klant- en resultaatgerichte dienstverlening in optimale verbinding met gemeenten zoals beschreven in hoofdstuk 2.

De bijdrage aan de borging van de continuïteit van dienstverlening is randvoorwaardelijk en al verwerkt in de primitieve begroting 2023. De financiële impact voor gemeenten van de doorontwikkeling naar een klant- en resultaatgerichte dienstverlening is afhankelijk van de te kiezen variant. Voor de verschillende varianten is een financiële indicatie weergegeven, op basis van de primaire begroting 2022. De exacte financiële impact wordt meegenomen in de ontwikkelopgave en het bestuursbesluit daarover.

Gemeente	Bijdrage borging continuïteit dienstverlening	Indicatie variant basis	Indicatie variant hybride	Indicatie variant ontzorging
Almelo	30.523	29.000	65.000	123.000
Berkelland	10.465	9.000	21.000	39.000
Borne	6.431	6.000	12.000	23.000
Bronckhorst	6.520	6.000	12.000	23.000
Dinkelland	3.977	4.000	8.000	14.000
Enschede	94.919	89.000	204.000	384.000
Haaksbergen	6.263	5.000	11.000	20.000
Hellendoorn	7.588	7.000	14.000	27.000
Hof van Twente	9.822	9.000	19.000	36.000
Lochem	10.146	8.000	18.000	33.000
Losser	5.100	5.000	10.000	19.000
Montferland	11.400	10.000	23.000	42.000
Oldenzaal	9.846	9.000	20.000	37.000
Oost Gelre	6.487	6.000	13.000	25.000
Tubbergen	3.246	3.000	6.000	11.000
Twenterand	6.679	9.000	19.000	35.000
Wierden	3.723	4.000	8.000	14.000
Winterswijk	13.113	13.000	28.000	52.000
Hengelo OV*	29.237	22.000	47.000	88.000
Oude IJsselstreek*	12.589	11.000	28.000	53.000
Rijssen - Holten*	6.927	6.000	11.000	19.000

*Voor deze gemeenten worden geen intakes verzorgd. De financiële indicatie voor deze gemeenten in het groene en blauwe model is gebaseerd op het aantal intakes in het laatste jaar dat deze door de Stadsbank verzorgd werden rekening houdend met de Stadsbank brede trend in aantallen sindsdien.

Bestaande maatwerkafspraken zijn niet in dit overzicht betrokken.

Aan	Algemeen bestuur
Van	Dagelijks Bestuur
Datum	7 juli 2022
Betreft	Strategische agenda voor een klant- en resultaatgerichte dienstverlening

Te besluiten

1. De strategische agenda en het daarin neergelegde toekomstprofiel van de Stadsbank vast te stellen;
2. In het Algemeen Bestuur van november 2022 te besluiten over de ontwikkelopgaven in deze agenda, de variantkeuze van gemeenten en de bijbehorende gemeentelijke bijdrage.

Toelichting

Samen met gemeenten zijn in meerdere strategiesessies met het bestuur en de ambtelijke adviseurs stappen gezet naar een gezamenlijke, vernieuwde strategie voor de toekomst van de Stadsbank. Het toekomstprofiel van de Stadsbank is een klant- en resultaatgerichte expertise organisatie in optimale verbinding met en faciliterend naar gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Daarmee vergroten we de impact van de dienstverlening van de Stadsbank in het gemeentelijk sociaal domein.

De bestuurlijke ambities zijn binnen de Stadsbank vertaald in een strategische agenda waarmee we een doorontwikkeling inzetten van proces- en productgericht werken naar klant- en resultaatgericht werken en een passende bekostiging met bewegingsruimte en borging van expertise.

We zetten in op langdurige financiële stabiliteit voor de klant en financiële rust en ruimte voor aanpalende problematiek. Met meer integrale samenwerking en aansluiting tussen de financiële dienstverlening van de Stadsbank en de overige maatschappelijke ondersteuning van de klant. Hoe dat eruit ziet is lokaal verschillend. Om aan te sluiten bij de lokale variatie in uitvoering is de klant- en resultaatgerichte schuldhelpverlening van de Stadsbank uitgewerkt in drie varianten: 'Ontzorging (blauw)', 'Hybride (groen)' en 'Basis (rood)', zie afbeelding 2. Voor de drie varianten is ook een eerste indicatieve financiële doorkijk gegeven.

Vanuit dit toekomstprofiel zijn voor de uitwerking van de nieuwe dienstverlening en de bekostiging ontwikkelopgaven geformuleerd.

Naar bestuurlijk commitment

In nauwe samenwerking met de beleidsadviseurs van gemeenten en in sessies met het Dagelijks en Algemeen Bestuur is gebouwd aan deze strategische agenda. Deze vormt het schakelpunt tussen het vorige en het nu aan te treden nieuwe bestuur. In de laatste vergadering van het Dagelijks Bestuur is besloten over deze strategische agenda, waarna alle colleges als overdracht naar een nieuwe bestuursperiode in een brief zijn geïnformeerd over onze nieuwe strategische koers. Zo konden zij het toekomstprofiel, de gewenste gemeentelijke inzet daarbij en de daarmee gepaard gaande kosten meenemen in de eigen bestuurlijke procesgang.

Het Dagelijks Bestuur heeft vastgesteld dat de strategische agenda en het daarin neergelegde toekomstprofiel een juiste weergave vormt van de conclusies uit de bestuurlijke strategiesessies van het Algemeen en Dagelijks Bestuur en legt deze agenda met een positief advies voor aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling.

Samen met het platform worden de twee in de agenda neergelegde ontwikkelopgaven uitgewerkt. Deze worden met de variantkeuze van gemeenten en de bijbehorende gemeentelijke bijdrage voorgelegd aan het Algemeen Bestuur in november en verwerkt in de primaire begroting van 2023.

De maatschappelijke businesscase voor procesoptimalisatie van budgetbeheer ligt nu ter besluitvorming door het Algemeen Bestuur voor. De borging van kwalitatieve en kwantitatieve inzetbaarheid van personeel is verwerkt in de begroting 2023 die nu ook ter besluitvorming het Algemeen Bestuur voorligt.

De organisatie in de startblokken

De slag naar een klant- en resultaatgerichte dienstverlening in optimale verbinding met gemeenten en met een passende bekostiging is de kern van de toekomstgerichtheid van de Stadsbank. In het verlengde van deze thema's gaat het ook om het op orde brengen en houden van de kwalitatieve en kwantitatieve inzetbaarheid van personeel, procesoptimalisatie en -efficiëntie, competenties en gedrag en cultuur bij de Stadsbank en bij gemeenten. Het is aan de Stadsbank om de eigen organisatie zo toe te rusten en aan te sturen dat zij dit in een effectief samenspel met gemeenten en partners gaat waarmaken.

We gaan ervan uit dat definitieve bestuurlijke besluitvorming in november van dit jaar plaatsvindt. De uitkomst van die definitieve besluitvorming in november bepaalt de benodigde inzet van gemeenten en de Stadsbank om in 2023 klaar te kunnen staan. Vanuit het dan vastgestelde (financieel) perspectief richt de Stadsbank de organisatie in om vanuit de verschillende gekozen varianten de deelnemende gemeenten te bedienen. Vanaf het moment van formele besluitvorming vraagt dit nog voorbereidingstijd afhankelijk van de gekozen variant en de aan te trekken of op te leiden medewerkers. Dit ingroeipad is erop gericht om zo snel mogelijk in 2023 de gekozen dienstverlening per gemeente te bieden.

Aan	Algemeen Bestuur
Van	Dagelijks Bestuur
Datum	7 juli 2022
Betreft	Procesoptimalisatie Budgetbeheer

Te besluiten

1. In te stemmen met de Procesoptimalisatie Budgetbeheer
2. Hiervoor in het jaar 2022 een 'Bestemmingsreserve Procesoptimalisatie Budgetbeheer' in te stellen voor een totaalbedrag van € 441.000 en deze reserve te voeden door een eenmalige bijdrage uit de Algemene reserve.
3. De exploitatievoordelen als gevolg van de Procesoptimalisatie Budgetbeheer vanaf 2024 toe te voegen aan de Algemene Reserve, tot aan het bedrag van de onttrekking van € 441.000.

INLEIDING

Het toekomstprofiel van de Stadsbank is een klant- en resultaatgerichte expertise organisatie in optimale verbinding met en faciliterend naar gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Daarmee vergroten we de impact van de dienstverlening van de Stadsbank in het gemeentelijk sociaal domein.

De bestuurlijke ambities zijn binnen de Stadsbank vertaald in een strategische agenda waarmee we een doorontwikkeling inzetten van proces- en productgericht werken naar klant- en resultaatgericht werken. Daarbij kijken we ook naar mogelijke procesoptimalisaties. Deze hebben een tweeledig doel: een betere dienstverlening voor de klant en een efficiëntere uitvoering met als inzet het verlagen van de structurele bijdrage van gemeenten. Dit is bijvoorbeeld al in gang gezet met (collectief) schuldregelen en bewind (naar een kwalitatieve en kostendekkende uitvoering). Voor de continuïteit en stabiliteit van de uitvoeringskracht is een nieuwe applicatie en een meer klantgerichte en efficiënte werkwijze in budgetbeheer noodzakelijk. In dit voorstel is uitgewerkt op welke wijze de bij bewindvoering gebruikte applicatie Smart FMS ook optimaal kan worden ingezet voor klanten waarvoor de Stadsbank budgetbeheer verzorgt.

DE MEERWAARDE VAN SMART FMS

De klantbehoefte in budgetbeheer is de afgelopen jaren veranderd. Alleen het verzorgen van de administratie voor de klant is niet voldoende. De klant verwacht meer en een snellere inzage in zijn eigen financiën. Dit past in het sturen op redzaamheid en een duurzame aanpak van de schuldenproblematiek.

De huidige bancaire applicatie Allegro functioneert hiervoor niet voldoende. Dit door verouderde administratieve techniek in combinatie met een veranderend incassobeleid bij verschillende organisaties. Daarnaast biedt deze applicatie voor de medewerker steeds minder geschikte ondersteuning in het opstellen van begrotingen en budgetten. Essentieel is om als Stadsbank een helder financieel inzicht te verkrijgen om daarmee goed beheer en inzicht voor de klant te creëren.

Smart FMS betekent een kwaliteitsimpuls voor budgetbeheer, waardoor meer ruimte ontstaat voor budgetbegeleiding. De meerwaarde zit onder meer in dat Smart FMS:

- ✓ gebruik maakt van automatische incasso's. Dat kan niet binnen de huidige applicatie Allegro. Automatische incasso vermindert de administratieve last waardoor een budgetconsulent zich meer kan richten op betrokkenheid en begeleiding van de klant;
- ✓ het mogelijk maakt om meer proactief te reageren;
- ✓ real-time inzicht biedt voor klant en budgetconsulent in rekeningen en budgetten;
- ✓ kwaliteitsverhoging biedt door moderne techniek waardoor ook een koppeling met andere tools gemaakt wordt, zoals de Budgetscan en de Buddy App;
- ✓ zorgt dat na beëindiging van het budget de klant de bankrekening kan behouden waardoor het bijvoorbeeld niet nodig is om alle incasso's aan te passen;
- ✓ zorgt voor hogere klanttevredenheid. De klant wordt beter geholpen bij zijn of haar hulpvraag, doordat adequate budgetbegeleiding wordt toegepast.

DE UITVOERING

Per 1 juli 2022 zal budgetbeheer voor nieuwe klanten worden verzorgd in Smart FMS. De bestaande budgetbeheer klanten worden vervolgens gedurende een jaar overgezet naar Smart FMS.

Bankrekening

In de huidige situatie wordt er gebruik gemaakt van een Rabobank verzamelbankrekening op naam van de Stadsbank waar alle gelden van alle klanten op worden ontvangen en waarvan alle uitgaven worden betaald. In Smart FMS wordt voor

alle klanten (ongeveer 4.000) een eigen beheerbankrekening geopend. De klant machtigt zijn budgetconsulent voor deze bankrekening, zodat de budgetconsulent het beheer kan verzorgen. Voor het aanvragen van deze nieuwe bankrekeningen is het noodzakelijk dat de klant de aanvraagformulieren en de bijbehorende overeenkomsten tekent.

Systeem

De conversie van de gegevens in het oude systeem Allegro naar Smart FMS kan nagenoeg geheel geautomatiseerd worden uitgevoerd. Nadat de gegevens in Smart FMS staan moeten de verschillende instanties zoals uitkeringsinstanties en leveranciers aangeschreven worden en de incassomachtigingen geregeld worden.

Kennis en vaardigheden

Alle medewerkers krijgen trainingen in de nieuwe, pro-actieve werkwijze en er zijn diverse handleidingen beschikbaar. Tijdens het project worden de medewerkers begeleid in het nieuwe systeem en is er extra ondersteuning voor de dagelijkse werkzaamheden.

DE BUSINESSCASE

Projectkosten	2022	2023	2024	2025	2026
Eenmalige kosten	€ 274.000	€ 142.700	€ -	€ -	-
Ondersteuning team	€ 90.000	€ 90.000			
Reeds gedekt	€ -88.000				
Structurele kosten	€ 40.800	€ 78.400	€ 80.100	€ 80.100	€ 80.100
Vervallen kosten					
- materieel	€ -40.000	€ -96.400	€ -97.400	€ -97.400	€ -97.400
- software Allegro			€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000
Personele ruimte					
- admin.mdw	€ -	€ -50.766	€ -129.473	€ -139.451	€ -139.451
Totaal kosten	€ 276.800	€ 163.934	€ -166.773	€ -176.751	€ -176.751
Uit de algemene reserve	-276.800	-163.934			
In de algemene reserve			166.773	176.751	97.210

De eenmalige kosten bestaan uit:

- ✓ Projectleiding
- ✓ Projectmedewerkers voor het begeleiden en trainen van de medewerkers
- ✓ Ondersteuning bij de aanvragen en overeenkomsten van de Rabobank
- ✓ Eenmalige (Rabo)bankkosten voor het openen van de rekeningen.

De structurele kosten zijn de periodieke kosten die de Rabobank en Smart FMS in rekening brengen voor gebruik van de rekeningen en de applicatie.

Door het gebruik van automatische incasso's zal het handmatig verwerken van betalingsverzoeken (inscannen, indexeren en routeren) flink afnemen. Dit betekent een aanzienlijke besparing op de personele inzet die hier nu mee gemoeid is. Vanwege natuurlijk verloop in de komende jaren (pensioen) is dit een structurele terugverdiencapaciteit. Deze functies hoeven niet meer te worden ingevuld.

Doordat de banktransacties niet langer via de bankrekening van de Stadsbank verlopen, maar via individuele bankrekeningen, zijn er geen kosten (meer) voor de SON in het kader van banktransacties. Ook wordt er bespaard op de kosten voor de applicatie Allegro.

VOORSTEL

Voorgesteld wordt om in 2022 voor de eenmalige investering ten behoeve van deze procesoptimalisatie een specifieke bestemmingsreserve in te stellen voor een bedrag van € 441.000 en de gevraagde investering van € 441.000 (verdeeld over de jaren 2022 voor € 277.000 en voor 2023 voor € 164.000) hieruit te dekken. Deze bestemmingsreserve 'Procesoptimalisatie Budgetbeheer' wordt gevoed door middel van een eenmalige onttrekking uit de Algemene Reserve.

Door de procesoptimalisatie Budgetbeheer wordt vanaf het jaar 2024 een structurele besparing geraamd. De gerealiseerde exploitatievoordelen als gevolg van deze procesoptimalisatie worden vanaf 2024 tot een bedrag van € 441.000 toegevoegd aan de Algemene Reserve. Vervolgens kan de besparing vertaald worden in een verlaging van de structurele gemeentelijke bijdrage.

Als gevolg van de eenmalige onttrekking uit de Algemene Reserve in het jaar 2022 komt de weerstandsratio tijdelijk onder het interval 'voldoende' (1.0 - 1.4). Vanaf het jaar 2024 treden inverdieneffecten op, waardoor het weerstandsvermogen weer kan worden opgebouwd middels stortingen in de Algemene Reserve.

De inhoudelijke en financiële monitoring wordt teruggekoppeld via de reguliere bestuurlijke cyclus en in financiële zin via de planning en control cyclus.

Aan	Algemeen Bestuur
Van	Dagelijks Bestuur
Datum	7-7-2022
Betreft	Voorstel Jaarstukken 2021

Te besluiten

1. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2021, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening 2021, en het accountantsverslag 2021. Het gerealiseerde resultaat van 2021 bedraagt € 117.200 negatief. Hierin zijn de reeds door het bestuur geaccordeerde mutaties in de reserves verwerkt.
2. De jaarrekening 2021 vast te stellen en het jaarrekeningsaldo van € 117.200 te onttrekken aan de Algemene Reserve. De weerstandsratio komt daarmee uit op 1.11 en kwalificeert als voldoende (tussen 1.0 – 1.4).

Toelichting

Van Najaarsnota naar Jaarrekening 2021

Het resultaat van de Jaarrekening 2021 komt uit op een nadelig saldo van € 117.200. Dit saldotekort wordt met name veroorzaakt door de eenmalige bijdrage in 2021 conform de CAO SGO, die ten tijde van de opstelling van de Najaarsnota nog niet kon worden verwerkt. Verder hebben de lagere additionele baten (- € 36.700) ook bijgedragen aan het nadelige saldo.

In de Najaarsnota 2021 was nog sprake van een saldotekort van € 391.800. Dit saldotekort hield verband met een terugval in de dienstverlening door de coronacrisis, met als gevolg minder inkomsten van de deelnemende gemeenten.

In de jaarrekening wordt deze terugval in inkomsten – conform het bestuursbesluit in de Najaarsnota - gecompenseerd door een incidentele bijdrage ad € 438.900 van de gemeenten ter hoogte van de lager gerealiseerde standaard dienstverlening per ultimo 2021 ten opzichte van de Primaire begroting 2021.

De gerealiseerde bestaanskosten stijgen met € 309.400 ten opzichte van de Najaarsnota. Deze stijging betreft met name de kosten om de voorzieningen op peil te houden. Deze kosten worden gedekt met een extra bijdrage van € 286.500 van de deelnemende gemeenten en incidentele baten van € 22.900.

Ontwikkeling weerstandsvermogen

Voorgesteld wordt om het totale nadelige jaarresultaat ad € 117.200 op te vangen met een bijdrage uit de Algemene Reserve, die daardoor uitkomt op € 971.100. Dit correspondeert met een weerstandsratio van 1.11 (niveau voldoende).

Het Algemeen Bestuur heeft voor het begrotingsjaar 2022 (Primaire begroting 2022) besloten om € 79.000 uit de Algemene Reserve beschikbaar te houden voor de uitvoering van het businessplan bewind. Met deze onttrekking uit de Algemene Reserve komt de weerstandsratio uit op 1.02 en valt daarmee binnen de interval 'voldoende' (1.0 - 1.4).

Invloed noodzakelijke inhuur op accountantsverklaring

Mede vanwege corona heeft SON te maken gehad met veel zwangerschappen en langdurig zieken. Vanwege de huidige arbeidsmarktkrapte is het lastig om goede gekwalificeerde (tijdelijke) medewerkers op korte termijn binnen te halen, om de dienstverlening permanent te kunnen blijven leveren. Primair verloopt het aantrekken van tijdelijke medewerkers via Start People en Tempoteam, die Europees zijn aanbesteed. Als deze organisaties de gevraagde mensen niet voorhanden hebben, dan is de SON genoodzaakt uit te wijken naar detacheringsbureaus. De afgelopen periode zijn in een aantal tijdvakken telkens verschillende mensen ingehuurd bij hetzelfde detacheringsbureau, waardoor de SON bij deze organisatie de Europese aanbestedingsgrens heeft overschreden. Uiteraard wordt dit voor de toekomst door de SON rechtgezet.

Voor de jaarrekening 2021 wordt door de accountant een goedkeurende controleverklaring afgegeven op het gebied van getrouwheid, maar voor wat betreft de rechtmatigheid wordt een oordeel met beperking verstrekt, omdat in één geval de Europese aanbestedingsregels niet zijn nageleefd. Het oordeel ten aanzien van de verplichte WNT-verantwoording die in de jaarrekening is opgenomen, is goedkeurend.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarverslaggeving andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de inhoudsopgave, het voorwoord van de directie, de inleiding en het voorstel van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur en ontwerp besluit.

Uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons goedkeurend oordeel betreffende getrouwheid en ons oordeel met beperking ten aanzien van rechtmatigheid' zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het Normenkader rechtmatigheid van de Stadsbank.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

Eshuis

REGISTERACCOUNTANTS

- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn, waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Stadsbank haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almelo, 6 april 2022

Eshuis Registeraccountants B.V.

was getekend: drs. E. Dijkgraaf RA

3.2. Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening en resultaatbestemming

De jaarrekening 2021 wordt vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland van 7 juli 2022.

1. Het gerealiseerde resultaat van 2021 bedraagt € 117.200 negatief. Hierin zijn de reeds door het bestuur geaccordeerde mutaties in de Algemene Reserve verwerkt.
2. Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om de jaarrekening 2021 vast te stellen en het jaarrekeningsaldo van € 117.200 te dekken met een bijdrage uit de Algemene Reserve.

4. Bijlagen

Categoriale indeling rekening

LASTEN (bedragen in €)	Jaarrekening 2021	Najaarsnota 2021	Verschil	Primair 2021
Personeelslasten totaal	8.712.700	8.556.700	156.000	8.454.300
Rente en Afschrijvingen	556.400	553.200	3.200	549.200
Huisvesting	131.400	140.600	-9.200	149.600
Bureaunkosten	248.500	233.200	15.300	251.400
Beheerskosten	1.477.100	1.441.300	35.800	1.418.600
Mutaties voorzieningen	326.000	60.000	266.000	75.000
TOTAAL LASTEN	11.452.100	10.985.000	467.100	10.898.100
BATEN (bedragen in €)				
Bijdrage bestaanskosten	4.381.900	4.095.400	286.500	4.037.700
Preventie & Voorlichting	600	400	200	-
Indicatiestelling	552.100	611.300	-59.200	721.200
Kredietverstrekking	374.700	376.000	-1.300	431.300
Stabilisatie & Herstel <i>(excl. BW)</i>	2.349.200	2.356.400	-7.200	2.601.500
Beschermingsbewind	1.579.100	1.593.100	-14.000	1.751.300
Minnelijk schuldregelen	1.001.200	993.900	7.300	1.039.500
Nazorg	7.100	7.800	-700	8.800
Additionele afspraken	335.900	372.600	-36.700	215.500
Overige Baten	658.100	91.300	566.800	91.300
TOTAAL BATEN	11.239.900	10.498.200	741.700	10.898.100
TOTAAL LASTEN	11.452.100	10.985.000	467.100	10.898.100
TOTAAL BATEN	11.239.900	10.498.200	741.700	10.898.100
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-212.200	-486.800	274.600	-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	95.000	95.000	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	-117.200	-391.800	274.600	-

Programmarekening

LASTEN (bedragen in €)	Jaarrekening 2021	Najaarsnota 2021	Verschil	Primair 2021
Programma 1:				
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorzieningen	6.704.700	6.388.100	316.600	6.334.900
Subtotaal	6.704.700	6.388.100	316.600	6.334.900
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	4.747.400	4.596.900	150.500	4.563.200
Heffing VPB	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-
TOTAAL LASTEN	11.452.100	10.985.000	467.100	10.898.100
BATEN (bedragen in €)				
Programma 1:				
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorzieningen	11.239.900	10.498.200	741.700	10.898.100
Subtotaal	11.239.900	10.498.200	741.700	10.898.100
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	-	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-
TOTAAL BATEN	11.239.900	10.498.200	741.700	10.898.100
TOTAAL LASTEN	11.452.100	10.985.000	467.100	10.898.100
TOTAAL BATEN	11.239.900	10.498.200	741.700	10.898.100
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-212.200	-486.800	274.600	-

Mutaties Algemene Reserve

(bedragen in €)	Jaarrekening 2021	Najaarsnota 2021	Verschil	Primair 2021
TOTAAL LASTEN	11.452.100	10.985.000	467.100	10.898.100
TOTAAL BATEN	11.239.900	10.498.200	741.700	10.898.100
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-212.200	-486.800	274.600	-
Mutaties reserves				
Algemene reserve	95.000	95.000	-	-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	95.000	95.000	-	-
GEREALISEERD RESULTAAT	-117.200	-391.800	274.600	-

Berekening van de afrekening met de deelnemende gemeenten

Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening (excl. Bewind)	Bijdrage bestaanskosten	Additionele dienstverlening	Overige kosten	Eenmalige bijdragen	Totaal bijdrage gemeenten Jaarrekening 2021	Totaal bijdrage gemeenten Najaarsnota 2021	Verschil
Aalten	11.535	34.847	80.348	16.643	1.266	12.593	145.696	135.314	10.383
Almelo	32.878	346.714	447.997	35.170	7.067	29.930	866.877	782.096	84.781
Berkelland	18.967	82.749	153.019	20.237	2.413	23.819	282.238	251.536	30.702
Borne	9.853	46.646	94.208	5.491	1.481	13.673	161.499	152.548	8.952
Bronckhorst	15.554	53.927	95.390	3.487	1.510	11.063	165.376	150.228	15.148
Dinkelland	10.445	21.949	58.187	7.164	913	8.393	96.606	88.879	7.726
Enschede	79.604	899.296	1.392.932	245.603	22.046	131.885	2.691.762	2.462.620	229.142
Haaksbergen	10.247	40.108	91.660	3.734	1.446	12.221	149.170	133.755	15.415
Hellendoorn	14.773	60.817	111.072	-	1.752	7.672	181.314	168.266	13.048
Hengelo OV	38.221	198.140	410.679	7.470	6.745	33.086	656.120	602.355	53.764
Hof van Twente	15.002	80.212	143.741	3.154	2.266	13.115	242.488	219.669	22.819
Lochem	14.962	62.208	148.585	12.058	2.336	3.517	228.704	213.250	15.454
Losser	9.482	32.544	74.689	4.358	1.175	11.923	124.690	112.987	11.703
Montferland	15.739	84.424	166.911	17.332	2.631	28.869	300.167	282.100	18.067
Oldenzaal	14.083	78.160	144.181	16.937	2.273	21.173	262.723	247.398	15.324
Oost Gelre	12.472	62.144	94.821	12.668	1.496	5.112	176.241	157.124	19.117
Oude IJsselstreek	17.105	98.138	180.328	29.987	2.913	19.654	331.020	288.866	42.154
Rijssen - Holten	14.439	67.214	101.234	4.212	1.596	13.782	188.038	172.541	15.497
Tubbergen	8.226	24.318	47.446	3.584	745	1.532	77.625	71.079	6.546
Twenterand	13.253	30.603	97.634	103.493	1.540	5.418	238.688	223.529	15.160
Wierden	9.689	33.773	54.451	-	856	8.943	98.023	90.981	7.042
Winterswijk	12.879	117.149	192.386	30.060	3.033	21.576	364.205	327.614	36.591
Totaal	399.408	€ 2.556.080	€ 4.381.900	€ 582.843	€ 69.499	€ 438.947	€ 8.029.269	€ 7.334.735	€ 694.534

* bron CBS 2021

Afrekening Bestaanskosten 2021

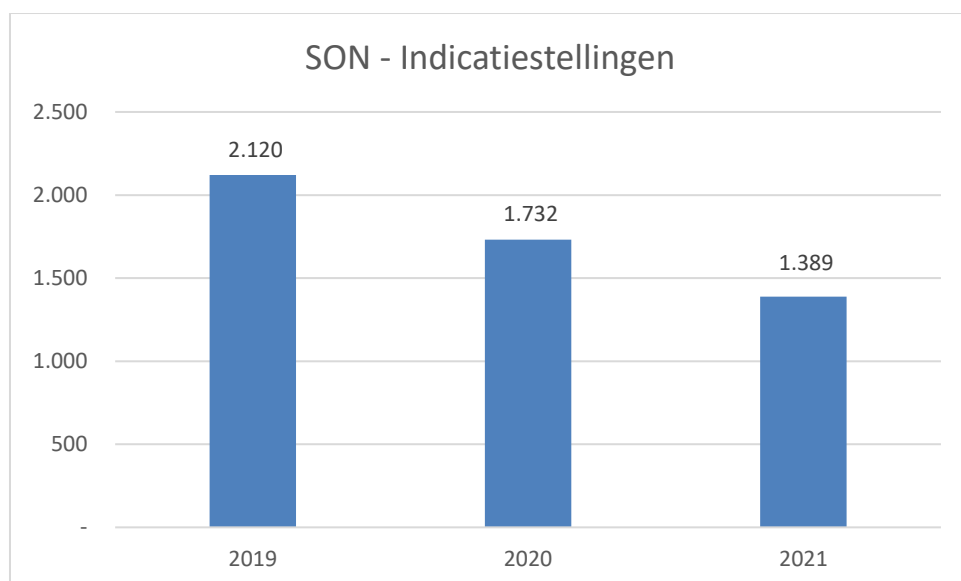
Gemeente	Huishoudens* abs.	In rekening gebrachte voorschotten 2021	Bijdrage Bestaanskosten Jaarrekening 2021	Nog te verrekenen Bestaanskosten 2021
Aalten	11.535	75.305,00	80.347,89	5.042,89
Almelo	32.878	419.369,00	447.996,71	28.627,71
Berkelland	18.967	143.129,00	153.019,15	9.890,15
Borne	9.853	88.017,00	94.207,55	6.190,55
Bronckhorst	15.554	89.298,00	95.389,56	6.091,56
Dinkelland	10.445	54.385,00	58.186,74	3.801,74
Enschede	79.604	1.304.583,00	1.392.932,48	88.349,48
Haaksbergen	10.247	85.857,00	91.660,44	5.803,44
Hellendoorn	14.773	104.029,00	111.072,21	7.043,21
Hengelo OV	38.221	383.266,00	410.678,73	27.412,73
Hof van Twente	15.002	134.581,00	143.741,20	9.160,20
Lochem	14.962	138.829,00	148.585,24	9.756,24
Losser	9.482	69.804,00	74.688,87	4.884,87
Montferland	15.739	156.288,00	166.911,04	10.623,04
Oldenzaal	14.083	135.024,00	144.180,59	9.156,59
Oost Gelre	12.472	88.807,00	94.821,00	6.014,00
Oude IJsselstreek	17.105	163.509,00	180.328,39	16.819,39
Rijssen - Holten	14.439	94.657,00	101.233,82	6.576,82
Tubbergen	8.226	44.345,00	47.446,15	3.101,15
Twenterand	13.253	91.386,00	97.634,37	6.248,37
Wierden	9.689	50.951,00	54.451,43	3.500,43
Winterswijk	12.879	179.982,00	192.386,46	12.404,46
Totaal	399.408	€ 4.095.401	€ 4.381.900	€ 286.499

* bron CBS 2021

Statistische gegevens

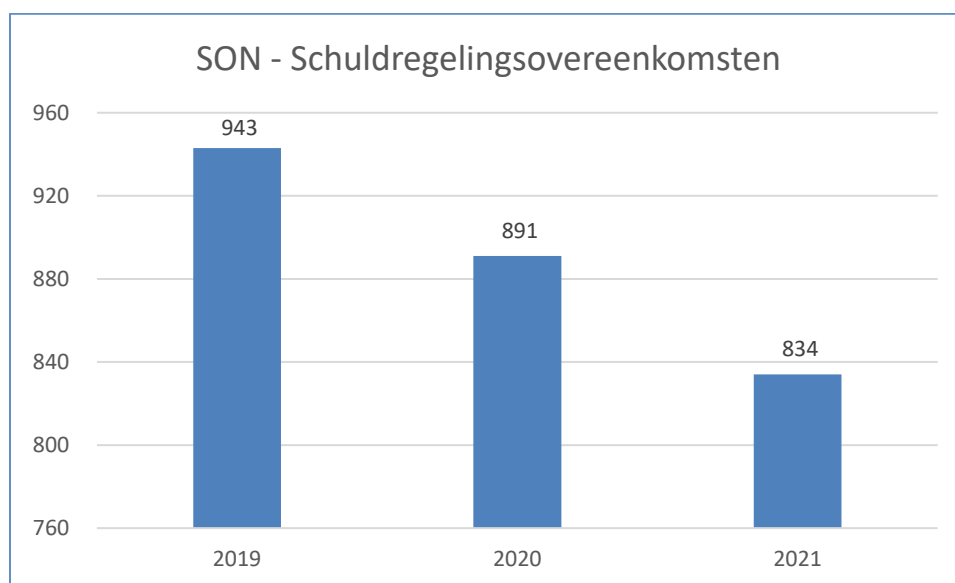
A. Fase I - Indicatiestellingen

	2019		2020		2021	
Indicatiestellingen	Indicatie- stellingen	Waarvan Crisis	Indicatie- stellingen	Waarvan Crisis	Indicatie- stellingen	Waarvan Crisis
Aalten	-	-	-	1	-	-
Almelo	336	14	304	10	259	3
Berkelland	77	6	66	3	37	3
Borne	38	-	32	-	24	1
Bronckhorst	42	1	32	-	34	-
Dinkelland	26	-	14	2	12	-
Enschede	926	35	748	16	611	7
Haaksbergen	43	1	26	-	23	-
Hellendoorn	26	1	44	1	28	1
Hengelo Ov.	77	1	-	-	-	-
Hof van Twente	41	-	48	1	33	2
Lochem	47	-	45	-	30	-
Losser	59	1	51	-	28	-
Montferland	91	2	57	1	46	-
Oldenzaal	78	1	44	-	37	1
Oost Gelre	38	-	45	1	34	-
Oude IJsselstreek	-	-	-	-	-	-
Rijssen-Holten	-	-	-	-	-	-
Tubbergen	16	-	11	-	12	-
Twenterand	33	-	53	-	60	-
Wierden	24	1	29	4	17	-
Winterswijk	102	2	83	1	64	2
Totaal:	2.120	66	1.732	41	1.389	20

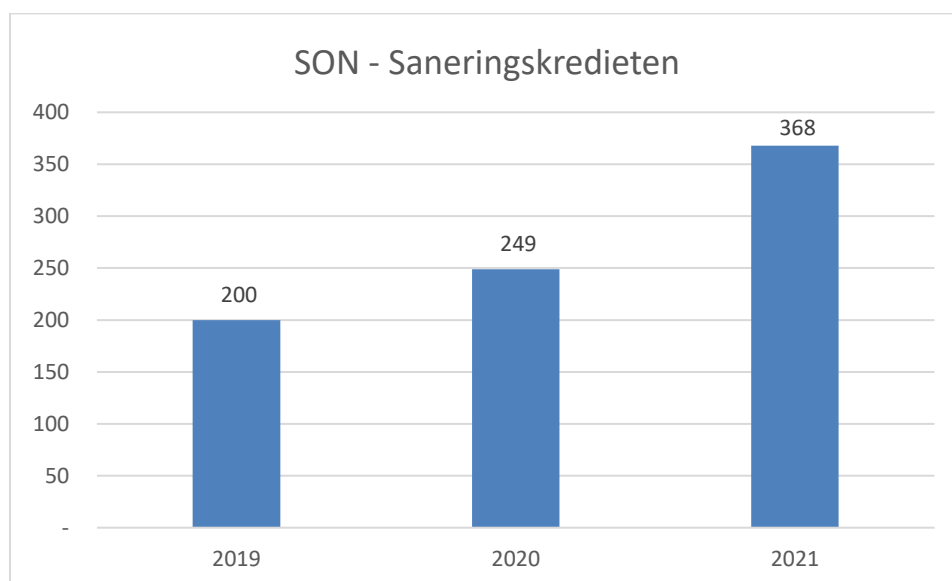
B. Fase II – Schulden oplossen (schuldregelings-overeenkomst)

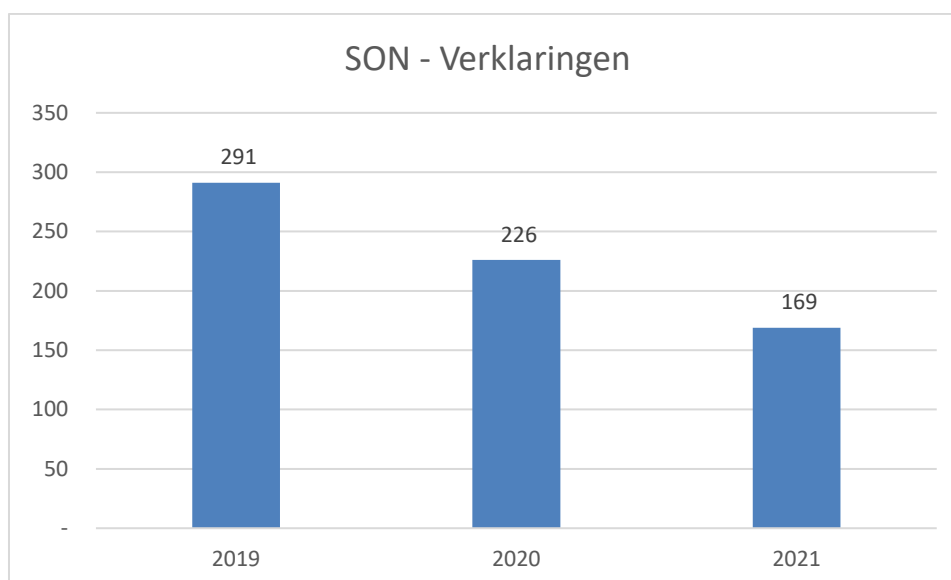
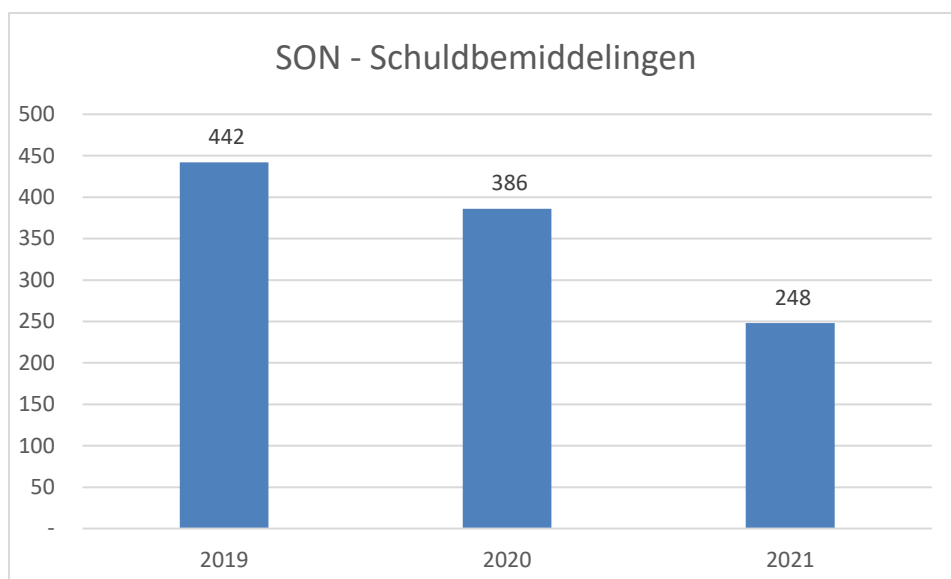
	2019	2020	2021
<i>Schuldregelings-overeenkomsten</i>	<i>Fase II</i>	<i>Fase II</i>	<i>Fase II</i>
Aalten	12	20	6
Almelo	112	128	138
Berkelland	30	21	21
Borne	14	15	11
Bronckhorst	15	12	8
Dinkelland	15	11	5
Enschede	366	307	314
Haaksbergen	16	18	11
Hellendoorn	13	16	8
Hengelo Ov.	107	94	69
Hof van Twente	18	23	10
Lochem	25	4	24
Losser	22	19	17
Montferland	24	30	31
Oldenzaal	25	24	14
Oost Gelre	11	10	18
Oude IJsselstreek	35	42	40
Rijssen-Holten	20	19	17
Tubbergen	9	6	6
Twenterand	24	29	28
Wierden	11	10	11
Winterswijk	19	33	27
Totaal:	943	891	834

C. Fase III – Schulden opgelost

	2019				2020				2021			
<i>Schulden opgelost door middel van</i>	<i>SB</i>	<i>SK</i>	<i>HF</i>	<i>Wsnp</i>	<i>SB</i>	<i>SK</i>	<i>HF</i>	<i>Wsnp</i>	<i>SB</i>	<i>SK</i>	<i>HF</i>	<i>Wsnp</i>
Aalten	5	1	-	5	6	3	-	5	8	3	-	-
Almelo	34	34	6	35	32	48	9	28	19	74	3	27
Berkelland	16	6	3	7	13	8	1	7	12	2	1	2
Borne	16	-	-	10	6	1	-	5	5	3	-	5
Bronckhorst	9	2	1	4	9	3	2	4	4	2	2	-
Dinkelland	5	-	-	3	6	-	-	7	1	2	2	1
Enschede	159	97	20	100	108	93	18	76	71	157	8	69
Haaksbergen	8	4	1	4	7	5	-	6	4	3	3	2
Hellendoorn	7	3	1	3	7	5	1	2	5	5	-	3
Hengelo Ov.	77	10	8	48	61	18	6	27	31	23	6	12
Hof van Twente	11	3	6	8	14	2	4	2	8	8	6	2
Lochem	11	9	1	4	4	4	1	2	7	2	-	1
Losser	9	4	2	5	13	6	-	6	4	7	-	3
Montferland	11	7	1	10	7	6	2	9	17	15	4	8
Oldenzaal	14	4	1	5	19	-	6	7	9	6	1	4
Oost Gelre	2	2	2	6	9	2	-	2	6	5	-	2
Oude IJsselstreek	16	1	3	8	26	12	4	9	14	17	4	6
Rijssen-Holten	5	4	1	10	12	7	1	5	2	7	-	5
Tubbergen	2	-	-	2	3	3	-	3	3	1	1	2
Twenterand	8	5	3	8	6	12	1	6	7	14	-	5
Wierden	5	3	2	4	2	3	1	2	2	3	-	-
Winterswijk	12	1	1	2	16	8	1	6	9	9	2	10
Totaal:	442	200	63	291	386	249	58	226	248	368	43	169

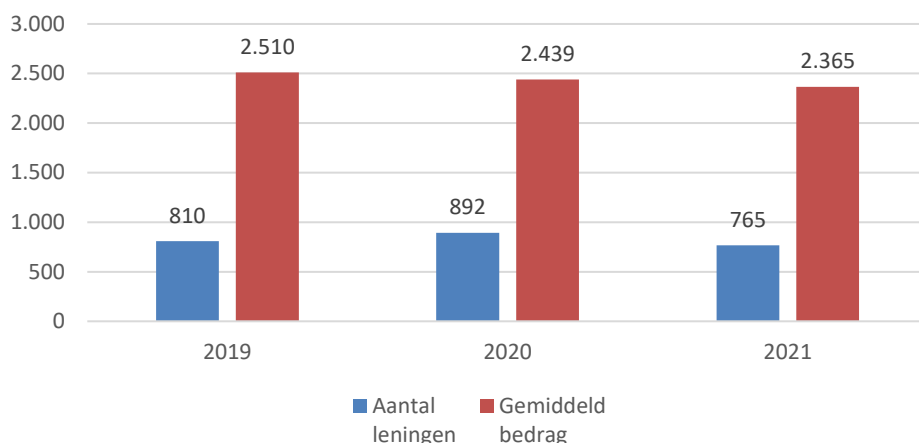

D. Kredietverstrekking

Jaar	Aantal leningen	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Index 2010=100
2010	988	2.517.233	2.548	100
2011	931	2.329.882	2.503	98
2012	860	2.093.372	2.434	96
2013	881	2.110.530	2.396	94
2014	916	2.150.202	2.347	92
2015	1.035	2.512.027	2.427	95
2016	1.138	2.941.537	2.585	101
2017	1.028	2.766.415	2.691	106
2018	810	2.005.049	2.475	97
2019	892	2.238.982	2.510	99
2020	765	1.865.690	2.439	96
2021	939	2.220.600	2.365	93

Jaar	Uitstaand saldo (€)	Index 2010=100	Toename / afname uitstaand saldo (€)
2010	4.614.790	100	-
2011	4.388.531	95	-226.259
2012	4.126.406	89	-488.384
2013	4.133.387	90	-481.403
2014	4.195.457	91	-419.333
2015	4.562.648	99	-52.142
2016	5.197.727	113	582.937
2017	5.195.890	113	581.100
2018	4.541.900	98	-72.890
2019	4.243.521	92	-371.269
2020	3.817.826	83	-796.964
2021	3.871.807	84	-742.983

SON - Aantal leningen en gemiddeld bedrag

	2019			2020			2021		
SL-HF-SK	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
Aalten	8	25.857	3.232	6	11.881	1.980	3	10.140	3.380
Almelo	127	309.136	2.434	116	260.830	2.249	130	284.306	2.187
Berkelland	30	96.133	3.204	22	62.177	2.826	23	87.162	3.790
Borne	7	16.550	2.364	5	13.190	2.638	3	5.034	1.678
Bronckhorst	7	12.014	1.716	13	32.697	2.515	8	25.841	3.230
Dinkelland	4	7.657	1.914	3	4.263	1.421	7	18.713	2.673
Enschede	357	805.952	2.258	300	660.424	2.201	397	796.280	2.006
Haaksbergen	12	42.835	3.570	9	24.161	2.685	12	30.946	2.579
Hellendoorn	21	48.029	2.287	14	28.850	2.061	16	31.378	1.961
Hengelo Ov.	66	160.598	2.433	46	110.006	2.391	48	125.408	2.613
Hof van Twente	39	132.430	3.396	24	82.343	3.431	44	148.503	3.375
Lochem	12	20.321	1.693	10	20.799	2.080	6	13.620	2.270
Losser	22	53.163	2.417	11	27.830	2.530	12	19.689	1.641
Montferland	19	39.447	2.076	20	56.561	2.828	27	60.386	2.237
Oldenzaal	32	81.674	2.552	30	74.877	2.496	24	60.385	2.516
Oost Gelre	20	82.054	4.103	11	37.554	3.414	17	53.441	3.144
Oude IJsselstreek	22	55.422	2.519	28	64.997	2.321	47	105.875	2.253
Rijssen-Holten	20	71.706	3.585	25	96.356	3.854	31	132.544	4.276
Tubbergen	4	11.250	2.813	6	17.587	2.931	2	3.367	1.683
Twenterand	34	78.407	2.306	28	67.614	2.415	38	81.802	2.153
Wierden	7	20.648	2.950	7	18.497	2.642	5	11.091	2.218
Winterswijk	21	66.915	3.186	31	92.194	2.974	39	114.689	2.941
Recentelijk verhuisd:	1	782	782	-	-	-	-	-	-
Totaal:	892	2.238.982	2.510	765	1.865.690	2.439	939	2.220.600	2.365

Borgstellingen ten opzichte van totaal aantal leningen

Borgstellingen t.o.v. totaal aantal leningen	2019	2020	2021
Aantal met borg gsd	146	116	204
Aantal met instelling borg	-	-	-
Aantal met persoonl. borg	1	-	-
Aantal met borg SON	201	251	206
Aantal zonder borg	544	398	529
Totaal aantal:	892	765	939
Omzet met borg gsd (€)	440.461	349.127	599.040
Omzet met instelling borg (€)	-	-	-
Omzet met persoonl. borg (€)	3.695	-	-
Omzet met borg SON (€)	351.625	453.522	381.719
Omzet zonder borg (€)	1.443.202	1.063.040	1.239.841
Totaal netto bedrag (€):	2.238.982	1.865.690	2.220.600

Verdeling uitbetaalde leningen naar looptijdklassen

Looptijdklassen	2019	2020	2021
0-12 maanden	22	8	7
13-24 maanden	55	52	45
25-36 maanden	448	418	458
37-48 maanden	71	57	199
49-60 maanden	296	230	142
boven 60 maanden	-	-	88
Totaal:	892	765	939

Verdeling uitbetaalde leningen naar inkomensklassen

	2019			2020			2021		
Netto inkomen per maand	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
tot 700	8	12.677	1.585	10	12.467	1.247	9	12.424	1.380
701 - 800	9	18.306	2.034	6	9.312	1.552	3	4.134	1.378
801 - 900	20	42.303	2.115	6	9.187	1.531	5	5.348	1.070
901 - 1.000	483	998.883	2.068	189	388.740	2.057	23	40.273	1.751
1.001 - 1.100	101	220.865	2.187	290	611.567	2.109	520	1.025.467	1.972
1.101 - 1.300	66	173.418	2.628	79	186.190	2.357	169	377.022	2.231
1.301 - 1.700	153	500.038	3.268	148	482.727	3.262	168	561.642	3.343
1.701 - 2.500	44	210.822	4.791	29	130.695	4.507	39	175.795	4.508
boven 2.500	8	61.670	7.709	8	34.805	4.351	3	18.494	6.165
Totaal:	892	2.238.982	2.510	765	1.865.690	2.439	939	2.220.600	2.365

Verdeling uitbetaalde leningen naar bedragsklassen

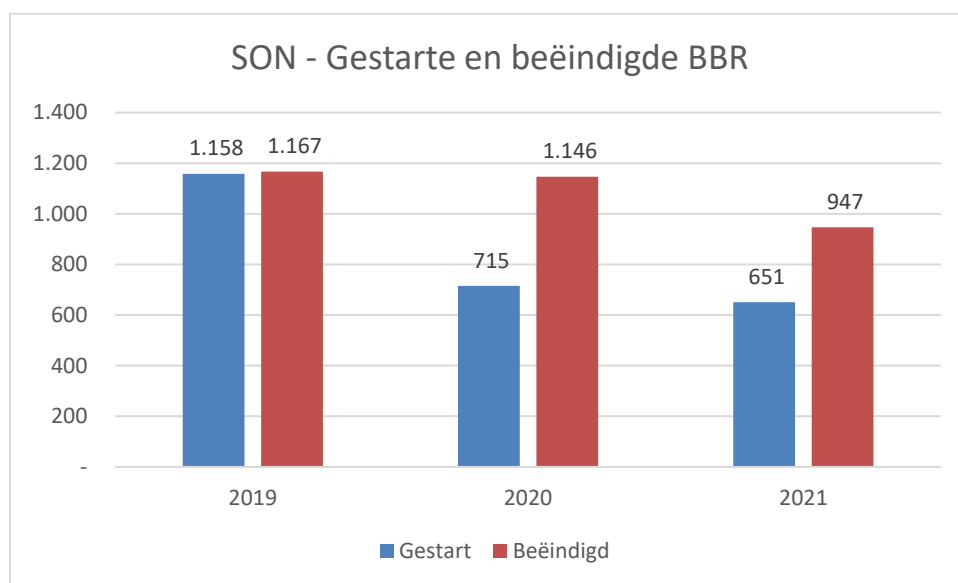
	2019			2020			2021		
Netto bedragsklasse (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
tot 700	25	12.852	514	11	5.833	530	15	7.776	518
701 - 1.100	37	35.358	956	36	34.919	970	38	35.825	943
1.101 - 2.300	405	687.942	1.699	384	656.768	1.710	513	858.722	1.674
2.301 - 3.400	287	812.637	2.831	207	593.789	2.869	215	580.637	2.701
3.401 - 4.500	82	323.666	3.947	79	309.588	3.919	88	333.694	3.792
4.501 - 6.800	41	225.522	5.501	43	226.312	5.263	60	325.578	5.426
6.801 - 9.000	10	74.541	7.454	5	38.479	7.696	8	58.228	7.278
9.001 - 15.000	5	66.464	13.293	-	-	-	2	20.140	10.070
15.001 - 20.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20.001 - 25.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
boven 25.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal:	892	2.238.982	2.510	765	1.865.690	2.439	939	2.220.600	2.365

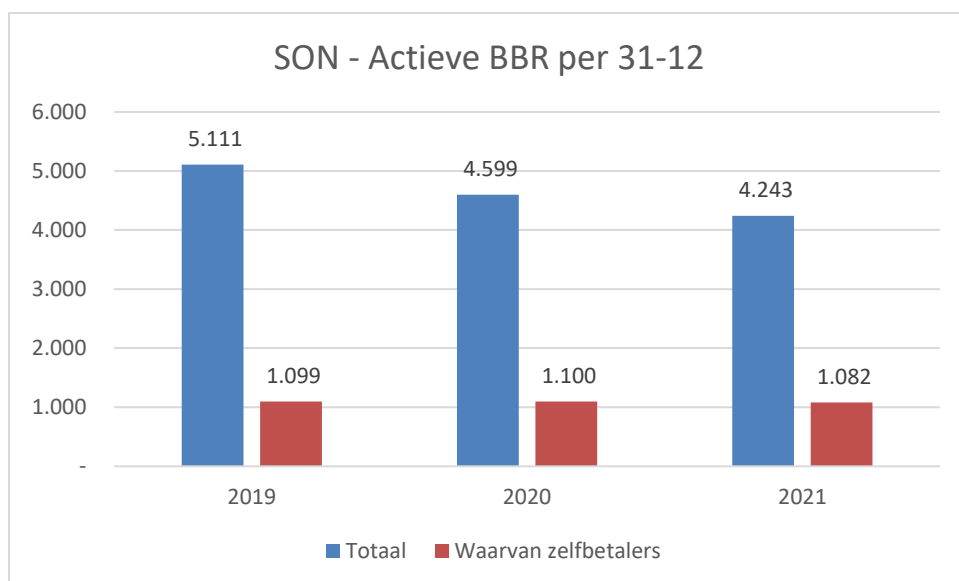
Verdeling uitbetaalde leningen naar leeftijdsgroepen

	2019			2020			2021		
Leeftijds-groepen	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
tot 20 jr.	10	27.627	2.763	4	8.923	2.231	2	4.451	2.226
21 - 30 jr.	116	255.037	2.199	120	276.903	2.308	166	367.059	2.211
31 - 40 jr.	161	372.660	2.315	156	383.552	2.459	223	523.736	2.349
41 - 50 jr.	203	530.917	2.615	167	409.940	2.455	193	488.340	2.530
51 - 60 jr.	204	543.499	2.664	167	401.790	2.406	201	469.578	2.336
61 - 70 jr.	147	384.439	2.615	115	296.531	2.579	119	284.102	2.387
boven 70 jr.	51	124.803	2.447	36	88.050	2.446	35	83.333	2.381
Totaal:	892	2.238.982	2.510	765	1.865.690	2.439	939	2.220.600	2.365

E. Budgetbeheer

Budgetbeheer	2019					2020					2021				
	Aanvraag	Gestart	Beëindigd	Actief per 31-12	waarvan zelfbet.	Aanvraag	Gestart	Beëindigd	Actief per 31-12	waarvan zelfbet.	Aanvraag	Gestart	Beëindigd	Actief per 31-12	waarvan zelfbet.
Aalten	39	19	20	81	6	25	12	11	81	6	20	11	15	73	6
Almelo	275	149	153	645	254	178	71	143	576	240	279	77	103	538	234
Berkelland	57	28	30	151	22	39	21	29	140	19	56	17	38	119	20
Borne	40	17	17	96	21	35	14	27	82	20	21	12	16	81	19
Bronckhorst	45	22	16	95	7	20	11	21	84	12	26	12	17	76	11
Dinkelland	27	15	13	39	10	13	8	10	33	9	15	7	2	38	8
Enschede	856	431	389	1.531	346	530	251	365	1.388	353	631	235	315	1.273	345
Haaksbergen	38	16	19	85	23	32	10	21	73	22	20	8	14	68	22
Hellendoorn	26	21	25	118	23	37	22	20	119	23	26	11	16	112	22
Hengelo Ov.	237	100	114	556	135	162	52	109	499	117	191	55	101	452	108
Hof van Twente	46	20	22	162	17	45	18	25	152	24	41	14	20	142	23
Lochem	50	21	22	104	18	22	14	13	100	20	29	11	19	90	17
Losser	47	27	17	90	33	34	23	27	83	32	38	13	16	82	31
Montferland	83	48	37	178	14	31	20	54	138	12	39	15	33	118	19
Oldenzaal	57	30	31	170	14	45	20	31	155	17	31	12	27	144	15
Oost Gelre	31	15	12	117	10	26	18	27	98	8	36	15	23	91	8
Oude IJsselstreek	67	41	47	217	14	61	29	52	189	16	78	31	52	162	23
Rijssen-Holten	52	39	40	172	25	41	25	36	159	36	65	29	34	153	45
Tubbergen	15	9	9	39	6	8	6	5	39	6	18	7	6	40	7
Twenterand	68	37	54	176	51	50	23	51	143	57	53	22	31	134	51
Wierden	23	16	25	79	26	16	9	24	65	23	25	7	14	58	18
Winterswijk	76	37	48	196	10	58	38	36	185	10	64	30	27	180	11
Recentelijk verhuisd:	4		7	14	14	-		9	18	18	6		8	19	19
Totaal:	2.259	1.158	1.167	5.111	1.099	1.508	715	1.146	4.599	1.100	1.808	651	947	4.243	1.082

F. Beschermingsbewind

Aantal actieve dossiers per ultimo jaar

Gemeente	2019	2020	2021
Almelo	160	152	145
Hellendoorn	19	20	21
Rijssen-Holten	29	25	29
Tubbergen	8	8	8
Twenterand	33	28	25
Wierden	12	10	9
Aalten	13	14	17
Berkelland	31	32	32
Bronckhorst	12	12	10
Enschede	483	440	420
Haaksbergen	23	21	19
Lochem	25	22	22
Losser	11	9	7
Montferland	31	30	24
Oost Gelre	24	24	23
Oude IJsselstreek	42	38	36
Winterswijk	48	45	43
Borne	17	17	15
Dinkelland	15	12	10
Hengelo OV.	96	91	85
Hof van Twente	30	30	27
Oldenzaal	24	21	23
Buiten werkgebied	33	26	33
Totaal	1.219	1.127	1.083

G. Prestatie-indicatoren

Gemeente	2020						2021							
	PI-1	PI-2	PI-3	PI-4	PI-5	PI-6a	PI-6b	PI-1	PI-2	PI-3	PI-4	PI-5	PI-6a	PI-6b
Aalten	nvt	100%	50%	36%	91%	0,0%	0,0%	nvt	nvt	150%	31%	86%	0,0%	0,0%
Almelo	92%	80%	66%	62%	94%	0,0%	0,3%	94%	67%	70%	54%	97%	2,5%	0,0%
Berkelland	88%	67%	100%	36%	93%	0,0%	0,0%	95%	100%	67%	29%	100%	0,0%	0,0%
Borne	89%	100%	47%	48%	89%	0,0%	0,0%	100%	0%	82%	57%	92%	0,0%	0,0%
Bronckhorst	84%	nvt	117%	42%	92%	0,0%	0,0%	84%	nvt	75%	44%	100%	0,0%	0,0%
Dinkelland	100%	100%	73%	86%	80%	0,0%	0,0%	83%	nvt	80%	0%	67%	0,2%	0,2%
Enschede	84%	88%	68%	51%	95%	0,0%	0,0%	73%	86%	71%	53%	95%	0,0%	0,0%
Haaksbergen	78%	nvt	61%	63%	100%	0,0%	0,0%	67%	nvt	64%	42%	67%	0,0%	0,0%
Hellendoorn	90%	100%	81%	31%	100%	0,0%	0,0%	93%	100%	113%	43%	89%	0,0%	0,0%
Hengelo OV	nvt	nvt	88%	51%	95%	0,0%	0,0%	nvt	nvt	81%	35%	97%	0,0%	0,0%
Hof van Twente	89%	100%	70%	29%	100%	0,0%	0,0%	97%	100%	160%	25%	92%	0,0%	0,0%
Lochem	89%	nvt	175%	27%	100%	0,0%	0,0%	90%	nvt	38%	47%	100%	0,0%	0,0%
Losser	90%	100%	111%	61%	100%	0,0%	0,0%	54%	nvt	53%	80%	100%	0,0%	0,0%
Montferland	96%	0%	53%	36%	88%	0,0%	0,0%	82%	nvt	97%	32%	100%	0,0%	0,0%
Oldenzaal	91%	nvt	83%	54%	93%	0,0%	0,0%	93%	100%	114%	45%	83%	0,0%	0,0%
Oost Gelre	95%	100%	110%	52%	80%	0,0%	0,0%	97%	nvt	61%	47%	86%	0,0%	0,0%
Oude IJsselstreek	nvt	nvt	98%	46%	100%	0,0%	0,0%	nvt	nvt	78%	40%	96%	0,0%	0,0%
Rijssen- Holten	nvt	nvt	100%	40%	100%	0,0%	0,0%	nvt	nvt	53%	52%	85%	0,0%	0,0%
Tubbergen	93%	nvt	100%	50%	100%	0,0%	0,0%	70%	nvt	67%	33%	100%	0,0%	0,0%
Twenterand	87%	nvt	66%	44%	94%	0,0%	0,0%	84%	nvt	82%	57%	100%	0,1%	0,1%
Wierden	80%	100%	60%	72%	100%	0,0%	0,0%	89%	nvt	55%	33%	88%	0,0%	0,0%
Winterswijk	93%	100%	79%	72%	93%	0,0%	0,0%	87%	100%	67%	54%	100%	0,0%	0,0%
Totaal:	88%	86%	75%	50%	95%	0,0%	0,1%	82%	85%	74%	46%	95%	0,1%	0,1%

Aan	Algemeen Bestuur
Van	Dagelijks Bestuur
Datum	7-7-2022
Betreft	Primitieve begroting 2023 en meerjarenraming 2024 t/m 2026

Te besluiten

1. In te stemmen met de uitgangspunten van de Stadsbank Oost Nederland voor het opstellen van de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026.
2. De Primitieve begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 vast te stellen.

Toelichting

Algemeen

Samen met gemeenten zijn in meerdere strategiesessies met het bestuur en de ambtelijke adviseurs stappen gezet naar een gezamenlijke, vernieuwde strategie voor de toekomst van de Stadsbank. Het toekomstprofiel van de Stadsbank is een klant- en resultaatgerichte expertise organisatie in optimale verbinding met en faciliterend naar gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Daarmee vergroten we de impact van de dienstverlening van de Stadsbank in het gemeentelijk sociaal domein.

In de verbinding van de gemeentelijke regie met excellente regionale expertise zit de essentie voor de doorontwikkeling van onze dienstverlening. Dit vraagt een adaptieve samenwerking tussen gemeenten en SON waarbij de menselijke maat en vertrouwen voorop staat.

Daarnaast werken we aan de contouren van een nieuw financieel model, dat hier vanzelfsprekend op aansluit. Verder willen we in onze reguliere P&C cyclus het

informatiegehalte vergroten, meer inhoudelijke toelichting en analyse bieden en het prettiger leesbaar maken. Op basis van een verscherpte koers en vernieuwd financieel model kijken we ook naar de vernieuwing en aanscherping van de effectindicatoren.

De dienstverlening van de SON zal door bovenstaande ontwikkelingen in de aanloop naar 2023 worden beïnvloed. In de voortgangsrapportages (Voorjaarsnota, Najaarsnota, Jaarverslag 2022) wordt over de voortgang hiervan verslag gedaan. Een eventuele impact hiervan zal worden meegenomen vanaf de Primaire begroting 2023, die in het najaar van 2022 wordt opgesteld.

Waarschijnlijk vanaf 2022 (of 2023) geeft niet meer de accountant, maar het Dagelijks Bestuur de verklaring af over de rechtmatigheid van de (interne) organisatie. In samenwerking met de accountant zal een visie over de rechtmatigheidsverantwoording worden voorbereid. Daarbij worden de adviezen meegenomen die de accountant in het accountantsverslag 2021 heeft opgenomen. Voorafgaand aan de accountantscontrole van het verslagjaar 2022 wordt aan het Algemeen Bestuur een voorstel gedaan om het ambitieniveau en de tolerantiegrenzen van de interne controle te bepalen. Hierbij worden de nu geldende controleverordening en controleprotocol betrokken.

Uittreding gemeente Aalten uit de GR SON

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten heeft besloten om uit te treden uit de GR SON. Volgens 45 lid 2 van de GR SON kan uittreding plaatsvinden per 1 januari 2023. Na overleg tussen de gemeente Aalten en de SON is een regeling tot stand gekomen, waarin Aalten vanaf het moment van uittreding nog 5 jaar een aflopende uittredingsvergoeding betaalt. Het college van Aalten kiest ervoor om de totale uittredingsvergoeding ad € 379.400 ineens te betalen. De uittredingsvergoeding dekt de normale kosten van de uittreding en daarmee ook - de naar redelijkheid en billijkheid - eventueel te maken kosten van de SON voor extra werkzaamheden in het kader van de overdracht van dossiers en bijvoorbeeld de kosten van de financieel adviseur. De financiële implicaties van de overeengekomen regeling zijn in deze meerjarenbegroting verwerkt.

Borging continuïteit dienstverlening

Het huidige bekostigingssysteem van de SON kent weinig handelingsvrijheid en beweegruimte en is tot stand gekomen in een periode van forse bezuinigingen en een eenzijdige focus op een zo laag mogelijke prijs. De huidige bekostiging gaat uit van strak gelimiteerde inzet per activiteit en per medewerker, uitgedrukt in minuten uitgaande van volledige en continu productiviteit (100 %) van elke medewerker/begrote functie. In het systeem is niet ingebouwd dat bij uitval en vertrek van bestaande medewerkers, nieuwe medewerkers niet direct beschikbaar zijn en vervolgens ook nog ingewerkt dienen te worden. Daarnaast gaat het huidige model ervan uit dat nieuwe medewerkers vanaf de eerste dag voor 100 % productief zijn.

Om de SON in dit opzicht toekomstbestendig te maken is het naar onze opvatting noodzakelijk om structureel de continuïteit van de dienstverlening te borgen. Op welke wijze we dit willen invullen wordt in deze Primitieve begroting nader toegelicht op pagina 8. Hiervoor is in totaal een bedrag van € 295.000 structureel nodig. Dit bedrag vindt u verdeeld over de 21 gemeenten opgenomen in de financiële overzichten op het einde van deze begroting op pagina 40 en komt grofweg overeen met de door de GR SON gedragen extra personeelskosten zoals die in het jaar 2021 en 2020 zijn opgetreden.

Uitgangspunten en richtlijnen begroting 2023-2026

Jaarlijks wordt er door de SON conform de spelregels in de Gemeenschappelijke Regeling en het BBV een primitieve begroting en (meerjaren)begroting opgesteld. Daarbij is het van belang om voor de start van de begroting een aantal uitgangspunten en richtlijnen vast te leggen. De SON hanteert hierbij de gebruikelijke systematiek, die ook de afgelopen jaren is gevolgd met toepassing van het huidige bekostigingsmodel (vanaf 2016).

Als Gemeenschappelijke Regeling (GR) is de SON een verbonden partij van 14 Twentse en 7 Achterhoekse gemeenten (per 1-1-2023 treedt de gemeente Aalten uit de GR). Dit houdt in dat bij de opstelling van de uitgangspunten en richtlijnen rekening wordt gehouden met de voorwaarden van de Achterhoekse en Twentse gemeenten.

De begrotingsrichtlijnen zijn opgenomen in de financiële begroting op pagina 29-31.

Vervangingsinvesteringen

De vrijval als gevolg van de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, wordt als dekking ingezet voor toekomstige vervangingsinvesteringen. De vervangingsinvesteringen op installaties en gebouwen binnen de SON geschieden overeenkomstig het Meerjaren Onderhoudsbeheersplan.

Van Primaire begroting 2022 naar Primitieve begroting 2023

Het verschil tussen de laatst vastgestelde begroting 2022 (Primaire begroting) en deze Primitieve begroting 2023 wordt in de eerste plaats bepaald door de toepassing van de loon- en prijsmutaties, conform de richtlijnen van de deelnemende gemeenten voor verbonden partijen.

	2023	2024	2025	2026
<u>Algemeen</u>				
A. Prijsindexering	2,80%	1,60%	1,60%	1,60%
B. Loonmutaties	4,20%	2,80%	2,90%	2,90%
<u>Stadsbank</u>				
- Bestaanskosten (55% A + 45% B)	3,40%	2,10%	2,20%	2,20%
- Tarieven (B)	4,20%	2,80%	2,90%	2,90%

In de gemeentelijke bijdragen is een prijscompensatie (4,2% voor de tarieven in de dienstverlening en 3,4% voor de bijdrage in de bestaanskosten) doorberekend. Door de effecten van de omvang van de dienstverlening en de hierboven toegepaste prijscompensatie stijgt het totaal van de gemeentelijke bijdragen met 2,3% ten opzichte van de Primaire begroting 2022. Daarnaast is het budget voor de borging van de continuïteit van de dienstverlening opgenomen en verdeeld over de deelnemende gemeenten (zie voor meer toelichting op pagina 8). Hierdoor stijgt het totaal van de gemeentelijke bijdragen met 6,2% ten opzichte van de Primaire begroting 2022.

Voorstel tot vaststelling van de begroting

De begroting 2023-2026 toont het volgende geprognosticeerde resultaat van de baten en lasten:

<u>Begrotingsjaar 2023:</u>	€ 0,-
<u>Jaarschijf 2024:</u>	€ 36.400,-
<u>Jaarschijf 2025:</u>	€ 28.100,-
<u>Jaarschijf 2026:</u>	€ 19.300,-

Het geraamde resultaat van lasten en baten sluit voor 2023 op nul. Voor de jaren 2024-2026 sluit het geraamde resultaat op een positief saldo. Deze saldi betreffen de bijdrage van de gemeente Aalten voor de dienstverlening conform de overeengekomen regeling voor het uittreden van deze gemeente uit de gemeenschappelijke regeling. Na het toevoegen van de positieve saldi aan de Algemene Reserve, conform de Nota Reserves en Voorzieningen, sluit elke jaarschijf van de begroting 2023-2026 op nul.

<u>Begrotingsjaar 2023:</u>	€ 0,-
<u>Jaarschijf 2024:</u>	€ 0,-
<u>Jaarschijf 2025:</u>	€ 0,-
<u>Jaarschijf 2026:</u>	€ 0,-

Primitieve begroting 2023

Meerjarenraming 2024-2026

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
1. BELEIDSBEGROTING	4
1.1. VERSLAG	4
1.1.1. <i>Doelstelling</i>	4
<u>UITTREDING GEMEENTE AALTEN UIT DE GR SON</u>	5
1.1.2. <i>Beleidsvisie</i>	5
1.2. PROGRAMMAPLAN 2023	7
1.2.1. <i>Programma Algemeen Bestuur</i>	7
1.2.2. <i>Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen</i>	11
1.2.3. <i>Prestatie-indicatoren effectiviteit Schuldhulpverlening</i>	15
1.3. VERPLICHTE PARAGRAFEN	16
1.3.1. <i>Weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	16
1.3.2. <i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	21
1.3.3. <i>Financiering</i>	21
1.3.4. <i>Verbonden partijen</i>	23
1.3.5. <i>Bedrijfsvoering</i>	24
2. FINANCIËLE BEGROTING	28
2.1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE BEGROTING 2023	28
2.2. MEERJARENPECTIEF 2023 - 2026	32
2.3. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN DE BEGROTING	35
BIJLAGEN	36
BIJLAGE 1: CATEGORIALE BEGROTING EN MEERJARENRAMING	37
BIJLAGE 2: STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN	38
BIJLAGE 3: INVESTERINGEN 2023 – 2026	39
BIJLAGE 4: PRIMITIEVE BEGROTING 2023 PER GEMEENTE	40
BIJLAGE 5: MEERJARENRAMING PER GEMEENTE	41

Voorwoord

Voor u ligt de Primitieve begroting 2023, inclusief de Meerjarenraming 2024-2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland. In de begroting en de meerjarenraming zijn de verwachte baten en lasten voor de komende jaren opgenomen.

De Primitieve begroting 2023 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is gebaseerd op het door het Algemeen Bestuur vastgestelde dienstverlenings- en bekostigingsmodel. In de dienstverlening richting gemeenten en klanten staan 'maatwerk' en 'innovatie' centraal. Het beleid met betrekking tot de schulddienstverlening is - in lijn met de WGS (Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening) - een (individuele) verantwoordelijkheid/bevoegdheid van de 21 deelnemende gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling. Per 1 januari 2023 treedt de gemeente Aalten uit de GR.

In deze Primitieve Begroting zijn voor de omvang van de dienstverlening vooralsnog de werkelijke volumeaantallen van het jaar 2021 als uitgangspunt genomen, waarbij de Corona-effecten zijn verwerkt. In de begrotingsjaren 2024-2026 zijn de aantallen stabiel gehouden. Hierbij wordt aangesloten bij het Jaarverslag 2021 en de Primaire Begroting 2022. Daarnaast is rekening gehouden met de richtlijnen en voorwaarden die de Stadsbank van de deelnemende gemeenten heeft ontvangen, aangevuld met de voor de Stadsbank specifieke uitgangspunten.

Samen met gemeenten zijn in meerdere strategiesessies met het bestuur en de ambtelijke adviseurs stappen gezet naar een gezamenlijke, vernieuwde strategie voor de toekomst van de Stadsbank. Het toekomstprofiel van de Stadsbank is een klant- en resultaatgerichte expertise organisatie in optimale verbinding met en faciliterend naar gemeenten en hun regie op het sociaal domein. Daarmee vergroten we de impact van de dienstverlening van de Stadsbank in het gemeentelijk sociaal domein.

Enschede, april 2022

Dhr. A. Kampman
Voorzitter Dagelijks Bestuur

1. Beleidsbegroting

1.1. Verslag

1.1.1. Doelstelling

De Stadsbank is dé schulddienstverlener in Twente en de Achterhoek. Als deskundige en betrouwbare dienstverlener zijn wij een steun en toeverlaat voor mensen met financiële problemen. Ons doel is het creëren van financiële stabiliteit. Dit leveren we op maat, vanuit klantgerichte en transparante professionele dienstverlening. Samen met de klant werken we aan een nieuw en reëel toekomstperspectief.

Als uitvoeringsorganisatie concentreren wij ons op het leveren van kwalitatief goede dienstverlening. ‘Samen lossen wij schulden op’. Met onze inhoudelijke expertise en gezamenlijke passie streven we er continu naar een toonaangevende organisatie te zijn. We kennen onze klant en bieden optimale begeleiding met kennis van de markt en maatschappij. Een organisatie die toegevoegde waarde levert, aangesloten op de actuele wens van onze klant en opdrachtgever. Met innovatie oplossingen bewegen wij mee met deze wens en verlagen de drempel tot schulddienstverlening.

We werken verder aan de doorontwikkeling van onze dienstverlening, bijvoorbeeld door het toepassen van collectief schuldregelen en het inzetten van saneringskredieten voor snellere schuldenrust voor onze klanten. Voor beschermingsbewind hebben we vanuit een nieuw profiel de slag ingezet naar een kwalitatieve en kostendekkende uitvoering met een genormeerde omvang.

Vanuit de gemeentelijke uitdagingen en wensen hebben we de contouren van de nieuwe strategie verkend, verrijkt en getoetst. In de verbinding van de gemeentelijke regie met excellente regionale expertise zit de essentie voor de doorontwikkeling van onze dienstverlening. Dit vraagt een adaptieve samenwerking tussen gemeenten en Stadsbank waarbij de menselijke maat en vertrouwen voorop staat. Ook willen we het partnerschap met gemeenten en het accountmanagement vanuit de Stadsbank verder vorm en inhoud gaan geven. Om zo nog beter en pro-actiever aan te sluiten op wensen van de gemeenten, maar ook onze expertise over de uitvoeringspraktijk voor gemeenten ter beschikking te stellen. In sociale of wijkteams, in projecten of ter onderbouwing van nieuwe beleidsinitiatieven.

In 2022 werken we aan de contouren van een nieuw financieel model, dat hier vanzelfsprekend op aansluit. Belangrijk om te melden is ook dat we onze reguliere P&C cyclus en de producten als begroting en jaarrekening (start bij primaire begroting) qua opzet, structuur en informatie(gehalte) gaan moderniseren. We willen het informatiegehalte vergroten, meer inhoudelijke toelichting en analyse bieden en het prettiger leesbaar maken. Op basis van een verscherpte koers en vernieuwd financieel model kijken we ook naar de effectindicatoren. Ook daar moet vernieuwing en aanscherping plaatsvinden.

De dienstverlening van de Stadsbank zal door bovenstaande ontwikkelingen in de aanloop naar 2023 worden beïnvloed. In de voortgangsrapportages (Voorjaarsnota, Najaarsnota, Jaarverslag 2022) wordt over de voortgang hiervan verslag gedaan. Een eventuele impact hiervan zal worden meegenomen vanaf de Primaire begroting 2023, die in het najaar van 2022 wordt opgesteld.

Uittreding gemeente Aalten uit de GR SON

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten heeft besloten om uit te treden uit de GR SON en heeft hiervoor op 21 december 2021 toestemming van hun gemeenteraad verkregen. Dit besluit om uit te treden heeft het college schriftelijk kenbaar gemaakt aan het Algemeen Bestuur van de SON op 1 november 2021.

Volgens 45 lid 2 van de GR SON kan uittreding plaatsvinden tegen 1 januari, maar niet eerder dan tegen 1 januari van het tweede jaar volgende op het jaar waarin het uittredingsbesluit is genomen. In het geval van Aalten betekent dit dat uittreding mogelijk is per 1 januari 2023.

Na overleg tussen de gemeente Aalten en de SON is de volgende regeling tot stand gekomen. Aalten betaalt vanaf het moment van uittreding nog 5 jaar een uittredingsvergoeding. Deze uittredingsvergoeding neemt jaarlijks af volgens het schema: 100% - 80% - 60% - 40% - 20% - 0%. De grondslag van de uittredingsvergoeding zal de jaarlijkse bijdrage van Aalten zijn voor de standaard dienstverlening en de bijdrage bestaanskosten, uitgaande van de bijdrage per 1 januari 2023. Het college van Aalten kiest ervoor om deze uittredingsvergoeding ineens te betalen. Voor de gemeente Aalten gaat het hierbij om een bedrag van € 379.400. De uittredingsvergoeding dekt de normale kosten van de uittreding en daarmee ook -de naar redelijkheid en billijkheid- eventueel te maken kosten van de SON voor extra werkzaamheden in het kader van de overdracht van dossiers en bijvoorbeeld de kosten van de financieel adviseur.

De financiële implicaties van de overeengekomen regeling zijn in deze meerjarenbegroting verwerkt.

1.1.2. Beleidsvisie

De Stadsbank ondersteunt de aangesloten gemeenten bij het gemeentelijk beleid ter bevordering van de maatschappelijke participatie van hun burgers, met name gericht op de 'bancaire taken' voor schuldhelpverlening. Hierbij wordt geanticipeerd op de ontwikkelingen in het Sociaal Domein. De dienstverlening van de Stadsbank bestaat uit:

- Preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van financiële instabiliteit en schulden.
- Het geven van advies over het creëren van financiële stabiliteit, het oplossen van schulden en het adviseren over het wegnemen van tekortkomingen die hebben geleid tot de financieel problematische situatie.
- Kredietmogelijkheden aan personen die voldoen aan de "Fido-criteria". De bank hanteert hierbij maatschappelijk verantwoorde rentepercentages.
- Budgetbeheer ter borging van de stabiliteit in de betaling van primaire lasten van het huishouden en ter ondersteuning van het herstel van de financiële zelfredzaamheid, zodat (verdere) schulden kunnen worden voorkomen.
- Meerderjarig bewind aan personen die blijvend niet bij machte zijn zelfstandig de eigen financiën te beheren.

- De voorliggende voorziening 'Budgetzorg', voor klanten waarvoor budgetbeheer te 'licht' is en beschermingsbewind 'te zwaar'. Naast de financiën wordt de gehele administratieve huishouding voor een langere periode samen met de klant gedaan.
- Bemiddeling tussen schuldenaar en schuldeisers om tot een minnelijke schuldregeling te komen en ter voorkoming van maatschappelijke uitval. Hierbij bij voorkeur de inzet van het instrument saneringskredieten.
- Beheer minnelijke regelingen ter borging van een minnelijke regeling en ter ondersteuning van een eventuele re-integratie op de arbeidsmarkt.
- De afgifte van de verklaring en het ondersteunen bij het opstellen van het verzoekschrift conform de Faillissementswet inzake de toelating tot de wettelijke schuldsanering.
- De samenwerking met en inzet van vrijwilligers in de schuldhulpdienstverlening.

Bovendien zet de bank haar expertise en capaciteiten in om maatwerkdiensten te leveren aan de aangesloten gemeenten, met name in de vorm van diensten op locatie en projecten.

De bank is lid van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK), de belangenvereniging van gemeentelijke kredietbanken, publieke instellingen en bedrijven die mensen met schulden helpen. Daarnaast is de bank aangesloten bij Sociale Banken Nederland (SBN), een samenwerkingsverband van kredietbanken en bij de Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR) te Tiel.

1.2. Programmaplan 2023

1.2.1. Programma Algemeen Bestuur

Hoofdkenmerken

Het programma Algemeen Bestuur omvat de bestuursproducten: bestuursorganen en bestuursondersteuning. Tevens behoren tot het programma Algemeen Bestuur de niet product-/ dienstverleningspecifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

Wat wil de Stadsbank bereiken?

- Bestuursorganen
  - Vertalen van bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen.
  - Een maatschappelijk en bestuurlijk verantwoorde positionering van de Stadsbank.
  - Sturing geven aan en reageren op organisatieontwikkelingen die gericht zijn op een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering bij de bank, alsmede op het leidinggeven aan de ambtelijke organisatie.
  - Het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid en de verzorgde dienstverlening.
- Bestuursondersteuning
  - De voorbereiding van beleidsontwikkeling voor het Bestuur.
  - De voorbereiding van de verantwoording door het Bestuur.
- Algemene interne ondersteuning
  - In stand houden van de fysieke infrastructuur.
  - In stand houden en optimaliseren van de ICT .
  - Effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

Wat gaan we daarvoor doen?

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2022 (volgens huidige planning) geeft niet meer de accountant, maar het Dagelijks Bestuur de verklaring af over de rechtmatigheid van de (interne) organisatie. Naast de uitvoering van de interne controle wordt vanaf deze wijziging in het BBV ook een rapportage opgesteld aan het Dagelijks Bestuur met een (genormeerd) oordeel over de interne controle. Deze rapportage vervangt de kwaliteitstoets van de accountant.

In samenwerking met de accountant wordt - als onderdeel van de accountantsfunctie voor het verslagjaar 2022 - een visie over de rechtmatigheidsverantwoording voorbereid. Het gaat dan om bijvoorbeeld de ambitieniveaus die in de notitie Rechtmatigheidsverantwoording van de commissie Bado zijn aangegeven en het te kiezen grensbedrag (tussen 1% en 3%). Daarbij worden uiteraard de adviezen meegenomen die de accountant in het accountantsverslag 2021 heeft opgenomen.

Voorafgaand aan de accountantscontrole van het verslagjaar 2022 wordt aan het Algemeen Bestuur een voorstel gedaan om het ambitieniveau en de tolerantiegrenzen van de interne controle te bepalen. Hierbij worden de nu geldende controleverordening en controleprotocol betrokken. Vanuit de ervaringen die de Stadsbank in 2022 met de rechtmatigheidsverantwoording opdoet, worden voor de latere jaren zo nodig aangepaste grensbedragen gedefinieerd en wordt interne regelgeving aan het normen- en toetsingskader toegevoegd.

Ambtelijk platform Stadsbank Oost Nederland (het ambtelijk Platform)

Het Platform is een permanente adviescommissie voor zowel het bestuur als de directie van de Stadsbank. Alle bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten kunnen ambtelijk deelnemen in het Platform. Het Platform adviseert zowel op verzoek als uit eigen beweging het Bestuur en de directie over beleidsontwikkeling.

Communicatie

Voor de deelnemende gemeenten is het van belang tijdig te weten hoe de ontwikkeling van de dienstverlening voor haar burgers door de bank is.

Enerzijds heeft dit te maken met de mogelijkheden die de deelnemende gemeenten zien om naar aanleiding van de door de bank verleende diensten, het eigen gemeentelijk beleid vorm te geven en voorstellen te doen met betrekking tot het productenpakket van de Stadsbank.

Anderzijds heeft dit te maken met de financiële verplichtingen voor de deelnemende gemeenten.

Om de deelnemende gemeenten tijdig te informeren wordt het Algemeen Bestuur in de Voorjaarsnota en de Najaarsnota geïnformeerd over de financiële en niet financiële ontwikkelingen. De Voorjaarsnota heeft betrekking op de periode januari tot en met april, terwijl de Najaarsnota betrekking heeft op de periode tot en met augustus.

Indien wenselijk wordt ook een voorstel tot wijziging van de begroting in deze periodieke rapportages opgenomen.

Borging continuïteit dienstverlening

Het huidige bekostigingssysteem van de SON kent weinig handelingsvrijheid en beweegruimte en is tot stand gekomen in een periode van forse bezuinigingen en een eenzijdige focus op een zo laag mogelijke prijs. De huidige bekostiging gaat uit van strak gelimiteerde inzet per activiteit en per medewerker, uitgedrukt in minuten uitgaande van volledige en continu productiviteit (100 %) van elke medewerker/begrote functie. In het systeem is niet ingebouwd dat bij uitval en vertrek van bestaande medewerkers, nieuwe medewerkers niet direct beschikbaar zijn en vervolgens ook nog ingewerkt dienen te

worden. Daarnaast gaat het huidige model ervan uit dat nieuwe medewerkers vanaf de eerste dag voor 100 % productief zijn.

In de huidige situatie wordt bij inzet van een nieuwe medewerker een extra beroep gedaan op bestaande medewerkers. Dit alles leidt tot overbelasting bij bestaande medewerkers, toename van de kans op fouten, vertraging van werkprocessen en ontevredenheid bij medewerkers.

De Stadsbank is een expertise-organisatie en werkt niet met “uitstel” van dienstverlening aan mensen of met “wachlijsten”. Mensen worden altijd en direct geholpen bij de Stadsbank. Omdat vervanging vanuit de huidige situatie niet adequaat geleverd kan worden, worden vanuit de borging van de continuïteit van de dienstverlening ook relatief “dure” mensen van externe bureaus ingehuurd. Daarmee is dus ook vanuit financieel perspectief een ongewenste situatie ontstaan.

Om de SON in dit opzicht toekomstbestendig te maken is het naar onze opvatting noodzakelijk om structureel de continuïteit van de dienstverlening te borgen. Dat betekent concreet dat voor de functies in het primaire proces van de SON medewerkers intern (gedeeltelijk) beschikbaar moeten zijn en opgeleid moeten worden. Intern doorgroeien naar de functies in het primaire proces is vanuit de huidige context van de SON de meest effectieve manier om vrijgevallen posities adequaat in te vullen.

Concreet is deze inzet vertaald door binnen de SON structureel en opgeteld tot 2,5 ft medewerkers beschikbaar te hebben en op te leiden/opgeleid te hebben voor directe interne doorgroei bij vrijval van de hiervoor genoemde functies. Ook wordt de functie van intern opleider geïntroduceerd (0,8 fte), ingezet op een studentenpool (3 fte) en verder vindt additionele inzet van stagiaires plaats.

Hiervoor is in totaal een bedrag van € 295.000 structureel nodig. Dit bedrag vindt u verdeeld over de 21 gemeenten opgenomen in de financiële overzichten op het einde van deze begroting op pagina 40. Dit bedrag komt overigens grofweg overeen met de door de GR SON gedragen extra personeelskosten zoals die in het jaar 2021 en 2020 zijn opgetreden.

Wat mag het kosten?

De budgettaire lasten worden bepaald door de kosten van het in standhouden van de gemeenschappelijke regeling. Deze zogenaamde bestaanskosten zijn de materiele kosten en ondersteunende diensten (indirecte kosten) die door middel van de jaarlijkse bestaansbijdrage worden voldaan. De bestaanskosten worden bepaald op basis van de totale volumeontwikkeling van de diensten van de Stadsbank. De verdeling van de bestaanskosten over de gemeenten vindt plaats op basis van de bestaande criteria huishoudens (25%) en basisdienstverlening + intake (75%).

Programma 1: Budgettaire lasten Algemeen Bestuur			
	2021	2022	2023
(Bedragen in €)	Realisatie	Primaire Begroting	Primitieve Begroting
<i>Lasten</i>	4.462.900	4.186.000	4.599.800
<i>Baten</i>	4.422.900	4.186.000	4.599.800
Saldo	-40.000	-	-

In de begroting wordt uitgegaan van budgettair neutrale situatie op dit programma. Dit wil zeggen dat de totale bestaanskosten worden verminderd met de opbrengst uit deposito en bijdragen van derden in de dienstverlening en vervolgens zal het restant in rekening worden gebracht bij de deelnemende gemeenten.

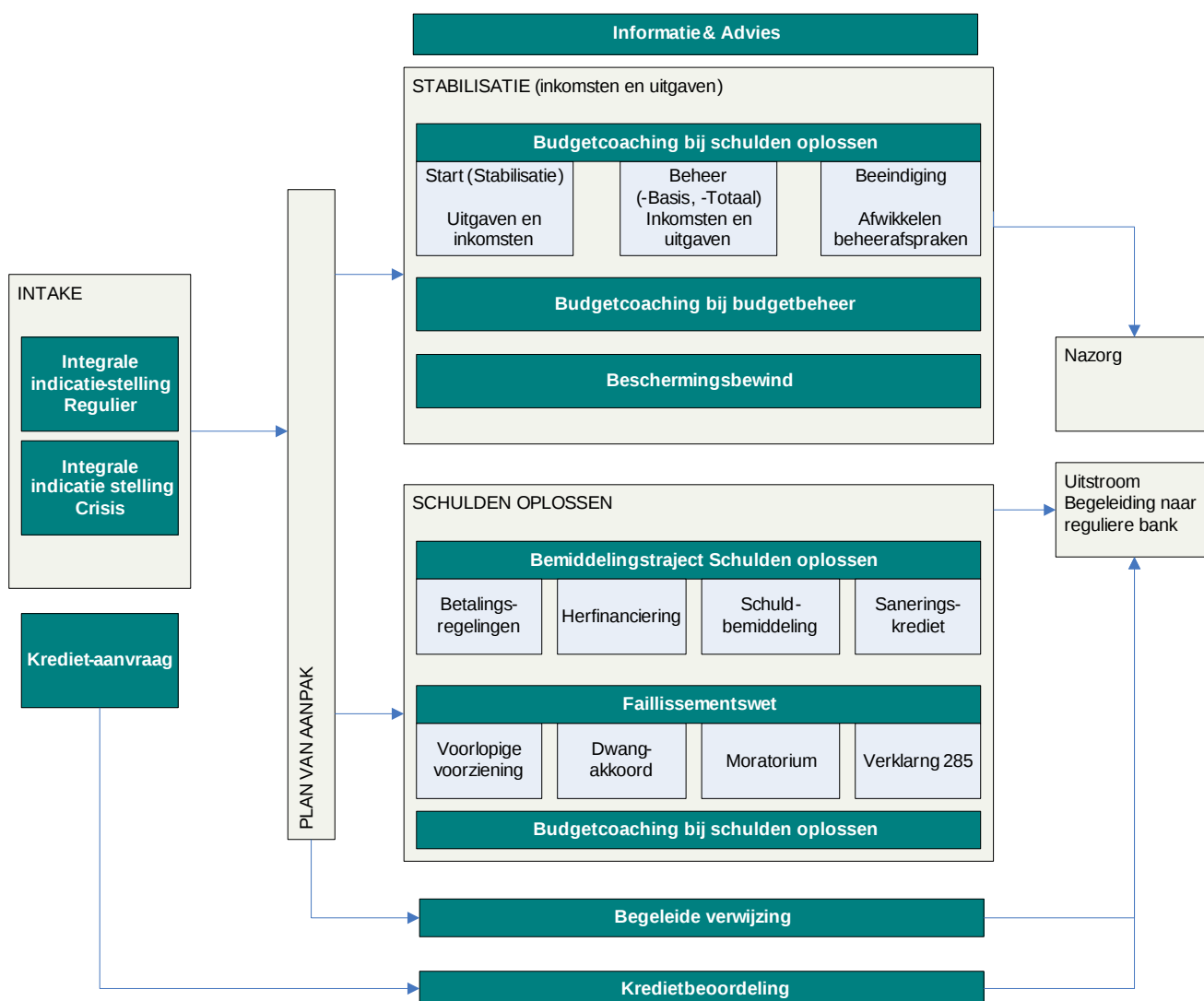
1.2.2. Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

Algemeen

Hoofdkenmerken:

Het programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen heeft betrekking op alle dienstverlening van de Stadsbank, ter ondersteuning van het beleid van de aangesloten gemeenten. Het dienstenaanbod van de bank wordt vanuit de vestiging in Enschede, op werkpleinen en op diverse gemeentelijke locaties verzorgd.

Onze dienstverlening is schematisch als volgt weer te geven;

Wat wil de Stadsbank bereiken?

- De bank wil bijdragen aan:
  - het voorkomen dat inwoners van de aangesloten gemeenten in financiële problemen komen of de weg naar financiële hulpverlening niet weten te vinden;
  - het aanbieden van kredietmogelijkheden voor inwoners van de aangesloten gemeenten die niet bij de commerciële reguliere handelsbanken een lening kunnen krijgen, eventueel om zo hun kredietwaardigheid te kunnen herstellen;
  - een stabiele financiële huishouding door het bevorderen dat cliënten hun inkomsten en uitgaven zodanig in balans krijgen en houden dat het ontstaan van betalingsachterstanden wordt voorkomen en dat bestaande betalingsachterstanden (kunnen) worden ingelopen;
  - het realiseren van een minnelijke, onderhandse regeling van schulden tussen cliënten in een (problematische) schuldsituatie en hun schuldeisers;
  - het realiseren van een oplossing voor cliënten met een problematische schuldsituatie waarbij de schuldeisers niet akkoord gaan met een minnelijke regeling van de schulden.

Door continu te werken aan de kwaliteit van de dienstverlening en het professionaliseren van de bedrijfsvoering wil de bank de dienstverlening op peil houden en waar mogelijk verbeteren. Het beleid van de bank richt zich op het bevorderen van een duurzame oplossing voor de klant, zowel waar het gaat om budgetbeheer als om indicatiestellingen en schulden oplossen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Schuldpreventie

Schuldpreventie is een mix van maatregelen, activiteiten en voorzieningen, die erop gericht zijn dat mensen financieel vaardig worden en zich zo gedragen dat zij hun financiën op orde houden.

Indicatiestelling

Om een optimale dienstverlening te kunnen leveren wordt samen met de klant een inventarisatie van de schuldenproblematiek in de vorm van een Intake gedaan en op basis van hiervan opgesteld rapport wordt bekeken welke bankproducten het beste kunnen worden ingezet voor de beantwoording van de door de klant gestelde hulpvraag. Onder andere door de toepassing van de telefonische scan kan doelmatig worden geïndiceerd en/of doorverwezen.

De gemeenten Rijssen-Holten, Oude IJsselstreek en Hengelo verzorgen de intake zelf.

Stabilisatie en herstel financiële huishouding (budgetbeheer)

De meeste financiële problemen van klanten zijn het gevolg van een structurele onbalans tussen inkomsten en uitgaven. Als rekeningen niet meer betaald kunnen worden, stapelen de problemen zich snel op, van

aanmaning tot deurwaarder. Met alle negatieve gevolgen van dien, zoals dreigende huisuitzetting, afsluiting van energie. Deze financiële onbalans vraagt om overzicht en inzicht.

Door de inzet van budgetbeheer zijn de betaling van de primaire lasten en overige financiële verplichtingen van de klant gewaarborgd. In het geval van betalingsachterstanden kan in overleg met de klant een betalingsregeling worden getroffen. Daartoe wordt een budgetplan opgesteld, waarin balans wordt aangebracht tussen de inkomsten en uitgaven, waardoor weer financieel evenwicht ontstaat.

De klant wordt ondersteund bij de uitvoering van het budgetplan en geadviseerd over aanvullende voorzieningen.

Schulden oplossen

Met het regelen van de schulden van de klant waarbij we met alle schuldeisers bemiddelen proberen we de schuldensituatie van de klant op te lossen. Vaak is de volledige betaling van de schuldenlast door bijvoorbeeld betalingsregelingen of herfinanciering niet mogelijk. In een minnelijk traject kijken we of een saneringskrediet of een schuldbemiddeling dan een oplossing biedt en verzorgen en monitoren dit vervolgens. Zoals al eerder in dit verslag benoemd focussen we op het saneringskrediet als instrument omdat dit voor een snellere schuldenrust bij klanten zorgt en duidelijkheid voor de schuldeisers.

Kredietverlening

De kredietverlening is ten opzichte van commerciële banken aan de onderkant van de markt gepositioneerd. Als gemeentelijke kredietbank streven we niet naar een zo groot mogelijke kredietportefeuille, maar richten ons uit maatschappelijk oogpunt op een specifieke doelgroep. Uitgangspunt voor de tarieven is om deze onder de tarieven van de commerciële banken te positioneren.

Nazorg

Voor alle klanten die een traject Stabilisatie en/of Schulden Oplossen succesvol hebben afgerond, biedt de Stadsbank nazorg aan. Het doel van nazorg is om de recidive te voorkomen. Binnen een jaar na de beëindiging van de aangeboden dienstverlening tracht de bank inzicht te krijgen in de financiële situatie van de klant na het succesvol uitstromen naar het zelfstandig beheren van de financiën. Als er sprake is van disbalans in de inkomsten en uitgaven, wijst de bank de klant op de mogelijkheden om de financiële situatie in evenwicht te brengen.

Additionele dienstverlening

Dienstverlening op locatie

In samenwerking met de deelnemende gemeenten, vrijwilligersorganisaties, scholen en overige ketenpartners wordt ingezet op het voorkomen en vroegtijdig signaleren van (dreigende) schuldsituaties. De bank brengt door gerichte voorlichtingsactiviteiten op scholen de risico's en de gevolgen van schulden onder de aandacht. De Stadsbank fungeert op verzoek van gemeenten een (ondersteunende) rol in vroegsignalering.

De medewerkers van de Stadsbank werken zoveel mogelijk op locatie in de deelnemende gemeenten.

Additionele dienstverlening (maatwerk)

Naast de standaard dienstverlening verzorgt Stadsbank Oost Nederland voor een aantal gemeenten de dienstverlening op maat, vaak op locatie en met name in de vorm van een inlooppreekuur en werkzaamheden gericht op preventie.

Inlooppreekuren vinden in de gemeenten Dinkelland, Lochem, Montferland, Oldenzaal, Oude IJsselstreek, Tubbergen en Winterswijk plaats.

In de gemeente Twenterand wordt op locatie schulddienstverlening op maat aangeboden.

Het opzetten van de samenwerking in het financieel ontzorgen van inburgeraars voor een groot aantal Twentse gemeenten valt ook onder deze additionele dienstverlening.

Resultaat

Product	Soort dienst	2021 Realisatie	2022 Primaire begroting	2023 Primitieve begroting
Indicatiestelling				
Reguliere indicatiestelling	Stand.	1.389	1.693	1.693
Crisis-interventie	Stand.	20	28	28
Huisbezoek	Add.	-	-	-
Multidisciplinair overleg	Add.	6	4	4
Kredietverlening				
Kredietbeoordeling	Stand.	1.622	1.531	1.531
Verstrekte Sociale leningen	Stand.	528	527	527
Verstrekte Herfinancieringen	Stand.	43	43	43
Verstrekte Saneringskredieten	Stand.	368	365	365
Stabilisatie en Herstel				
Financiële Huishouding				
Opstart budgetbeheer	Stand.	651	780	780
Beëindiging budgetbeheer	Stand.	947	780	780
Actieve BBR per 31/12*		4.243	4.208	4.157
<i>waarvan Budgetzorg</i>	Add.	215	208	213
<i>waarvan zelfbetalers</i>	Stand.	1.082	1.086	1.063
Meerderjarigenbewind lopend*	Stand.	1.083	1.091	1.083
Meerderjarigenbewind nieuw	Stand.	80	120	120
Minnelijk schuldregelen				
Bemiddeling schuldregeling	Stand.	834	923	923
Beh. Standaard bet. Regeling*	Stand.	10	10	10
Gerealiseerde schuldbemiddeling*		248		
Beh. Standaard schuldbemiddeling*	Stand.	1.000	777	733
Voorlopige voorziening art. 284	Stand.	-	-	-
Verklaring & Verzoekschrift art. 285	Stand.	169	276	276
Dwangakkoord art. 287 a	Stand.	18	28	28
Moratorium art. 287 b	Stand.	1	1	1
Nazorg				
Nazorg	Stand.	220	241	241

* 'Begroot' - gemiddeld over het jaar

'Realisatie' - actueel per 31-12

Wat mag het kosten?

Programma 2:			
Budgettaire lasten: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen			
	2021	2022	2023
(Bedragen in €)	Realisatie	Primaire Begroting	Primitieve Begroting
<i>Lasten</i>	6.985.400	6.789.700	6.847.600
<i>Baten</i>	6.813.200	6.710.700	6.847.600
Saldo	-172.200	-79.000	-

1.2.3. Prestatie-indicatoren effectiviteit Schuldhelpverlening

De deelnemende gemeenten hebben in samenspraak met de Stadsbank prestatie indicatoren ontwikkeld, die vanaf 2017 worden gemonitord. In onderstaande tabel zijn de prestatie indicatoren opgenomen. Deze indicatoren worden voor de toekomst op nieuwe leest geschoeit e.a.a. afhankelijk van beslissingen over de ambities m.b.t. de nieuwe dienstverlening van de Stadbank.

Bij PI-1 moet rekening worden gehouden met situaties waarin de Stadsbank wel de voorwaarden schept voor het houden van een gesprek binnen 4 weken, maar dat de termijn toch wordt overschreden door afzegging of niet verschijnen van de klant. Dit verklaart dat het percentage onder de 100% ligt.

Prestatie indicatoren	2020	2021	2022	2023
PI-1: Percentage klanten dat binnen 4 weken (3 dagen bij een crisissituatie) op het eerste gesprek is geweest.	88%	82%	82%	82%
PI-2: Percentage succesvol afgehandelde crisisinterventies.	86%	85%	85%	85%
PI-3: Percentage minnelijke trajecten waarbij akkoord is bereikt met de schuldeisers.	75%	74%	74%	74%
PI-4: Percentage klanten dat door middel van BBR binnen termijn van 3 jaar zelfstandig hun financiën kunnen beheren.	50%	46%	46%	46%
PI-5: Percentage succesvol afgeronde minnelijke schuldregelingen.	95%	95%	95%	95%
PI-6a: Recidieven: percentage klanten dat na een tussentijdse beëindiging van een minnelijke regeling binnen 1 jaar terug komt.	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%
PI-6b: Recidieven: percentage klanten dat na succesvol afronden van een minnelijke regeling terug binnen 3 jaar komt.	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

1.3. Verplichte paragrafen

1.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is bepaald dat organisaties hun weerstandsvermogen, het vermogen om risico's financieel op te vangen, in kaart moeten brengen.

Het Algemeen Bestuur heeft de Beleidsnota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 2020 - 2023 vastgesteld. Hierin zijn de kaders en het beleid ten aanzien van weerstandsvermogen en risicobeheersing van de Stadsbank geactualiseerd voor de periode 2020 - 2023. De Algemene Reserve vervult voor de Stadsbank de functie van beschikbare weerstandscapaciteit (bufferfunctie) en heeft daarnaast ook de financierings- en bestedingsfunctie voor incidentele uitgaven. Vanuit deze context moet de Algemene Reserve een voldoende omvang hebben om de verschillende functies op adequate wijze te kunnen invullen. De omvang van de Algemene Reserve bij de Stadsbank moet dan uiteraard ook minimaal toereikend zijn om risico's af te dekken.

De weerstandscapaciteit wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio wordt afgezet tegen een norm om een conclusie te kunnen trekken over het niveau van het weerstandsvermogen van de Stadsbank. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat de weerstandsratio minimaal de kwalificatie 'voldoende' moet hebben. Daarbij is een tijdelijke beweging van twee jaar onder de ondergrens tussen 0,8 en 1,0 acceptabel, mits er daarna weer zicht is op herstel naar de kwalificatie 'voldoende'. Aan de andere kant is een kwalificatie 'ruim voldoende' (tussen 1,4 en 2,0) voor een periode van twee jaar acceptabel, mits de ratio daarna weer terugvalt naar 'voldoende'. Dit kan bijvoorbeeld door investeringen te doen of geprognosticeerde verliezen en/of een negatief resultaat op te vangen.

Weerstandscapaciteit per 31 december 2023 (bedragen in €)

Reserves	Bedrag
Algemene reserve	892.100
Totaal	892.100

Integrale risicoanalyse

Er wordt periodiek een integrale risicoanalyse gemaakt, aan de hand waarvan wordt bepaald of het weerstandsvermogen voldoende wordt geacht om deze risico's te kunnen afdekken. Daarbij wordt de methodiek van 'NARIS' toegepast, die beproefd en gangbaar is binnen het vakgebied risicomanagement.

Het doel van de integrale risicoanalyse is om de risico's die bij de Stadsbank kunnen optreden expliciet te maken, regelmatig te actualiseren, proactief en bewust met risico's om te gaan en de bijbehorende beheersmaatregelen af te wegen. Dit vormt de basis voor de jaarlijkse verantwoording naar het Algemeen

Bestuur in het 'verslag financiële rechtmatigheid en risicomanagement' en in de risicoparaagraaf in de begroting en het jaarverslag.

Bij de integrale risicoanalyse wordt een risico-inventarisatie gemaakt, waarbij expliciet aandacht is gegeven aan de mogelijke oorzaken van de risico's. Deze oorzaken zijn onder meer te vinden op het politieke/bestuurlijke, organisatorische, juridische, technische, financiële, ruimtelijke of maatschappelijke vlak. Per risico is bepaald welke beheersmaatregelen van toepassing zijn. Daarbij is aangegeven in welke gevallen een claim op het weerstandsvermogen wordt gedaan om de risico's af te kunnen dekken.

Het beschikbaar weerstandsvermogen komt eind 2021 - na verwerking van het jaarresultaat - uit op € 971.100 bij een weerstandsratio van 1.11. Het beschikbare weerstandsvermogen wordt hiermee gekwalificeerd als voldoende (tussen 1,0 en 1,4). In de Primaire Begroting 2022 is besloten om het nadelig saldo van € 79.000 als gevolg van de uitvoering van het Businessplan Bewind ten laste te brengen van de Algemene Reserve, conform de gemaakte afspraken in het Businessplan. De Algemene Reserve komt daarmee uit op € 892.100. Hiermee correspondeert een weerstandsratio van 1.02, die in de bandbreedte 'voldoende' ligt. In deze Primitieve begroting 2023 en meerjarenraming 2024 - 2026 zijn verder geen mutaties in de Algemene Reserve geraamd.

Frauderisico-analyse

Fraude en fraudepreferentie staan op de agenda van de directie en het managementteam. De Stadsbank heeft een integriteitsbeleid, een klokkenluidersregeling en functiescheiding in het betalingsverkeer geïmplementeerd. Er wordt continue aandacht besteed aan het vergroten van de bewustwording rondom fraudepreventie bij de medewerkers binnen de organisatie, waarbij gedrag en cultuur nadrukkelijk aan de orde komen. In de bedrijfs- en gedragscode, waaraan elke medewerker bij de Stadsbank zich moet conformeren, is een passage opgenomen over integriteit en het omgaan met vertrouwelijke informatie.

Op basis van de interne frauderisicoanalyse zijn frauderisico's geïdentificeerd en relevante interne controlemaatregelen gedefinieerd om deze frauderisico's te mitigeren. Het gaat hierbij met name om de volgende frauderisicofactoren:

- Het management doorbreekt maatregelen van interne beheersing;
- Corruptierisico's in zakelijke relaties met klanten, leveranciers en tussenpersonen;
- Onrechtmatige betalingen naar/van/door klanten, leveranciers of eigen medewerkers;
- Onrechtmatige declaraties;
- Kosten worden doorgeschoven;
- Europese en interne aanbestedingsrichtlijnen worden niet nageleefd om gunning aan een bevriende partij over te maken.

Ter voorkoming van de hierboven vermelde frauderisicofactoren zijn in de bedrijfsvoering onder meer de volgende maatregelen genomen:

- Integriteit is een absolute voorwaarde in het aannamebeleid van personeel en is opgenomen in de bedrijfs- en gedragscode;
- Meldplicht voor nevenactiviteiten van directie, management en/of werknemers;
- Zero-tolerance beleid ten aanzien van bewuste niet-naleving van wet- en regelgeving;

- Voorlichting over fraude-awareness aan personeel in team-overleggen, bankbijeenkomsten en in praktijksimulaties;
- Faciliteren van mogelijkheden voor medewerkers om veilig en anoniem integriteitsmeldingen of klachten te melden bij een onafhankelijk vertrouwenspersoon;
- Controle en functiescheiding in de geautomatiseerde verwerking van declaraties door personeel;
- Hanteren van 2-factor authenticatie voor toegang tot de werkomgeving van de Stadsbank (waaronder systemen en applicaties);
- Controle op de toepassing van functiescheiding in processen met de (grootste) integriteitsrisico's, waaronder het betalingsverkeer en inkoopproces en het hierbij hanteren van het 4-ogen principe;
- Beperkingen in het delegatie- en mandaatbesluit en het proces van het betalingsverkeer waarborgen dat niet zelfstandig (grote) bedragen naar derden of zichzelf kunnen worden overgemaakt;
- Hanteren van een inkoopdossier per inkoop/aanbesteding en het volgen van een checklist met bijbehorende documenten op basis van de geldende wet- en regelgeving en toepassen van interne controle hierop;
- Functiescheiding in het contractenbeheer, de geautomatiseerde verwerking van facturen en de matching hiertussen.

Informatiebeveiliging en privacy

Voor de beheersing van de informatiebeveiliging en privacy wordt structurele capaciteit ingezet voor de functies Chief Information Security Officer (CISO), de Security Officer (SO) en de Functionaris Gegevensbescherming (FG). De Stadsbank voldoet aan de relevante wet- en regelgeving op deze terreinen, waaronder de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en implementeert de BIO maatregelen vanaf de invoering. De maatregelen worden doorlopend gemonitord in een beheerstool (ISMS) en jaarlijks door de CISO verantwoord aan het Dagelijks Bestuur.

De CISO legt in de 'verklaring van toepasselijkheid BIG/BIO' jaarlijks verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur over de implementatie van maatregelen die passend zijn voor de Stadsbank, als ook om restrisico's goed te keuren en formele goedkeuring te verkrijgen voor de implementatie van de passende maatregelen.

Met partners die persoonsgegevens verwerken zijn verwerkingsovereenkomsten gesloten, waarvan een verwerkingsregister wordt bijgehouden. Ook wordt een procedure gehanteerd voor het melden van incidenten en datalekken en worden de nodige vervolgacties genomen. Indien van toepassing worden datalekken gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens.

De medewerkers van de Stadsbank worden continue bewust gemaakt van de risico's die kunnen optreden bij het onzorgvuldig omgaan met persoons- en bedrijfsgegevens en de gevolgen die dit met zich meebrengt. Dit gebeurt onder meer door voorlichtingssessies en praktijksimulaties (mystery guest, phishing mails).

Met de leveranciers van de ICT-omgeving zijn afspraken gemaakt over het beschermen van data en (persoons)gegevens tegen cybercriminaliteit en datalekken. Daarbij worden ook de dragers van persoons- en bedrijfsgegevens beschermd tegen datalekken (denk aan mobiele telefoons en laptops). Voor schade door cybercriminaliteit is een cyberrisicoverzekering afgesloten.

Actuele ontwikkelingen met risico's

Een aantal actuele ontwikkelingen in de organisatie brengen mogelijk in de toekomst kosten met zich mee die nu nog niet kwantificeerbaar zijn, omdat het onzeker is of en in welke mate deze kosten optreden:

- Aansluitend bij de nieuwe strategische koers zijn binnen de organisatie management-ontwikkelingen die er mogelijk toe leiden dat er voor een komende periode moet worden gezocht naar interim-oplossingen;
- Er is momenteel sprake van een aantal langdurige zieken. Vooralsnog wordt er van uit gegaan dat herstel voor aanvang van het begrotingsjaar 2023 aan de orde is.
- Er is op dit moment sprake van onzekerheid in het aantal af te nemen diensten door gemeenten. De gevolgen van Corona blijven tot nu toe moeilijk te voorspellen;
- Bij het vormgeven van de samenwerking met de markt is in de voortgangsrapportage over het Businessplan Bewind aangegeven dat er gewerkt wordt met een flexibele schil van zzp'ers bij langdurige ziekte en opvang van zwangerschap. Met name het personeelstekort in de bewindvoeringsmarkt is een belemmering om snel op een adequate wijze tijdelijke vervanging te realiseren. Mocht er geen beroep worden gedaan op deze pool, dan is er in enige mate sprake van beperkte kosten;

Overige risico's

- Er zouden financiële risico's kunnen optreden, als de Stadsbank voor een deel van haar activiteiten vennootschapsbelasting moet afdragen op de hiermee behaalde 'winst'. De Stadsbank is in de huidige situatie voor haar activiteiten vrijgesteld van vennootschapsbelasting.
- Vanaf 2019 wordt bij de Belastingdienst formeel bezwaar aangetekend tegen de btw-heffing op beschermingsbewind om de rechten van de Stadsbank in dit kader zeker te stellen. Dit gebeurt onder begeleiding van een gespecialiseerd fiscaal adviesbureau, op basis van de uitgevoerde btw-scan bij de Stadsbank. Uit voorzichtigheidsoverwegingen wordt het huidige regime voortgezet, waarbij btw-heffing op beschermingsbewind wordt gecontinueerd. De uitkomsten van het bezwaar en de financiële consequenties hiervan zijn nog onzeker. De Stadsbank zal evenwel geen risico lopen op een mogelijke naheffing, mocht de Belastingdienst uiteindelijk besluiten tot een vrijstelling. Het bedrag van de vrijstelling is immers hoger dan de aanvullende btw-aftrek.

Bestemmingsreserves

Het Algemeen Bestuur heeft bij de vaststelling van de 'Nota Reserves en Voorzieningen 2019' besloten om bestemmingsreserves op te heffen en de Algemene Reserve als enige reserve te handhaven. De Algemene Reserve vervult naast de functie van buffer ook de financierings- en bestedingsfunctie voor incidentele uitgaven.

Voorzieningen

De bank heeft een aantal voorzieningen opgenomen. Voorzieningen worden ingesteld als er sprake is van een te kwantificeren financiële verplichting of financieel risico. Daarnaast kunnen tot voorzieningen ook gerekend worden de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. De stand van de voorzieningen bedraagt € 33.600 per 31-12-2023.

Financiële kengetallen

In het gewijzigde artikel 11 van het BBV zijn er onder het tweede lid twee onderdelen toegevoegd: kengetallen en beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

De financiële kengetallen zijn een uniforme set van kengetallen die een beter inzicht geven in de financiële posities van de gemeenten en provincies, en daarmee ook informatie over de weer- en wendbaarheid van hun begrotingen. De volgende vijf kengetallen moeten volgens het BBV in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing worden opgenomen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- Solvabiliteitsratio;
- Grondexploitatie;
- Structurele exploitatieruimte;
- Belastingcapaciteit.

De eerste twee kengetallen zijn in deze Primitieve begroting 2023 gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor de Stadsbank, als gemeenschappelijke regeling voor schuldhulpverlening. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stcrt. 2015, 20619).

Kengetallen	2021	Begroting 2022	2023
<i>Netto schuldquote</i>	2%	5%	4%
<i>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen</i>	35%	37%	36%
<i>Solvabiliteitsratio</i>	6%	7%	6%

NETTO SCHULDQUOTE

De netto schuldquote geeft de verhouding tussen het niveau van de schuldenlast en de eigen middelen. Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden geeft inzicht in wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Normaal bevindt de netto schuldquote van een gemeente zich ergens tussen de 0% en 100%. De netto schuldquote van de bank bevindt zich ver onder de kritische grens van 130% die de VNG voorschrijft.

SOLVABILITEITSRATIO

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De bank heeft over een langere periode een stabiele solvabiliteitsratio.

1.3.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Eén van de basiselementen voor de financiële positie van de bank zijn de kapitaalgoederen en de onderhoudsstaat. Tot de kapitaalgoederen worden gerekend de gebouwen en de terreinen die in eigendom van de bank zijn.

Het Onderhoudsplan wordt jaarlijks geactualiseerd. De kosten kunnen worden gedekt uit de Voorziening Onderhoud gebouwen en installaties.

Ook zijn voor de komende jaren een aantal vervangingsinvesteringen in beeld gebracht. Deze worden jaarlijks opgenomen in de Meerjarenbegroting.

1.3.3. Financiering

Voor de uitvoering van de programma's zijn financiële middelen nodig. Hierin wordt o.a. via de treasuryfunctie en de declaraties voor verleende diensten voorzien.

Het Treasurystatuut van de bank geeft de beleidsmatige infrastructuur weer voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Het doel is om de kwaliteit van de uitvoering te verhogen.

Uitvoering treasury

In het door de bank vastgestelde Treasurystatuut is aangegeven dat een verantwoord en adequaat beheer van de financiële middelen wordt onderkend. Voor het begrotingsjaar 2023 gaan we vooralsnog uit van een totaal van € 108 miljoen aan binnenkomende gelden. Aan girale betalingen zal er € 103 miljoen uitgaan. Dit is afhankelijk van de ontwikkelingen betreffende automatische incasso bij de klanten.

Ontwikkeling leningen

Het uitstaande saldo op de uitstaande leningen is bij het samenstellen van de begroting ongeveer € 3,9 miljoen. Ter dekking van de risico's beschikt de bank over een Voorziening Risico Leningen (afwaardering leningen zonder borg in 2021 was € 184 duizend).

Bij het samenstellen van de begroting zijn er 4 langlopende leningen met betrekking tot de huisvesting met een uitstaand saldo van circa € 1 miljoen.

Ontwikkeling kortlopende verplichtingen

Door de bank wordt circa € 8,8 miljoen aan banktegoeden van klanten beheerd voor activiteiten op de korte termijn. Naast deze gelden is voor bancaire activiteiten een bedrag van ongeveer € 1,4 miljoen aan inleggeld van de deelnemende gemeenten beschikbaar.

De beschikbare liquide middelen bedragen ongeveer € 9 miljoen. Van de liquide middelen valt een bedrag van circa € 150 duizend onder bankmiddelen. De overtollige middelen van de Stadsbank kunnen uitsluitend aangehouden worden in de schatkist (per ultimo 2021 was dat circa € 550 duizend). De overige liquide middelen zijn derden gelden en vallen niet onder het verplichte schatkistbankieren.

Er bestaat op dit moment geen noodzaak tot het aantrekken van vreemd vermogen.

Toezicht Provincie

De provincie heeft beleidskaders vastgesteld voor het houden van toezicht op de financiën van de gemeenschappelijke regelingen. Er is een wettelijke inzendplicht voor de begroting en jaarstukken. Daarnaast wordt aan het eind van elk kwartaal de staat van kasgeldlimiet opgemaakt, die betrekking heeft op de netto vlottende schulden. Bij een overschrijding van de kasgeldlimiet wordt de provincie op de hoogte gesteld.

Kasgeldlimiet

Het risico op kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet Financiering decentrale overheden (Fido). Dit houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,2% van de batenkant van de begroting mag zijn. Het begrotingstotaal voor 2023 komt uit op € 11,4 miljoen. De kasgeldlimiet voor 2023 komt uit op circa € 935 duizend.

Bij het samenstellen van de begroting is er sprake van een overschot aan vlottende middelen, waardoor de ruimte dus groter is dan de genoemde limiet. De verwachting is dat hierin in het begrotingsjaar 2023 geen verandering komt.

Renterisiconorm

De Wet Fido stelt voor gemeenten ook de renterisiconorm vast. Elk jaar mag maximaal 20% van de omvang van de vaste schuld geherfinancierd worden. Doelstelling van de renterisiconorm is dat gemeenten hun leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. Door de ontwikkelingen in de budgetbeheerrekeningen zijn er mogelijkheden om de leningen met eigen middelen te financieren. De behoefte aan vreemd vermogen door het aangaan van langlopende geldleningen neemt daardoor af. Er zijn met betrekking tot de langlopende schulden geen problemen te verwachten in het kader van de wet Fido.

Renteschema

De BBV stelt vanaf 2018 nieuwe eisen aan de verbonden partijen. Het gaat hierbij onder meer om de opname van de renteomslag volgens het onderstaande renteschema:

Renteschema 2023 (bedragen in €)

a.	de externe rentelasten over de korte en lange financiering	40.700
b.	de externe rentebaten over de korte en lange financiering	-
	Saldo rentelasten en rentebaten	40.700
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	n.v.t.
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	n.v.t.
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	40.700
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	40.700
d1.	Rente over eigen vermogen	n.v.t.
d2.	Rente over voorzieningen	n.v.t.
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-
e.	De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	-
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-

Ontwikkeling EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven op transactiebasis in een bepaalde periode. Hieronder wordt de ontwikkeling hiervan weergegeven in de meerjarenbegroting:

Berekening EMU-saldo	2022	2023	2024	2025	2026
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-	-	-	-	-
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	330.400	358.400	365.000	356.400	379.700
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	74.000	74.000	74.000	74.000	74.000
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-114.100	-443.200	-538.200	-315.600	-328.300
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-	-	-	-	-
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-	-	-
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-	-	-
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	-	-	-	-	-
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	-	-	-	-
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-	-	-
11 Verkoop van effecten: a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	290.300	-10.800	-99.200	114.800	125.400

1.3.4. Verbonden partijen

De Stadsbank Oost Nederland heeft geen verbonden partijen maar is wel verbonden partij van de aangesloten gemeenten.

1.3.5. Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering van de Stadsbank. Dit betreffen zowel de beleidsmatige (primaire) processen als de ondersteunende (secundaire) processen en de sturing en beheersing ervan.

De bedrijfsvoering vindt plaats onder eindverantwoordelijkheid van de directeur, die wordt bijgestaan door een Managementteam. De focus ligt op het 'werken in het zicht van de deelnemende gemeenten' en de deelname aan de lokale netwerkstructuren binnen een gemeente, die bijdragen aan de nieuwe antwoorden die gemeenten formuleren voor de opgaven in het sociale domein en de schuldhelpverlening.

De primaire werkprocessen zijn gericht op klantvriendelijkheid, snelle doorlooptijden, één aanspreekpunt voor de klant en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op basis van maatwerk, zoveel mogelijk op locatie dichtbij de klant.

De visie van de adviserende, ondersteunende en faciliterende stafafdeling Bedrijfsvoering is gericht op het continu blijven bouwen aan een kleine compacte hoogwaardige afdeling waarbij voornamelijk regie wordt gevoerd en zo veel mogelijk zaken worden uitbesteed.

De ondersteunende werkprocessen zijn o.a. gericht op investeringen in ICT (bijvoorbeeld het permanent bewaken van een veilige ICT-omgeving), het creëren en borgen van een prettige en plezierige werkomgeving en de uitvoering van adequaat Planning en Control en HR-beleid.

Personeelsbeleid

Algemeen

Het personeelsbeleid van de Stadsbank is gericht op vakmanschap, vertrouwen, verantwoordelijkheid en vrijheid. Dit is vertaald naar vijf speerpunten: duurzame inzetbaarheid, verzuimreductie, vakmanschap, medewerker aan zet en P&O als strategisch partner.

Formatie

Voor de begroting 2023 is gerekend met een formatie van 125,3 fte (141 medewerkers)

Ziekteverzuim medewerkers met een vaste aanstelling

De stadsbank rekent in de begrote capaciteitsplanning met een verzuimpercentage van 5%. Het werkelijke ziekteverzuim is de laatste jaren hoger uitgevallen waardoor er op diverse posities tijdelijk moest worden ingehuurd. Er wordt vooralsnog voor de begroting 2023 niet uit gegaan van een verzuimpercentage hoger dan 5 % : klopt dat zoals ik dat stel?

Doelmatigheid en rechtmatigheid

Gedurende het jaar worden steekproefsgewijs controles verricht door het team Interne Controle van de afdeling Bedrijfsvoering & Advies.

Alle bedrijfsprocessen worden zo efficiënt mogelijk en volgens de voorschriften uitgevoerd. De medewerkers van de bank maken hierbij gebruik van diverse instructies en handleidingen. De kwaliteitscontrole vindt op verschillende inputgegevens en sturingsindicatoren plaats. Afwijkingen

van de norm worden geregistreerd en hierover wordt gerapporteerd naar de betrokkenen. Naar aanleiding hiervan kunnen herstelacties plaatsvinden. Indien van toepassing worden de (werk)processen hierop aangepast.

Om de doelmatigheid en de rechtmatigheid te borgen zijn door de organisatie de volgende maatregelen getroffen:

1. Doelmatig aanwenden financiële middelen

Afsluiten van kortlopende inkoopcontracten en verdergaande digitalisering en automatisering van processen. Bij het afsluiten van flexibele arbeidscontracten rekening houden met de autonome ontwikkelingen van de dienstenafname.

2. Inzicht in de doelmatigheid

Koppeling van het dienstenaanbod aan formatie en exploitatie. Door middel van een dashboard op medewerkersniveau inzicht geven in de ontwikkelingen van de sturingsindicatoren van de primaire processen. Tweemaandelijks op managementniveau rapporteren over de formatieve en financiële situatie en ontwikkeling van de Stadsbank.

3. Doelmatige verkrijging van middelen

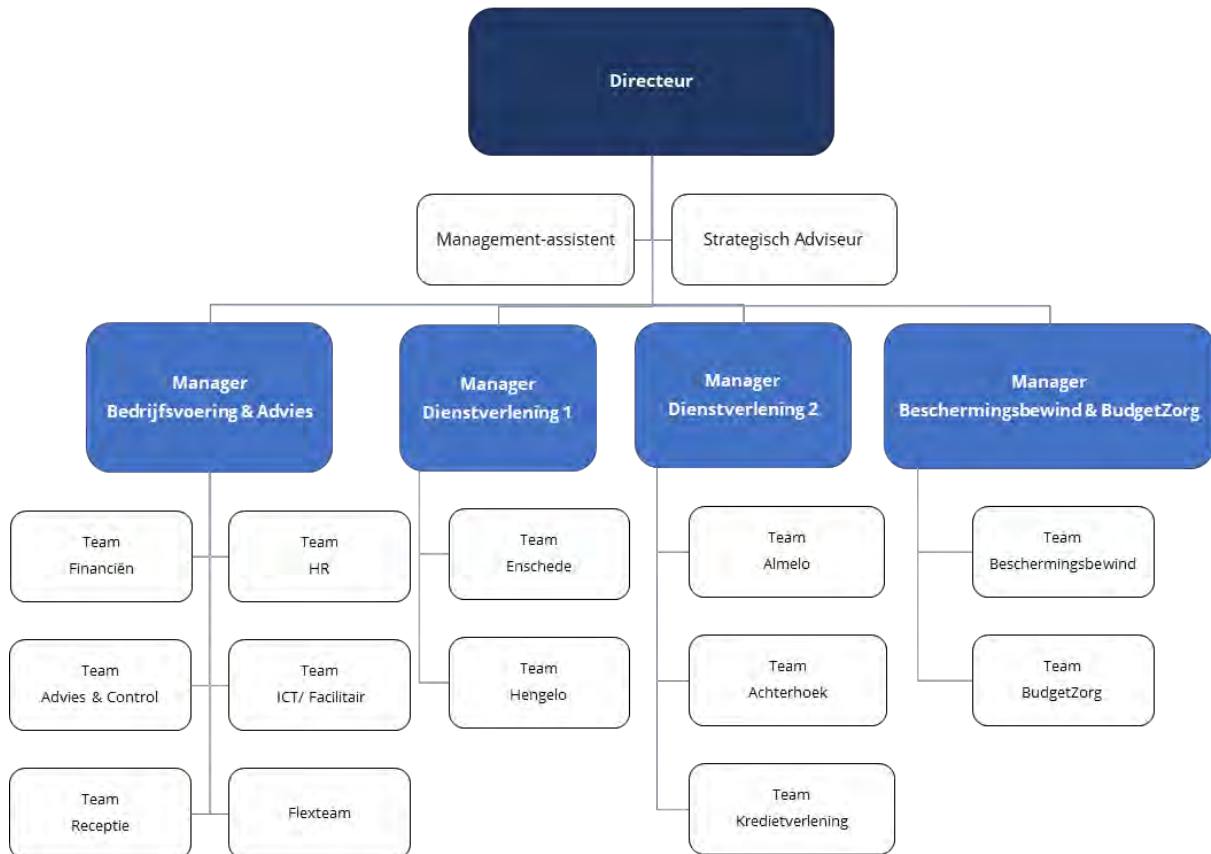
Er is momenteel geen sprake meer van overtollige liquide middelen. De deposito's die in het verleden bij de ABN- AMRO werden aangehouden zijn zoveel mogelijk ingezet voor het borgen van een solide liquiditeitspositie. Volledig aanhouden in deposito zou leiden tot negatieve rente.

4. Inzicht in de rechtmatigheid

De interne controle is uitgewerkt, conform het door het Algemeen Bestuur vastgestelde Controleprotocol van de bank. Op basis hiervan verricht de accountant een interim-controle in het najaar en rapporteert hierover in de Managementletter aan het management en het Dagelijks Bestuur. Daarnaast maakt de accountant een Verslag van Bevindingen, naar aanleiding van de controle van de jaarrekening.

Overige Bedrijfsvoeringsaspecten

a. Organisatiestructuur

Organisatiestructuur Stadsbank Oost Nederland per 31-12-2021

De organisatie van de Stadsbank is integraal rondom de klant georganiseerd. Er zijn integrale klantteams met klantmanagers gevormd, waarin de verschillende disciplines van de dienstverlening zijn gebundeld. Meerdere klantteams vormen samen een gebiedsteam, die per regio zijn ingedeeld. Deze gebiedsteams worden aangestuurd door twee managers. Daarnaast is er een afdeling beschermingsbewind, die ook wordt aangestuurd door een manager. De gebiedsteams en afdeling beschermingsbewind worden ondersteund door een stafafdeling Bedrijfsvoering.

b. Administratieve organisatie en interne controle

De (werk)processen zijn ingericht op basis van het actuele dienstverleningsmodel en het actuele handboek Administratieve Organisatie. De interne controle is geïntensiveerd, waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden van automatisering van zowel processen als controles.

c. Informatie en automatisering

Het technisch beheer en de infrastructuur zijn voor het grootste gedeelte bij externe partners ondergebracht. Het Applicatiebeheer vindt plaats in eigen beheer. Er zijn in de overeenkomsten met partners afspraken gemaakt over het beschermen van data en gegevens tegen cybercriminaliteit en datalekken. Daarbij zijn ook de alle dragers van persoons- en bedrijfsgegevens beschermd tegen datalekken (denk aan mobiele telefoons en laptops).

d. (Management)informatievoorziening

Er worden tweemaandelijks managementrapportages opgesteld, waarbij in één oogopslag de ontwikkeling van de belangrijkste stuurindicatoren is weergegeven, met daarachter toelichtende overzichten. Daarnaast vindt een verdere digitalisering van de informatievoorziening plaats. De managementinformatie en inrichting van dashboards worden in 2022/2023 doorontwikkeld.

e. Informatiebeveiligingsbeleid en privacy

De Stadsbank moet voldoen aan de wijzigingen in de relevante landelijke en Europese wet- en regelgeving op deze terreinen. Hierbij wordt aangesloten bij de modellen die in het kader van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) zijn opgesteld. Er wordt een digitale tool ingezet om de maatregelen in de informatiebeveiliging en privacy permanent te kunnen beheersen, monitoren, evalueren en aan te passen/actualiseren.

De Stadsbank past de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) toe. In het verwerkingsregister worden de overeenkomsten geregistreerd met afspraken over de verwerking van persoonsgegevens door leveranciers/partners (verwerkingsovereenkomsten). Ook wordt een procedure gehanteerd voor het melden van incidenten en datalekken. Voor de beheersing van de informatiebeveiliging en privacy wordt structurele capaciteit ingezet voor de functies Chief Information Security Officer (CISO), de Security Officer (SO) en de Functionaris Gegevensbescherming (FG).

2. Financiële begroting

2.1. Overzicht van Baten en Lasten in de begroting 2023

Programmarekening

LASTEN (bedragen in €)	Jaarrekening 2021	Primair 2022	Primitief 2023
Programma 1:			
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorzieningen	6.702.100	6.299.100	6.362.900
Subtotaal	6.702.100	6.299.100	6.362.900
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	4.746.200	4.676.700	5.084.500
Heffing VPB	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-
TOTAAL LASTEN	11.448.300	10.975.800	11.447.400
BATEN (bedragen in €)			
Programma 1:			
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorzieningen	11.236.100	10.896.800	11.447.400
Subtotaal	11.236.100	10.896.800	11.447.400
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-
TOTAAL BATEN	11.236.100	10.896.800	11.447.400
TOTAAL LASTEN	11.448.300	10.975.800	11.447.400
TOTAAL BATEN	11.236.100	10.896.800	11.447.400
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-212.200	-79.000	-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	95.000	79.000	-
TE REALISEREN RESULTAAT	-117.200	-	-

Taakvelden

LASTEN (bedragen in €)	Jaarrekening 2021	Primair 2022	Primitief 2023
0.4 Overhead	4.746.200	4.676.700	5.084.500
0.5 Treasury	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhelpverlening	6.702.100	6.299.100	6.362.900
TOTAAL LASTEN	11.448.300	10.975.800	11.447.400
BATEN (bedragen in €)			
0.4 Overhead	-	-	-
0.5 Treasury	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhelpverlening	11.236.100	10.896.800	11.447.400
TOTAAL BATEN	11.236.100	10.896.800	11.447.400
TOTAAL LASTEN	11.448.300	10.975.800	11.447.400
TOTAAL BATEN	11.236.100	10.896.800	11.447.400
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-212.200	-79.000	-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	95.000	-	-
TE REALISEREN RESULTAAT	-117.200	-79.000	-

Uitgangspunten begroting 2023-2026

De primaire diensten betreffen directe kosten die worden doorberekend als kostprijs per dienst. De materiele kosten en ondersteunde diensten worden als indirecte kosten door middel van de jaarlijkse bestaansbijdrage (bestaanskosten) voldaan.

De primaire begroting 2022, de jaarcijfers uit de jaarrekening 2021 en de richtlijnen en voorwaarden van de Twentse en Achterhoekse gemeenten vormen gezamenlijk de leidraad voor de begroting 2023-2026. Hierin is immers het meeste recente beleid opgenomen (bestaand beleid). De werkelijke omvang van de dienstverlening in 2021, die in de jaarrekening 2021 wordt gepresenteerd, vormt in principe de basis voor

de omvang van de dienstverlening in de primitieve begroting 2023, waarbij de huidige bekende Corona-effecten worden meegenomen. Het volumeaantal wordt vervolgens stabiel gehouden in de meerjarenraming 2024-2026. Additionele afspraken worden opgenomen in de begroting 2023-2026 als er nu al afspraken zijn gemaakt voor deze periode.

Toekomstige mutaties in de dienstverlening als gevolg van de Corona-crisis worden doorlopend gemonitord en gerapporteerd in de voortgangsrapportages in de P&C-cyclus 2022, waarbij de effecten van deze volumemutaties op de gemeentelijke bijdragen worden meegenomen. In de primaire begroting 2023, die in november 2022 aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden, wordt de laatste stand van zaken als start voor het begrotingsjaar 2023 meegenomen.

- Prijsmutaties

De prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc) van de Macro Economische Verkenning (MEV), opgesteld door het Centraal Plan Bureau (CPB), dient als prijsindex voor de prijscompensatie (MEV 2022, bijlage_02_MEV_2022, 'prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)', september 2021). Op basis van de verwachtingen van het CPB bedraagt deze imoc-index +1,6% voor 2023. Voor de begroting 2023 wordt deze index met +1,2% gecorrigeerd, betreffende de correcties ten opzichte van de prognoses in de MEV 2021 voor 2020 (+0,2%), 2021 (+0,6%) en 2022 (+0,4%). Voor 2023 wordt dan rekening gehouden met een prijsindexatie van +2,8%. Voor de jaren 2024-2026 wordt de imoc-index van +1,6% van 2023 doorgetrokken.

- Loonmutaties

Uitgangspunt is de actuele salarisstaat inclusief sociale lasten (personele formatie tegen actueel salaris op 31-12-2021). De medewerkers in dienst van de Stadsbank volgen de Cao WSGO, die geldt voor werknemers bij aangesloten gemeentelijke organisaties en aansluit bij de Cao Gemeenten. De nieuwe Cao WSGO heeft een looptijd van 01-01-2021 tot 01-01-2023 en is op 27 januari 2022 met terugwerkende kracht vastgesteld. De hiermee gepaard gaande de loonmutaties worden toegepast op de actuele salarisstaat van 31-12-2021.

Op basis hiervan geldt dan eerst +1,5% in te halen voor 2021 en vervolgens per 1-4-2022 een verhoging van +2,4%. Voor 2023 geeft de 'Loonvoet sector overheid' (MEV 2022) een loonstijging van +2,3% aan. Daarmee stijgen de loonkosten 2023 t.o.v. eind 2021 met +6,3%. Hier tellen we +0,3% bij voor de thuiswerkvergoeding¹ die eveneens structureel is. Daarmee is de loonstijging in totaal voor 2023 +6,6% (Let wel: ten opzichte van de werkelijke loonkosten per 31-12-2021!)

Vervolgens wordt in de MEV 2022 (bijlage_02_MEV_2022, 'loonvoet sector overheid (g)', september 2021) voor de jaren na 2023 een loonstijging verwacht van respectievelijk +2,8% (2024) en +2,9% (2025). Voorgesteld wordt om deze percentages toe te passen voor de betreffende jaarschijven en voor de jaarschijf 2026 de index +2,9% van het jaar 2025 door te trekken.

---

¹ Thuiswerkvergoeding pragmatisch: 100 dagen a € 2 = € 200. Dit is 0,27% van (stel) € 75.000 gem. loonsom.

Voor de vacatures wordt er van de salariskosten van de functieschaal op het maximum min twee periodieken uitgegaan. Formatie-ontwikkelingen worden afzonderlijk zichtbaar gemaakt.

- Indexering tarieven en bestaanskosten op basis van de loon- en prijsmutaties

De tarieven zijn volledig berekend op basis van de dienstenbeschrijving en bijbehorend werkproces. De kosten van de diensten bestaan volledig uit de personeelscomponent. In de vastgestelde tarieven in de primaire begroting 2022 is al rekening gehouden met een stijging van +2,4% ten opzichte van het jaar 2021. Uitgaande van het bestaande dienstenaanbod stelt de Stadsbank voor om de tarieven van de diensten in 2023 (ten opzichte van de primaire begroting 2022) met +6,6% en gecorrigeerd met -2,4% te indexeren. De netto tariefstijging voor 2023 wordt daarmee +4,2%. In de begrotingsperiode 2024-2026 wordt de tariefindexering conform de MEV 2022 doorgetrokken met respectievelijk +2,8% (2024), +2,9% (2025) en +2,9% (2026).

De bestaanskosten betreffen zowel een loon- als een materiële component. De indexering voor het jaar 2023 en voor de periode 2024-2026 wordt in de onderstaande tabel weergegeven.

Indexering bestaanskosten	aandeel	2023	2024	2025	2026
Loonkostencomponent	45%	4,2%	2,8%	2,9%	2,9%
materiële kosten	55%	2,8%	1,6%	1,6%	1,6%
Indexering	100%	3,4%	2,1%	2,2%	2,2%

- Vervangingsinvesteringen

De vrijval als gevolg van de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, wordt als dekking ingezet voor toekomstige vervangingsinvesteringen. De vervangingsinvesteringen op installaties en gebouwen binnen de Stadsbank Oost Nederland geschieden conform het Meerjaren Onderhoudsbeheersplan.

Reservepositie

De verwachte reservepositie van de bank ziet er per 31 december 2023 als volgt uit:

Weerstandscapaciteit per 31 december 2023 (bedragen in €)	
Reserves	Bedrag
Algemene reserve	892.100
Totaal	892.100

De volledige staat van reserves en voorzieningen is als bijlage in deze begroting opgenomen.

2.2. Meerjarenperspectief 2023 - 2026

De meerjarenraming laat voor de komende jaren het volgende beeld zien:

De meerjarenraming 2023-2026 (bedragen in €)				
Begrotingsjaar	Lasten	Baten	Geprognosticeerd resultaat van baten en lasten	Te realiseren resultaat
2023	11.447.400	11.447.400	-	-
2024	11.674.600	11.711.000	36.400	-
2025	11.958.100	11.986.200	28.100	-
2026	12.254.800	12.274.100	19.300	-

Het geraamde resultaat van lasten en baten sluit voor 2023 op nul. Voor de jaren 2024-2026 sluit het geraamde resultaat op een positief saldo. Deze saldi betreffen de bijdrage van de gemeente Aalten voor de dienstverlening conform de overeengekomen regeling voor het uittreden van deze gemeente uit de gemeenschappelijke regeling. Na het toevoegen van de positieve saldi aan de Algemene Reserve, conform de Nota Reserves en Voorzieningen, sluit elke jaarschijf van de begroting 2023-2026 op nul.

Ook is er een inschatting gemaakt van de noodzakelijke (vervangings-)investeringen die de Stadsbank de komende jaren zal moeten doen. Het betreft hier reguliere vervangingen die vanuit de vrijval van de huidige afschrijvingslast kunnen worden gedekt. Uiteraard zal bij concrete aanschaf of vervanging gekeken worden naar nut en noodzaak van de investering en zal eventuele gezocht worden naar andere innovatieve oplossingen.

Er zijn ontwikkelingen in de toekomstige invulling van de omgeving Stadsbank en bij de realisatie hiervan is de aankoop van parkeerplaatsen aan de orde. Volgens de huidige verwachtingen zal de aankoop in het jaar 2024 gaan plaatsvinden. Het gaat om een aankoop ineens.

Toelichting op de meerjarenramingen 2023 - 2026

1. Meerjarenperspectief – programmarekening

LASTEN (bedragen in €)	Primitief 2023	Primitief 2024	Primitief 2025	Primitief 2026
Programma 1:				
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorzieningen	6.362.900	6.488.900	6.670.900	6.858.100
Subtotaal	6.362.900	6.488.900	6.670.900	6.858.100
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	5.084.500	5.175.700	5.257.200	5.373.700
Heffing VPB	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-
TOTAAL LASTEN	11.447.400	11.664.600	11.928.100	12.231.800
BATEN (bedragen in €)				
Programma 1:				
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorzieningen	11.447.400	11.701.000	11.956.200	12.251.100
Subtotaal	11.447.400	11.701.000	11.956.200	12.251.100
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	-	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-
TOTAAL BATEN	11.447.400	11.701.000	11.956.200	12.251.100
TOTAAL LASTEN	11.447.400	11.664.600	11.928.100	12.231.800
TOTAAL BATEN	11.447.400	11.701.000	11.956.200	12.251.100
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-	36.400	28.100	19.300
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-36.400	-28.100	-19.300
TE REALISEREN RESULTAAT	-	-	-	-

Uit het overzicht blijkt dat de prognose voor de jaren 2023 - 2026 een sluitende begroting laat zien.

2. Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

De salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten zijn op basis van de vastgestelde uitgangspunten voor de periode 2023 - 2026 in beeld gebracht. De salarissen van het tijdelijk personeel zijn op basis van dezelfde uitgangspunten opgenomen.

De meerjarenraming 2023-2026

	2023	2024	2025	2026
Personele formatie (fte)	125,3	124,7	124,7	124,7
Salarissen en sociale lasten van het vaste personeel (€)	7.559.708	7.711.942	7.919.536	8.132.748
Salarissen van het tijdelijke personeel (€)	1.056.866	1.085.758	1.118.292	1.151.852
Totaal (€)	8.616.574	8.797.700	9.037.828	9.284.600

Om snel te kunnen anticiperen op veranderingen in de huidige dienstverlening en met het oog op de toekomstige personele invulling van het door de deelnemende gemeenten gevraagde dienstverleningsmodel, werkt de Stadsbank met een flexibele schil. Deze flexibele schil kent een ondergrens van 10%.

3. Taakvelden

LASTEN (bedragen in €)	Primitief 2023	Primitief 2024	Primitief 2025	Primitief 2026
0.4 Overhead	5.084.500	5.175.700	5.257.200	5.373.700
0.5 Treasury	-	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhulpverlening	6.362.900	6.488.900	6.670.900	6.858.100
TOTAAL LASTEN	11.447.400	11.664.600	11.928.100	12.231.800
BATEN (bedragen in €)				
0.4 Overhead	-	-	-	-
0.5 Treasury	-	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhulpverlening	11.447.400	11.701.000	11.956.200	12.251.100
TOTAAL BATEN	11.447.400	11.701.000	11.956.200	12.251.100
TOTAAL LASTEN	11.447.400	11.664.600	11.928.100	12.231.800
TOTAAL BATEN	11.447.400	11.701.000	11.956.200	12.251.100
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-	36.400	28.100	19.300
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-36.400	-28.100	-19.300
TE REALISEREN RESULTAAT	-	-	-	-

4. Geprognosticeerde balans 2023 - 2026

(bedragen in €)				
ACTIVA	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste activa				
Materiële vaste activa	1.366.800	1.540.000	1.499.200	1.447.800
Financiële vaste activa	3.685.100	3.685.100	3.685.100	3.685.100
Totaal vaste activa	5.051.900	5.225.100	5.184.300	5.132.900
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	723.700	723.700	723.700	723.700
Liquide middelen	9.059.700	9.059.700	9.059.700	9.059.700
Overlopende activa	648.100	648.100	648.100	648.100
Totaal vlottende activa	10.431.500	10.431.500	10.431.500	10.431.500
TOTAAL ACTIVA	15.483.400	15.656.600	15.615.800	15.564.400
(bedragen in €)				
PASSIVA	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste passiva				
Eigen vermogen	892.100	928.500	956.600	975.900
Voorzieningen	33.600	28.300	20.000	33.700
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2.169.000	2.051.600	1.979.600	1.907.600
Totaal vaste passiva	3.094.700	3.008.400	2.956.200	2.917.200
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.177.600	12.437.100	12.448.500	12.436.100
Overlopende passiva	211.100	211.100	211.100	211.100
Totaal vlottende passiva	12.388.700	12.648.200	12.659.600	12.647.200
TOTAAL PASSIVA	15.483.400	15.656.600	15.615.800	15.564.400

2.3. Voorstel tot vaststelling van de begroting

De begroting 2023 - 2026 toont het volgende geprognosticeerd resultaat van de baten en lasten en totaal te realiseren resultaat:

De meerjarenraming 2023-2026 (bedragen in €)		
	Geprognosticeerd resultaat van baten en lasten	Te realiseren resultaat
Begrotingsjaar 2023	-	-
Jaarschijf 2024	36.400	-
Jaarschijf 2025	28.100	-
Jaarschijf 2026	19.300	-

Op basis van de bestaande bestuursbesluiten en beleidsuitgangspunten worden de positieve saldi van de schijven 2024-2026 van de begroting 2023 toegevoegd aan de Algemene Reserve. Daarmee heeft de begroting 2023-2026 voor het jaar 2023, evenals voor de jaren 2024-2026, een sluitende begroting.

Bijlagen

Bijlage 1: Categoriele begroting en meerjarenraming

LASTEN (bedragen in €)	Primitief 2023	Primitief 2024	Primitief 2025	Primitief 2026
Personeelslasten totaal	8.870.200	9.055.500	9.299.800	9.550.800
Rente en Afschrijvingen	520.800	522.400	510.800	532.300
Huisvesting	153.000	155.200	157.400	159.600
Bureaunkosten	274.400	278.700	283.300	287.900
Beheerskosten	1.555.000	1.578.800	1.602.800	1.627.200
Mutaties voorzieningen	74.000	74.000	74.000	74.000
TOTAAL LASTEN	11.447.400	11.664.600	11.928.100	12.231.800
BATEN (bedragen in €)				
Bijdrage bestaanskosten	4.521.300	4.607.200	4.684.100	4.795.300
Preventie & Voorlichting	-	-	-	-
Indicatiestelling	795.500	818.000	841.800	866.100
Kredietverstrekking	385.200	391.200	397.500	403.900
Stabilisatie & Herstel <i>(excl. BW)</i>	2.227.300	2.292.200	2.361.100	2.432.300
Beschermingsbewind	1.646.500	1.692.600	1.741.700	1.792.200
Minnelijk schuldregelen	968.500	989.700	1.012.300	1.035.600
Nazorg	8.700	9.000	9.300	9.500
Additionele afspraken	684.200	711.900	741.400	772.000
Overige Baten	210.200	189.200	167.000	144.200
TOTAAL BATEN	11.447.400	11.701.000	11.956.200	12.251.100
TOTAAL LASTEN	11.447.400	11.664.600	11.928.100	12.231.800
TOTAAL BATEN	11.447.400	11.701.000	11.956.200	12.251.100
GEPROGNOSTICEERD SALDO				
VAN BATEN EN LASTEN	-	36.400	28.100	19.300
Toevoeging/onttrekking				
aan reserves	-	-36.400	-28.100	-19.300
TE REALISEREN RESULTAAT	-	-	-	-

Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen

Overzicht Algemene Reserve 2023-2026

Algemene Reserve	2022	2023	2024	2025	2026
Boekwaarde per 1-1	1.088.300	892.100	892.100	928.500	956.600
Bestemmingresultaat vorig boekjaar	-117.200				
Toevoeging via resultaatbestemming	-	-	36.400	28.100	19.300
Onttrekking via resultaatbestemming	-79.000	-	-	-	-
Boekwaarde per 31-12	892.100	892.100	928.500	956.600	975.900

Overzicht Voorzieningen 2023-2026

Soort Voorziening (bedragen in €)	2022	2023	2024	2025	2026
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
<u>Voormalig personeel</u>					
Boekwaarde per 1-1	245.800	-	-	-	-
Dotatie	-	-	-	-	-
Aanwending	-245.800	-	-	-	-
Boekwaarde per 31-12	-	-	-	-	-
<u>Egalisatievoorzieningen</u>					
<u>Groot onderhoud</u>					
Boekwaarde per 1-1	1.200	17.900	33.600	28.300	20.000
Dotatie	27.700	27.700	27.700	27.700	27.700
Aanwending	-11.000	-12.000	-33.000	-36.000	-14.000
Boekwaarde per 31-12	17.900	33.600	28.300	20.000	33.700
Totaal Voorzieningen	17.900	33.600	28.300	20.000	33.700

Bijlage 3: Investerings 2023 – 2026

Programma: Algemeen Bestuur
(bedragen in €)

		2023	2024	2025	2026
Investerings					
- Grond en terreinen			137.000	-	-
- Renovatie -en verbouw bedrijfsgebouw		64.000	-	117.400	105.200
- Machines, apparaten en installaties		-	110.500	58.300	-
- Overige materiële vaste activa		379.200	289.800	139.900	182.000
Totaal investeringen		443.200	537.300	315.600	287.200
Budgettaire lasten					
	Afschr. termijn	2023	2024	2025	2026
- Renovatie- en verbouw bedrijfsgebouw	25 jaar	2.600	2.600	7.300	11.500
- Machines, apparaten	15 jaar	-	7.400	11.100	11.100
- Overige materiële vaste activa	3 - 10 jaar	85.100	164.100	193.700	218.400
Totaal budgettaire lasten		87.700	174.100	212.100	241.000
Totaal Investerings					
		443.200	537.300	315.600	287.200
Totaal Budgettaire lasten					
		87.700	174.100	212.100	241.000
Dekking budgettaire lasten					
		2023	2024	2025	2026
Vrijval vervangingsinvesteringen		87.700	174.100	212.100	241.000
Ten laste van de exploitatie		-	-	-	-
TOTAAL		87.700	174.100	212.100	241.000

Bijlage 4: Primitieve begroting 2023 per gemeente

De gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van de Stadsbank Oost Nederland is gebaseerd op de declaratie van de verzorgde dienstverlening en het aandeel in de kosten van het programma Algemeen Bestuur (= bestaanskosten).

De verzorgde dienstverlening bestaat uit de basisdienstverlening en de optionele (= additionele) dienstverlening. De basisdienstverlening wordt in rekening gebracht op basis van aantal x standaardtarief. Met betrekking tot de optionele dienstverlening worden maatwerkafspraken gemaakt.

Het gemeentelijke aandeel in de begrote kosten van het programma Algemeen Bestuur wordt naar rato bepaald door de afgenomen dienstverlening (75%) en het aantal huishoudens (25%) van de betreffende gemeente. De bijdrage van de gemeente Aalten in de bestaanskosten, conform de overeengekomen regeling voor het uittreden van deze gemeente uit de gemeenschappelijke regeling, wordt in mindering gebracht op de bestaanskosten.

Deze begroting is gebaseerd op de bekostigingssystematiek die door het Algemeen Bestuur is vastgesteld op 25 juni 2015.

Gemeente	Huishoudens* abs.	Totaal bijdrage gemeenten Primair 2022	Standaard dienstverlening Primitief 2023	Bijdrage bestaanskosten Primitief 2023	Additionele dienstverlening Primitief 2023	Subtotaal bijdrage gemeenten Primitief 2023	Bijdrage borging continuïteit dienstverlening	Totaal bijdrage gemeenten Primitief 2023
Almelo	32.878	832.652	401.745	437.279	23.048	862.072	30.523	892.595
Berkelland	18.967	261.347	102.936	149.928	15.179	268.042	10.465	278.507
Borne	9.853	151.139	58.350	92.136	4.175	154.660	6.431	161.092
Bronckhorst	15.554	153.641	68.811	93.402	-	162.213	6.520	168.732
Dinkelland	10.445	91.653	30.782	56.980	8.035	95.798	3.977	99.775
Enschede	79.604	2.616.004	1.066.151	1.359.846	181.712	2.607.708	94.919	2.702.627
Haaksbergen	10.247	136.112	50.855	89.723	192	140.770	6.263	147.033
Hellendoorn	14.773	179.663	77.772	108.708	-	186.480	7.588	194.068
Hengelo OV	38.221	635.536	230.285	418.869	10.782	659.935	29.237	689.173
Hof van Twente	15.002	239.727	103.431	140.712	3.239	247.382	9.822	257.204
Lochem	14.962	221.610	71.523	145.358	12.979	229.860	10.146	240.006
Losser	9.482	123.485	48.430	73.058	6.182	127.670	5.100	132.770
Montferland	15.739	284.031	109.190	163.323	20.150	292.663	11.400	304.063
Oldenzaal	14.083	250.712	98.834	141.062	16.532	256.427	9.846	266.273
Oost Gelre	12.472	166.242	71.239	92.931	10.388	174.558	6.487	181.045
Oude IJsselstreek	17.105	305.849	105.065	180.357	31.024	316.446	12.589	329.035
Rijssen - Holten	14.439	171.414	75.109	99.240	4.403	178.752	6.927	185.680
Tubbergen	8.226	74.797	28.617	46.498	3.629	78.744	3.246	81.989
Twenterand	13.253	238.182	36.150	95.692	116.336	248.178	6.679	254.858
Wierden	9.689	93.757	42.930	53.336	-	96.266	3.723	99.989
Winterswijk	12.879	353.587	145.098	187.863	37.721	370.683	13.113	383.796
Totaal	387.873	€ 7.581.142	€ 3.023.303	€ 4.226.300	€ 505.706	€ 7.755.309	€ 295.000	€ 8.050.309

* bron CBS 2021

In de gemeentelijke bijdragen is een prijscompensatie (4,2% voor de tarieven in de dienstverlening en 3,4% voor de bijdrage in de bestaanskosten) doorberekend. Door de effecten van de omvang van de dienstverlening en de hierboven toegepaste prijscompensatie stijgt het totaal van de gemeentelijke bijdragen met 2,3% ten opzichte van de Primaire begroting 2022. Daarnaast is het budget voor de borging van de continuïteit van de dienstverlening opgenomen en verdeeld over de deelnemende gemeenten (zie voor meer toelichting op pagina 8). Hierdoor stijgt het totaal van de gemeentelijke bijdragen met 6,2% ten opzichte van de Primaire begroting 2022.

Bijlage 5: Meerjarenraming per gemeente

Gemeente	Huishoudens* abs.	Totaal bijdrage gemeenten jaarschijf 2024	Totaal bijdrage gemeenten jaarschijf 2025	Totaal bijdrage gemeenten jaarschijf 2026
Almelo	32.878	913.401	934.038	958.558
Berkelland	18.967	284.867	291.119	298.684
Borne	9.853	164.717	168.259	172.600
Bronckhorst	15.554	172.560	176.313	180.879
Dinkelland	10.445	102.021	104.216	106.906
Enschede	79.604	2.774.919	2.847.110	2.931.926
Haaksbergen	10.247	150.288	153.443	157.368
Hellendoorn	14.773	198.458	202.756	207.999
Hengelo OV	38.221	704.438	719.239	737.654
Hof van Twente	15.002	263.053	268.796	275.768
Lochem	14.962	245.329	250.495	256.909
Losser	9.482	135.786	138.743	142.337
Montferland	15.739	312.441	320.785	330.647
Oldenzaal	14.083	272.374	278.380	285.628
Oost Gelre	12.472	185.222	189.349	194.296
Oude IJsselstreek	17.105	336.513	343.852	352.773
Rijssen - Holten	14.439	189.923	194.099	199.148
Tubbergen	8.226	83.838	85.645	87.858
Twenterand	13.253	261.072	267.355	274.549
Wierden	9.689	102.276	104.528	107.246
Winterswijk	12.879	392.740	401.614	412.160
Totaal	387.873	€ 8.246.237	€ 8.440.137	€ 8.671.893

* bron CBS 2021

Voorjaarsnota 2022

Juli 2022

Voorstel

Aan	Algemeen Bestuur
Van	Dagelijks Bestuur
Datum	7-7-2022
Betreft	Voorjaarsnota 2022

Te besluiten

1. Kennis te nemen van de Voorjaarsnota 2022 die sluit op een nadelig saldo van € 572.700;
2. In te stemmen met de Voorjaarsnota 2022 en op basis hiervan de Primaire begroting 2022 te wijzigen;
3. Het voorlopige nadelig saldo van € 572.700 vooralsnog te dekken met een eenmalige bijdrage van de deelnemende gemeenten, maar de daadwerkelijke effectuering te baseren op het definitieve jaarresultaat 2022.

Toelichting

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2022. Deze Voorjaarsnota is een bijgestelde begroting op basis van de ontwikkelingen in de eerste vier maanden van 2022. Op de volgende pagina's treft u achtereenvolgens aan:

1. Inleiding, ontwikkelingen en aanpak
2. Overzicht van de Baten en Lasten in de Voorjaarsnota 2022
  - Toelichting begrotingswijzigingen
  - Categoriele indeling
  - Programmarekening
  - Taakvelden
  - Overzicht van de mutaties op de reservepositie
3. Specificatie bijdrage Voorjaarsnota 2022 per gemeente

1. Inleiding, ontwikkelingen en aanpak

De Voorjaarsnota 2022 sluit op een nadelig resultaat van € 572.700. Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door het aanhoudende langdurig ziekteverzuim (9%) waarop nauwelijks kan worden gestuurd. Daarbij moeten - door de heersende krapte op de arbeidsmarkt - voor vervanging vaak tijdelijk duurdere krachten worden ingehuurd om de kwaliteit en de continuïteit van de 'real-time' dienstverlening op peil te kunnen houden. Dit doet zich ook voor bij het invullen van de vacatures voor directie en management.

Andere oorzaken voor het geraamde nadelig resultaat zijn de lagere omvang van dienstverlening en de verwerking van de nieuwe CAO, die leidt tot een hogere kostenstijging dan waarmee in de begroting rekening is gehouden (autonome ontwikkeling).

Met betrekking tot de lagere omvang van de dienstverlening nemen we maatregelen om de personele formatie zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen met de omvang van de dienstverlening, waardoor we dit jaar € 100.000 op jaarbasis kunnen besparen.

Hieronder worden deze ontwikkelingen en onze aanpak nader toegelicht.

ZIEKTE EN INHUUR

Het ziekteverzuimpercentage is in de afgelopen periode ook landelijk gestegen en kende in het laatste kwartaal van 2021 volgens het CBS het hoogste percentage van de afgelopen tien jaar. De Stadsbank heeft te maken met een relatief hoog langdurig ziekteverzuimpercentage van 9%. Hiervan betreft op dit moment circa 10 fte langdurig ziekteverzuim. De oorzaak van dit verzuim (met uitzondering van 1 fte) is niet werk gerelateerd en daarmee nauwelijks te beïnvloeden. Waar sturing wel mogelijk is, kent de Stadsbank met een nieuwe arbodienstverlener sinds april van dit jaar een verbeterde aanpak. Hierdoor ligt momenteel het kortlopende en middellange verzuim rond de 1,5%.

In een arbeidsmarkt die krappere wordt en in een 'real-time' dienstverlening als die van de Stadsbank is dat extra voelbaar. Om het primaire proces overeind te houden was inhuur noodzakelijk.

Vanwege het vertrek van managers en directie is momenteel ook op dit niveau noodzakelijke interim capaciteit ingehuurd en worden extra kosten voor werving en selectie gemaakt. Daarnaast is de nieuwe CAO verwerkt, wat leidt tot een hogere kostenstijging dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

De Stadsbank is hard aan de slag en heeft ingezet op meerdere maatregelen. Op bovenstaande is op de korte termijn niet of nauwelijks te sturen.

OMVANG DIENSTVERLENING: MINDER INSTROOM EN VERWACHTE TOESTROOM

In de Primaire begroting 2022 is voor de raming van de instroom rekening gehouden met de ontwikkelingen in de periode vóór (2017-2019) en tijdens (2020-2021) de Corona pandemie. Deze systematiek is in afstemming met het Platform tot stand gekomen. De instroom van nieuwe klanten ligt in de eerste vier maanden van 2022 op het niveau van de instroom van vorig jaar. Met een regulier uitstroomniveau verwachten we dat de totale omvang van de standaard dienstverlening in 2022 lager uitkomt dan begroot (10% lager). Meerdere factoren spelen hierbij een rol. De economische situatie, de nasleep van Corona waardoor de aanwezigheid in het netwerk later op gang kwam en ook de langdurige ziekte bij de Stadsbank speelt ons parten.

Dit vertaalt zich in een daling van de gemeentelijke bijdrage in de standaard dienstverlening, die per gemeente zichtbaar is gemaakt in de tabel op pagina 14.

Verwacht wordt dat de hogere energieprijzen en inflatie wel tot een toename van het beroep op schuldhulpverlening zullen gaan leiden. De effecten in de uitvoeringspraktijk voor mensen die al schulden hebben zijn groot. De verwachting is dat de problematiek na de afrekeningen in de winter sterk toeneemt. Onzeker is op welke termijn de energiearmoede ook tot een extra beroep op de Stadsbank leidt. Over het algemeen zijn deze effecten niet direct, maar met een vertraging zichtbaar. Voor nu verwachten we de eerste impact op de omvang van de dienstverlening in 2023. In de primaire begroting 2023 nemen we dit mee, waarbij we goed kijken naar onze uitvoeringspraktijk, het contact met energieleveranciers en andere signaal partners. Lastig in het voorspellen van de impact is dat deze ontwikkeling, net als Corona, geen ‘klassieke’ economische crisis is, maar nu sterk geopolitiek wordt beïnvloed.

ONZE AANPAK EN PERSPECTIEF

Maatregelen en ontwikkeling korte en langere termijn perspectief:

- Om noodzakelijke maar relatief dure inhuur zoveel mogelijk te voorkomen en tegelijkertijd de continuïteit van dienstverlening te kunnen borgen is in de Primitieve begroting 2023 een voorstel gedaan om de fluctuaties in personeel beter op te vangen. In de huidige bekostiging wordt geen rekening gehouden met het inwerken en productief worden van medewerkers. Voor 2023 wordt dit ingericht en voor 2022 is dit als risico benoemd door het Dagelijks Bestuur.
- De wervingsprocedures voor een nieuwe directeur en manager bedrijfsvoering zijn gaande, waarmee het MT weer op sterkte komt. Dit draagt bij aan het in control zijn en hiermee vervallen de extra lasten voor interim management.
- De omvang van de personele formatie is waar mogelijk in overeenstemming gebracht met de huidige omvang van de dienstverlening. Dit houdt onder meer in dat de in 2021 aangehouden personele overcapaciteit inmiddels gedeeltelijk is teruggebracht. Deze was in 2021 aangehouden vanwege een landelijke, verwachte toename van dienstverlening door Corona, die vooralsnog niet lijkt op te treden.

- De Stadsbank blijft inspelen op nieuwe kansen. Met het nieuwe inburgeringsstelsel dat per 1 januari 2022 is ingegaan krijgen gemeenten onder meer de taak de financiële zelfredzaamheid van statushouders te stimuleren. Voor een aantal Twentse gemeenten ondersteunt de Stadsbank vanuit haar expertise gemeenten om statushouders financieel te ontzorgen en daarmee op weg te helpen naar een duurzaam financieel gezond leven.
- Met het Businessplan bewind is neergezet hoe beschermingsbewind kwalitatief, adequaat en kostendekkend wordt uitgevoerd bij een genormeerde omvang van 1.100 klanten. Belangrijk kwalitatief en financieel onderdeel is daarbij de afschaling van formatie, waarmee het structurele tekort op bewind in drie jaar wordt opgelost. De afschaling van de formatie en de verhoging van de caseload lopen conform het schema in het Businessplan bewind. Momenteel is het aantal klanten 1.090. Met een behoorlijk aantal aanmeldingen wordt hierin ook samengewerkt met bewindvoerders in de markt.

Samen met gemeenten en met het bestuur en de ambtelijke adviseurs zijn stappen gezet naar een gezamenlijke, vernieuwde strategie voor de toekomst van de Stadsbank. Bovenstaande laat ook zien dat dit op inhoud en bekostiging noodzakelijk is. In 2021 hadden we voor een deel met dezelfde ontwikkelingen te maken, die echter niet in een jaar en binnen dezelfde afspraken kunnen worden bijgebogen.

Afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming over de strategische agenda, waarin het nieuwe perspectief is neergelegd, leidt dit tot een samenwerking die inhoudelijk beter aansluit en meer klantresultaat beoogt, waarbij kwaliteit en continuïteit zijn geborgd met minder financieel risico voor gemeenten en Stadsbank. Ook zetten we in op procesoptimalisaties. Op inhoud (gezamenlijke klantreis) en op bekostiging (naar een nieuwe systematiek) wordt dit momenteel uitgewerkt.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

In de vergadering van Dagelijks Bestuur van 6 april jongstleden heeft de account aangegeven dat de Stadsbank op basis van de jaarrekening 2021 een krappe reservepositie heeft. Op basis van de Primaire begroting 2022 komt de weerstandsratio uit op 1.02. Aan het Algemeen Bestuur wordt een apart bestuursvoorstel voorgelegd om in 2022 een 'Bestemmingsreserve Procesoptimalisatie Budgetbeheer' in te stellen voor een totaalbedrag van € 441.000 en deze reserve te voeden door een eenmalige bijdrage uit de Algemene reserve. De Algemene Reserve komt daarmee uit op een omvang van € 451.100 en de weerstandsratio zakt met een hoogte van 0.52 naar het niveau 'ruim onvoldoende'.

Door de procesoptimalisatie Budgetbeheer wordt vanaf het jaar 2024 een structurele besparing geraamd. De gerealiseerde exploitatievoordelen als gevolg van deze procesoptimalisatie worden vanaf 2024 tot een bedrag van € 441.000 toegevoegd aan

de Algemene Reserve, waardoor het weerstandsvermogen weer kan worden opgebouwd.

INHUUR EN AANBESTEDING

Zoals hierboven is aangegeven is het vanwege de huidige arbeidsmarktkrapte lastig om goed gekwalificeerde (tijdelijke) medewerkers op korte termijn binnen te halen. Als vervolg op het jaar 2021 zijn ook de afgelopen periode verschillende mensen ingehuurd bij hetzelfde detacheringsbureau, waardoor de Stadsbank bij deze organisatie meer besteed heeft dan de Europese aanbestedingsgrens toelaat. Uiteraard probeert de Stadsbank hier zo snel mogelijk andere structurele oplossingen voor te zoeken, maar bovenstaande leidt wellicht ook in 2022 ten aanzien van rechtmatigheid tot een beperking in de controleverklaring.

2. Overzicht van de Baten en Lasten in de Voorjaarsnota 2022

TOELICHTING BEGROTINGSWIJZIGINGEN

De Voorjaarsnota 2022 sluit op een nadelig resultaat van € 572.700. Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de aanhoudende langdurige ziekte (9%). Daarnaast spelen de lagere omvang van dienstverlening en de verwerking van de nieuwe CAO (autonome ontwikkeling) een rol.

Te realiseren resultaat Primaire begroting 2022	€	-
Mutaties Voorjaarsnota 2022		
- <i>toename lasten</i>	€	-522.700
- <i>gedekte toename lasten (bestaansbijdrage)</i>	€	171.400
- <i>daling dienstverlening (categorie Preventie & Voorlichting t/m Nazorg)</i>	€	-344.100
- <i>toename additionele afspraken</i>	€	122.700
Totaal Mutaties	€	-572.700
Te realiseren resultaat Voorjaarsnota 2022	€	-572.700

De totale gemeentelijke bijdrage daalt in deze Voorjaarsnota 2022 met circa € 28.000.

Gemeentelijke bijdrage Primaire begroting 2022	€	7.716.274
Mutaties Voorjaarsnota 2022		
- <i>toename bestaansbijdrage</i>	€	171.400
- <i>afname standaard dienstverlening</i>	€	-304.884
- <i>toename additionele dienstverlening</i>	€	105.360
Totaal Mutaties	€	-28.124
Gemeentelijke bijdrage Voorjaarsnota 2022	€	7.688.150

Per gemeente is de totale gemeentelijke bijdrage opgenomen onder 3. Specificatie bijdrage Voorjaarsnota 2022 per gemeente (pagina 14).

Hierna worden de afwijkingen in de categoriale indeling groter dan € 20.000 tussen de Voorjaarsnota 2022 en de Primaire begroting 2022 toegelicht.

LASTEN

De totale kosten stijgen naar verwachting met € 522.700 ten opzichte van de Primaire begroting 2022 en betreffen de Personeelslasten (€ 463.400), huisvestingskosten (energie € 17.000) en beheerskosten (€ 42.300).

Personeelslasten

De personeelslasten stijgen per saldo met € 463.400. Deze stijging bestaat uit:

Mutaties Personeelslasten Voorjaarsnota 2022

- <i>vervanging bij ziekte</i>	€ 353.400
- <i>interim management</i>	€ 110.000
- <i>Caο en begrotingsrichtlijnen</i>	€ 100.000
- <i>bezuiniging i.v.m. daling dienstverlening</i>	€ -100.000
Totaal Mutaties Personeelslasten	€ 463.400

- Vervanging langdurige ziekte € 353.400 (o.a. door inhuur gekwalificeerd personeel).
- Extra kosten interim management € 110.000.
- Kostenstijging als gevolg van de nieuwe CAO en de vastgestelde begrotingsrichtlijnen voor de gemeenschappelijke regelingen (ca € 100.000). Het gaat hier om een autonome ontwikkeling. De nieuwe CAO is pas na de Primaire begroting 2022 vastgesteld. In de Primaire begroting 2022 was nog rekening gehouden met de indexering uit de richtlijnen, die lager was dan de uiteindelijke CAO verhoging. Daarnaast worden conform de begrotingsrichtlijnen de werkelijke totale salariskosten 2021 als uitgangspunt meegenomen. De Stadsbank heeft een relatief jong personeelsbestand, waarin diverse medewerkers nog in de aanloopschaal zijn ingeschaald of die binnen de huidige inschaling nog verder kunnen groeien. Het uitgangspunt van 'werkelijk totale salariskosten 2021' in de vastgestelde begrotingsrichtlijnen is voor deze ontwikkelingen een beperking. De hierin opgenomen loonindexatie biedt hiervoor onvoldoende dekking.
- Te realiseren bezuiniging in verband met de gedaalde dienstverlening € 100.000.

Beheerskosten

Extra kosten voor de inzet door het bestuur van externe expertise voor de werving en selectie van een nieuwe directeur en manager bedrijfsvoering (€ 42.300).

BATEN

De totale baten dalen per saldo met € 50.000.

Mutaties Baten Voorjaarsnota 2022

- toename bestaansbijdrage	€ 171.400
- daling dienstverlening (categorie Preventie & Voorlichting t/m Nazorg)	€ -344.100
- additionele afspraken	€ 122.700
Totaal Mutaties Baten	€ -50.000

Bijdrage Bestaanskosten

De hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten in de bestaanskosten (€ 171.400) komt met name door de hogere kosten voor interim-management, extra energielasten en de kosten voor de werving- en selectie van een nieuwe directeur en manager.

Omvang dienstverlening (categorie Preventie & Voorlichting t/m Nazorg)

Per saldo wordt minder omzet van de dienstverlening voor een bedrag van € 344.100 verwacht. De omzetzijdeling betreft alle categorieën. Minder instroom betekent ook minder gestarte bemiddelingen en lagere portfolio budgetbeheerrekeningen.

Additionele afspraken

Ten opzichte van de Primaire begroting 2022 zijn er vier maatwerkafspraken gemaakt waarbij de Stadsbank de gemeenten ondersteunt bij de uitvoering van de verplichtingen voortvloeiend uit de Wet inburgering (€ 85.200).) Het betreft de afspraken met de gemeenten Oldenzaal, Losser, Dinkelland en Tubbergen. De Stadsbank is nog in gesprek met een aantal gemeenten die ook hebben aangegeven dat ze gebruik willen maken van deze dienst. Vooralsnog is er voor deze afspraken geen budget geraamd.

Verder is er een project voor vroegsignalering in vorm van een pilot met de gemeente Oldenzaal gestart (€ 3.000). De overige budgetwijzigingen betreffen de al lopende projecten, zowel met de gemeenten (gemeente Enschede: project Budget Veilig doorloop naar 2022 en project Jongeren en Schulden) als derden (Humanitas Onder Dak).

CATEGORIALE INDELING

LASTEN (bedragen in €)	Voorjaarsnota 2022	Primair 2022	Verschil
Personeelslasten totaal	8.944.300	8.480.900	463.400
Rente en Afschrijvingen	546.200	546.200	-
Huisvesting	165.600	148.600	17.000
Bureaunkosten	266.900	266.900	-
Beheerskosten	1.507.800	1.465.500	42.300
Mutaties voorzieningen	67.700	67.700	-
TOTAAL LASTEN	11.498.500	10.975.800	522.700
BATEN (bedragen in €)			
Bijdrage bestaanskosten	4.348.900	4.177.500	171.400
Preventie & Voorlichting	400	-	400
Indicatiestelling	683.300	763.100	-79.800
Kredietverstrekking	385.100	385.100	-
Stabilisatie & Herstel <i>(excl. BW)</i>	2.411.600	2.532.600	-121.000
Beschermingsbewind	1.660.400	1.682.200	-21.800
Minnelijk schuldregelen	840.500	960.700	-120.200
Nazorg	6.800	8.500	-1.700
Additionele afspraken	421.300	298.600	122.700
Overige Baten	88.500	88.500	-
TOTAAL BATEN	10.846.800	10.896.800	-50.000
TOTAAL LASTEN	11.498.500	10.975.800	522.700
TOTAAL BATEN	10.846.800	10.896.800	-50.000
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-651.700	-79.000	-572.700
Toevoeging/onttrekking aan reserves	79.000	79.000	-
TE REALISEREN RESULTAAT	-572.700	-	-572.700

PROGRAMMAREKENING

LASTEN (bedragen in €)	Voorjaarsnota 2022	Primair 2022	Verschil
Programma 1:			
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorzieningen	6.668.000	6.299.100	368.900
Subtotaal	6.668.000	6.299.100	368.900
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	4.830.500	4.676.700	153.800
Heffing VPB	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-
TOTAAL LASTEN	11.498.500	10.975.800	522.700
BATEN (bedragen in €)			
Programma 1:			
Financieel-maatschappelijke dienstverlening/voorzieningen	10.846.800	10.896.800	-50.000
Subtotaal	10.846.800	10.896.800	-50.000
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-
TOTAAL BATEN	10.846.800	10.896.800	-50.000
TOTAAL LASTEN	11.498.500	10.975.800	522.700
TOTAAL BATEN	10.846.800	10.896.800	-50.000
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-651.700	-79.000	-572.700
Mutaties reserves			
Toevoeging/onttrekking	79.000	-	-
TE REALISEREN RESULTAAT	-572.700	-79.000	-572.700

TAAKVELDEN

LASTEN (bedragen in €)	Voorjaarsnota 2022	Primair 2022	Verschil
0.4 Overhead	4.830.500	4.676.700	153.800
0.5 Treasury	-	-	-
- Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel	6.667.977	6.299.125	368.852
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhulpverlening	6.668.000	6.299.100	368.900
TOTAAL LASTEN	11.498.500	10.975.800	522.700
BATEN (bedragen in €)			
0.4 Overhead	-	-	-
0.5 Treasury	-	-	-
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, onderdeel Schuldhulpverlening	10.846.800	10.896.800	-50.000
TOTAAL BATEN	10.846.800	10.896.800	-50.000
TOTAAL LASTEN	11.498.500	10.975.800	522.700
TOTAAL BATEN	10.846.800	10.896.800	-50.000
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-651.700	-79.000	-572.700
<i>Mutaties reserves</i>			
<i>Toevoeging/onttrekking</i>	<i>79.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
TE REALISEREN RESULTAAT	-572.700	-79.000	-572.700

OVERZICHT VAN DE MUTATIES OP DE RESERVEPOSITIE

(bedragen in €)	Voorjaarsnota 2022	Primair 2022	Verschil
TOTAAL LASTEN	11.498.500	10.975.800	522.700
TOTAAL BATEN	10.846.800	10.896.800	-50.000
GEPROGNOSTICEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-651.700	-79.000	-572.700
Toevoeging/onttrekking aan reserves	79.000	79.000	-
TE REALISEREN RESULTAAT	-572.700	-	-572.700

3. Specificatie bijdrage Voorjaarsnota 2022 per gemeente

In onderstaand overzicht is de specificatie van de gemeentelijke bijdrage per gemeente in de Voorjaarsnota 2022 weergegeven.

De toename van de additionele dienstverlening betreft bij de gemeenten Dinkelland, Losser, Oldenzaal en Tubbergen de afspraken voor de Wet inburgering; bij de gemeente Enschede betreft dit de doorloop van het project Budget Veilig van 2021 voor nog half jaar in 2022 en afspraken rondom de ondersteuning bij het afwikkelen van de KOT-zaken.

In de onderstaande tabel is ook de mogelijke eenmalige bijdrage in de exploitatie van 2022 verdeeld over de gemeenten opgenomen. De verdeling is conform de verdeelsystematiek van de bestaansbijdrage. Deze bijdrage is voorsnog niet meegenomen in de totale gemeentelijke bijdrage in de Voorjaarsnota 2022 (eerste kolom).

Gemeente	Totaal bijdrage gemeenten Voorjaarsnota 2022	Totaal bijdrage gemeenten Primair 2022	Verschil	Verschil Bestaansk.	Verschil Standaard	Verschil Additioneel	Mogelijke exploitatie bijdrage 2022
Aalten	136.778	135.132	1.646	3.037	-340	-1.051	10.449
Almelo	840.963	832.652	8.312	17.445	-8.005	-1.129	58.260
Berkelland	232.907	261.347	-28.440	6.072	-31.219	-3.293	19.900
Borne	148.764	151.139	-2.375	3.843	-4.138	-2.080	12.251
Bronckhorst	160.194	153.641	6.553	3.710	-1.010	3.853	12.405
Dinkelland	111.355	91.653	19.702	2.352	-4.666	22.016	7.567
Enschede	2.608.181	2.616.004	-7.824	53.572	-88.665	27.269	181.146
Haaksbergen	133.144	136.112	-2.969	3.515	-6.483	-	11.920
Hellendoorn	177.683	179.663	-1.980	4.270	-6.434	184	14.445
Hengelo OV	619.577	635.536	-15.959	16.721	-30.174	-2.506	55.709
Hof van Twente	231.462	239.727	-8.265	5.573	-13.247	-591	18.693
Lochem	226.791	221.610	5.181	6.051	-871	-	19.323
Losser	129.106	123.485	5.621	3.022	-18.960	21.559	9.713
Montferland	265.697	284.031	-18.334	6.457	-23.455	-1.335	21.706
Oldenzaal	269.435	250.712	18.723	5.557	-11.061	24.227	18.750
Oost Gelre	169.580	166.242	3.337	3.646	-4.161	3.853	12.331
Oude IJsselstreek	295.894	305.849	-9.955	7.031	-18.532	1.546	24.000
Rijssen - Holten	164.806	171.414	-6.607	4.052	-9.723	-936	13.165
Tubbergen	97.566	74.797	22.770	1.917	2.911	17.942	6.170
Twenterand	230.949	238.182	-7.234	3.811	-7.007	-4.038	12.697
Wierden	87.161	93.757	-6.596	2.142	-8.738	-	7.081
Winterswijk	350.157	353.587	-3.430	7.604	-10.903	-131	25.019
Totaal	€ 7.688.150	€ 7.716.274	€ 28.124-	€ 171.400	€ 304.884-	€ 105.360	€ 572.700

Aan	Algemeen bestuur
Van	Dagelijks Bestuur
Datum	7-7-2022
Betreft	Uittreding gemeente Aalten uit GR SON

Te besluiten

- 1) In te stemmen met de uittreding van de gemeente Aalten uit de SON per 1 januari 2023 conform artikel 45 van de GR SON;
- 2) In te stemmen met het voorstel van de commissie en de directeur opdracht te verlenen de 'Aanvliegroute ontvlechtsplan 17022022' te implementeren;
- 3) de uittredingsvergoeding voor Aalten te bepalen op basis van afbouw van de jaarbijdrage voor de bestaanskosten en de standaarddienstverlening op feitelijk moment van uittreden volgens het schema: 1^e jaar 100% - 2^e jaar 80% - 3^e jaar 60% - 4^e jaar 40% - 5^e jaar 20% - 6^e jaar 0%;
- 4) De uittredingsvergoeding voor voor eventueel toekomstige uittredingen van gemeenten te bepalen op basis van het gestelde in punt 3 van dit dictum.

Toelichting

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten heeft op 26 oktober 2021 besloten heeft om uit te treden uit de GR SON en heeft hier op 21 december 2021 toestemming van hun gemeenteraad voor heeft verkregen. Dit besluit om uit te treden heeft het college schriftelijk kenbaar heeft gemaakt aan het Algemeen Bestuur van de SON op 1 november 2021.

Overeenkomstig artikel 45 lid 1 van de GR SON kan een deelnemende gemeente uittreden door toezending aan het algemeen bestuur van een daartoe strekkend besluit van het college van die gemeente. Aan deze voorwaarde is op 1 november 2021 voldaan. Op 21 december is het besluit van het college bekrachtigd door de raad van Aalten.

Volgens 45 lid 2 van de GR SON kan uittreding plaatsvinden tegen 1 januari, maar niet eerder dan tegen 1 januari van het tweede jaar volgende op het jaar waarin het

uittredingsbesluit is genomen. In het geval van Aalten betekent dit dat uittreding mogelijk is per 1 januari 2023.

Het DB van de SON heeft in oktober 2021 een uitredingscommissie benoemd (hierna: de commissie) om de financiële verplichtingen en overige gevolgen van de uittreding te onderzoeken. De commissie brengt hierover verslag uit aan het Algemeen Bestuur. Deze commissie bestaat uit Mariska ten Heuw (gemeente Hengelo) en Gerjan Teselink (gemeente Berkelland), ondersteund door Coen Luttkhuis (directeur SON) en Caroline Willems (financieel adviseur Eshuis Accountants). Omdat artikel 45 van de GR SON geen richtlijnen biedt voor het becijferen van de financiële gevolgen van een uittreding heeft de commissie zich – naast een billijke uittreding en soepele transitie voor de cliënten van Aalten – tot doel gesteld om te komen tot een uittredingsregeling die niet alleen toepasbaar is voor de gemeente Aalten, maar ook voor eventuele toekomstige uittredingen.

Het college van de gemeente Aalten heeft in overleg met haar adviseurs op hoofdlijnen een uittredingsplan ('Aanvliegroute ontvlechttingsplan 17022022') gepresenteerd. Dit plan op hoofdlijnen is door de commissie akkoord bevonden.

Na overleg tussen het college van Aalten en hun adviseurs en de commissie van de SON is de volgende regeling tot stand gekomen. Aalten betaalt vanaf het moment van uittreding nog 5 jaar een uittredingsvergoeding. Deze uittredingsvergoeding neemt jaarlijks af volgens het schema: 100% - 80% - 60% - 40% - 20% - 0%. De grondslag van de uittredingsvergoeding zal de jaarlijkse bijdrage van Aalten zijn voor de standaard dienstverlening en de bijdrage bestaanskosten, uitgaande van de bijdrage per 1 januari 2023. Het college van Aalten kiest ervoor om deze uittredingsvergoeding ineens te betalen. Voor de gemeente Aalten gaat het hierbij om een bedrag van € 375.000. De uittredingsvergoeding dekt de normale kosten van de uittreding en daarmee ook -de naar redelijkheid en billijkheid- eventueel te maken kosten van de SON voor extra werkzaamheden i.h.k.v. overdracht van dossiers en bijvoorbeeld kosten van de financieel adviseur. De basis hiervoor is de door Aalten opgestelde 'Aanvliegroute ontvlechttingsplan 17022022'.

De commissie is van mening dat de overeengekomen grondslag voor de uittreding van Aalten (5-jaarlijkse afbouw overeenkomstig het schema 100%-80%-60%-40%-20%-0) aansluit bij gangbare uitvoeringspraktijken in het land en zowel voldoet aan uitgangspunten van redelijkheid en billijkheid voor zowel de SON als de uittredende gemeente.

In goed overleg tussen de commissie en de SON kunnen eventueel aanvullende afspraken worden gemaakt over personeel dat wenst over te stappen. Dit vindt plaats buiten de uittredingsvergoeding om.